

SAYI
01

000-8888888888
000-8888888888

İLK GÜNKÜ GAZLA

SADE SÖZDİR

THREE PEOPLE

ÜÇ DİL

ثلاثة العالم

IMAM
HATİP
LİSELERİ
BU
ÜLKENİN
NESİ
OLUR?

BEKİR DEVELİ
CEVRİMCİ

REPORTAJ
TARİK TUFAN

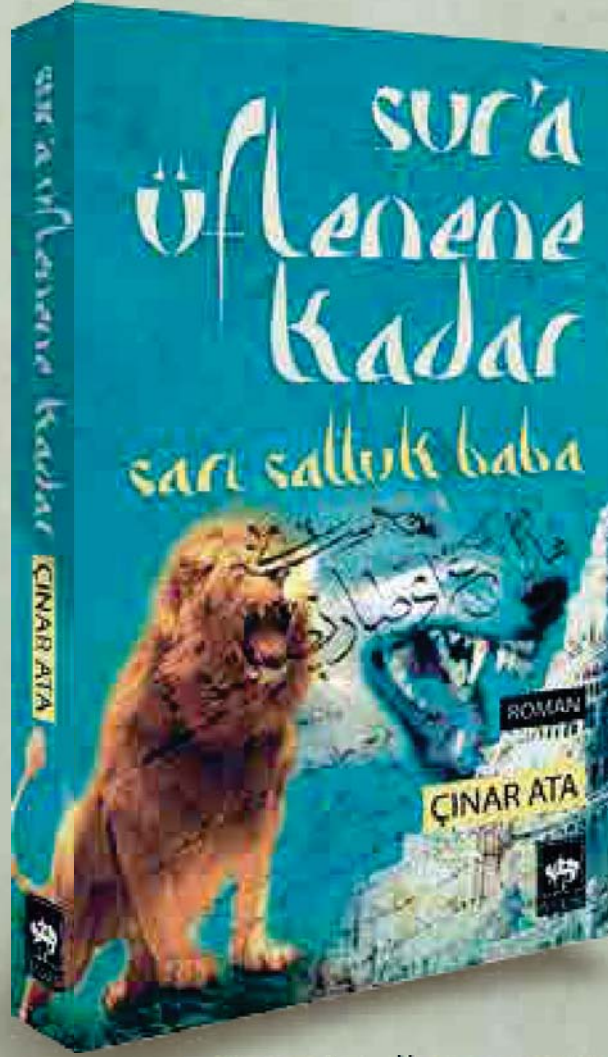
KEMAL SAYAP
SİFA NİYETİNE

DARBESİNE DARBE YAPTIK

YES
YOU
CAN

SUR'A ÜFLENENE KADAR

Türk tarihinin ve Türk kültürünün önde gelen simaları yüzyıllar geçse bile milletimizin gönül dünyasında yaşamaya devam ediyorlar. Bu şahsiyetlerden biri de Sarı Saltuk. Ölümünün üzerinden yüzyıllar geçmesine rağmen Sarı Saltuk İllâ Anadolu, Rumeli ve Balkan Türklerinin gönlünde ve hafızasında yaşıyor. Sarı Saltuk, Anadolu ve Rumeli'nin fetih esnasında gazalara katılan kahramanlığı ve velayeti ile daha yaşarken efsanevi bir şahsiyet haline gelen büyük bir Anadolu erenidir.

Ahmed Yesevi, Hacı Bektaş Veli'den sonra Sarı Saltuk'u Horasan erenlerinden yedi yüz kişi ile ona imdada gönderdi. Meşhur tahta kılıcı Sarı Saltuk'un beline kuşatarak şu nasihatı verdi: *Saltuk Muhammed'im Bektaş'im seni Rûm'a gönderdim. Var git. Leh diğ'üründe Makedonya ve Dobruca'da yedi kralık yerde idim ve sün salıbu ol.*

Sarı Saltuk ve yanındaki yedi yüz mücahid, gazı, derviş Anadolu'ya geldiler. Hacı Bektaş Veli, Ahmed Yesevi'nin emriyle uyarak Sarı Saltuk'u Dobruca'ya gönderdi. Sarı Saltuk ve arkadaşları Bizans uçunda derviş gazilerin öncülüğünü yaptılar. Gittikleri yerlerdeki yerli ahâlinin pek çoğu Sarı Saltuk ve arkadaşlarını güzel ahlaklı ve örnek yaşayışını görerek Müslüman oldular.

Bugün Türbesi Baba Dağ'ında olan Sarı Saltuk'un edebiyatımızda ve inanç dünyamızda da mübin bir yeri vardır. İlk kitabı *Öncekilerin Masalları Esatır-ı Eyyelir* ile tasavvuf edebiyatımıza yeni bir soluk getiren Çınar Ata'nın ikinci romanı *Sur'a Üflenene Kadar Sarı Saltuk Baba* ile kültür ve inanç dünyamıza katkı sağlayacağı kanaatindeyiz.

Karasarlı Ali Doğan
Halife Baba

Siparişlerinizi web sitemizden verebilirsiniz.

www.otuken.com.tr

facebook.com/otukennesriyat

OTUKÊN

twitter.com/otukennesriyat

Sade Soda Dergi

Yıl:1 Sayı:1 Yaz 2016

ÖNDER

İmam Hatipliler Derneği Adına

İmtiyaz Sahibi

Halit Bekiroğlu

Yazı İşleri Müdürü

Abdullah Ceylan

Genel Yayın Yönetmeni

Hilâl Furkan

Sade Soda Mutfağı

Raif Nas

Ali Yıldız

Resul Çiftçi

Musab Yılmaz

Enes Yılmaz

Tuğçe Pehlivanoğlu

Mustafa Furkan

Hukuk Danışmanı

Hasan Hüseyin Kalender

Görsel Yönetmen

Ali Bıyıklı

Fotoğraf

Sinan Gürbüz

Reklam

Furkan Güngör

Yazışalım, Konuşalım, Gel Tanışalım

Alemdar Mah. Yerebatan Cad. Salkım Söğüt Sok.

No:7 Fatih/İSTANBUL

sadesodadergi@gmail.com

0 (212) 519 09 53

Potansiyel Yazarımızsın,

Yaz ve Gönder

sadesodayazi@gmail.com

Baskı Yeri

Acar Matbaacılık Promosyon ve Yayıncılık

Maltepe Mah. Litros Yolu Fatih San. Sit.

No:12/270.280 Zeytinburnu/İstanbul

Yönetim Yeri

Alemdar Mah. Yerebatan Cad. Salkım Söğüt Sok.

No:7 Fatih/İSTANBUL

sadesodadergi@gmail.com

0 (212) 519 09 53

Dilek&Öneri&Şikayet

sadesodadergi@gmail.com

Sosyal Medyada Biz

📞📧📱 sadesodadergi

Yazılarda yayın kurulu değişiklik yapabilir.

Gönderilen yazılar iade edilmez.

Yazılardan kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.

Yazılardan yazarları kadar okuyucular da sorumludur.

Bize Söylediklerimizden Çok, Yüreğimizden Anlayan Gerek*

Merhaba,

Nerelere ulaştıysak, hangi çay bardağının yanına misafir olduysak herkese selam olsun.

Bu zamanlar, zor zamanlar. Nefes almak her geçen gün daha kıymetli artık. İçimizi daraltan haberler fısıldıyor televizyonlar. Ölüm, nice milletle kucak kucacağa. Patlayan bombalar, devrilen botlar, göçler, sınır adı verilen görülmez çizgilerde bekleyen hayatlar... İnsanlık tarihi kadar eski olan zulüm yine başrolde. Tek bir farkla... Sen, ben, biz, hepimiz tanıştık bugün olan bitene. "Yardım edin!" diyen biri varsa yardım edecek sensin, benim, bizim, hepimiziz. Su verecek, ekmeğini bölüşecek, dua edecek, yürüyecek, protesto edecek, sesini yükseltecek olan da sen, ben, biz, hepimiz... Eski acılara ağıt yakarak geçmez bir ömür, geçmemeli. Biz yeni açılan yaraların pansumanından sorumluyuz. Başka yaraların açılmasını önlemekten...

Etrafına bir bak, kim var senden başka? Sen adım atmazsan kim atacak? Herkes kendi hayatının başrolünde. Sen de öylesin, kendi yazdığın senaryoyu yine sen oynuyorsun. "Böyle düşün!" diyen ideolojilerden, "Buna bak!" diyen medyadan, "Bunu oyna!" diyen oyun sektöründen, "Bunu giy!" diyen modadan, "Bunu ye!" diyen yemek zincirlerinden, kısacası sana "Düşünme!" diyen, "Düşünme ve itaat et!" diyen, seni aptal bir robota dönüştüren her şeyden sıyrıl ve asıl düşünmen, bakman, giymen, yemen gerekenlerin peşine düş. Asıl o zaman yakabilirsin umut ışığını, o zaman duyabilirsin "Yardım, yardım..." diyen sesleri ve ancak o zaman dur diyebilirsin zülme, karanlıktan beslenenlere, ölüm sevencilere.

Anlaşılan o ki dar boğazlardan geçerek varacağız şelalelere. Oradan nehirlerle ve denizlere ve okyanuslara... Umutların tükendiği, buzdan sermayelerin eridiği günlerden sabırla, duayla ilerleyerek aydınlık sabahlara çıkacak yolumuz. Sen, ben, biz, hepimiz okuyarak, düşünerek, bilerek, anlatarak yapacağız bunu. Bir mumun yanmasıyla başlayacak her şey, bir mum yanacak ki diğerlerini yakacak. İşte, bu niyetle çıktık biz de yola. Düşün ki bilesin, bilesin ki düşünesin diyerek sana anlatacağımız çok şey var. Artık sana yoldaş olacak bir dergin var, ya sen hâlâ orda mısın?

Bir sonraki sayıda seni yine aramızda görmek isteriz çünkü sensiz bir kişi eksiziz. Düşün dostum, düşün ki var olasin.

Not: Dergimizin isim babası Mahmut Bıyıklı abimize hassaten selam olsun.

Hilâl FURKAN

*Cahit Zarifoğlu

THREE PEOPLE

ÜÇ DİL

ثلاثة العام

EY İNSAN

Allah'a ortak koşma. O, birdir.

Yaptığın iyilik veya kötülük, bir hardal tanesi ağırlığında bile olsa ve bu, bir kayanın içinde veya göklerde yahut yerin derinliklerinde bulunsa, yine de Allah onu (senin karşına) getirir. Allah, en **ince işleri** görüp bilmektedir.

Namazını dosdoğru kıl. İyiliği tavsiye et, kötülükten sakındır. Başına gelene sabret.

Gururlanıp insanlardan yüzünü çevirme. Yeryüzünde kasılarak yürüme. Çünkü Allah büyüklük taslayan ve övünenleri sevmez.

Yürüyüşünde ölçülü ve dengeli ol. Sesini alçalt. Seslerin en çirkinini, şüphesiz ki **eşek**lerin sesidir.

Cenaze merasimlerine katıl. Çünkü cenaze sana ahreti hatırlatır.

Horozdan daha geri kalma, erken kalk.

Tövbeyi geciktirme. Çünkü **ölüm** ansızın gelir.

Kötülük ve günahattan sakın. Çünkü **kötülük** kötülüğü, günah da günahı çeker.

Âlimlerin meclisinde bulun. İlimden nasibini al. İnsan **fakir** de olsa ilim ve hikmetiyle hükümdarların meclisinde yer al.

Yalandan sakın. Allah, yalancının hayâ duygusunu giderir.

Ahmak adamdan uzak dur. Kayaları uzaklara taşımak, ahmak adama laf anlatmaktan daha **kolay**dır.

Kendi **iş**i ni kendin gör.

Tecrübe sahipleriyle istişare et.

Dünya dipsiz bir **deniz**dir. Onda niceleri boğulmuştur. Bunun için takvadan bir gemi edin. İçine imanı yükle. Tevekkül yelkeniyle açıl. Ancak böyle sahile çıkarsın.

Arkadaş seçimine dikkat et. Birisiyle dostluk kurmak istiyorsan, önce onu öfkeliendirecek bir şey yap. Şayet öfkeli iken sana insaflı davranırsa ona yaklaş, insafsız davranırsa uzak dur.

Dilini **dua**ya alıştı. Çünkü öyle anlar vardır ki o saatlerde Allah duaları reddetmez.

Borçlanmaktan uzak dur.

Bir cemaatin bulunduğu yere gittiğin vakit, önce **selam** ver.

Acele etme. **Acele**, şeytan işidir.

Lokman Hekim

O MANKIND

Join not in worship others with **Allah**. He is the One.

If your good or evil deeds be equal to the weight of a grain of mustard seed, and though it be in a rock, or in the heavens or on the earth, Allah will bring it forth. Verily, Allah is **Subtle**, Well-Aware.

Perform the **Salah** properly at the appointed times. Enjoin the good, forbid the evil. Bear with patience whatever befalls you.

Turn not your face away from men with **Pride** nor walk in insolence through the earth. Verily, Allah likes not any arrogant boaster.

Be moderate in your walking. Lower your voice. Verily, the harshest of all voices is the braying of **asses**.

Attend **Funeral** prayers because funerals remind you of the Hereafter.

Do not be less capable (in devotions) than a **Rooster** which starts crowing at early dawn, wake up early.

Never delay repentance because **death** arrives all of a sudden without warning.

Keep away from evil deeds and sins because **evil deeds** are followed by evil deeds, and sins are followed by sins.

Attend council of scholars. Have your share of knowledge. Even if people are **poor**, they attend council of emperors with their knowledge and wisdom.

Abstain from telling **lies**. Allah removes modesty of the liar.

Do not make friends with stupid people. Moving rocks away is **easier** than persuading stupid people.

Settle your own **affairs**.

Consult with **experienced** people.

This world is a deep **ocean**. Innumerable people have drowned in it. So it is essential for you to make piety your ship, to fill it with faith. The sail of your ship should be reliance on Allah. Thus, you come ashore.

Be careful in choosing your **friends**. If you want to form a friendship with someone, do something that angers him firstly. If he behaves mercifully while he is angry, approach him; if not, keep away from him.

Keep your tongue always moist with **prayer** because there are some moments that Allah does not refuse to answer our prayers.

Avoid incurring **debts**.

When you go to any place, **salute** to the residents of that place firstly.

Do not hurry. **Hurry** comes from the Devil.

Çeviri: Yasemin Özenc Kandemir

أيها الإنسان

لا تشرك بالله، فإنه أحد

الخيرات والسيئات التي تعملها إن تك مثقال حبة من خردل فتكن في صخرة أو في السماوات أو في الأرض يأت بها الله (إلى أمامك). إن الله يرى **الأعمال الدقيقة** ويعلمها

أقم **الصلاة** وأمر المعروف وانه عن المنكر واصبر على ما أصابك

لا تعرض عن الناس وأنت **مكابِر** ولا تمش في الأرض مرحا، إن الله لا يحب كل مختال فخور

اقصد في مشيك واغضض من صوت. إن أنكر الأصوات لصوت **الحمير**

شارك في حفلات **الجنائز**، لأن الجنائز تذكر الأخرة

لا تتأخر عن **الديك**، قم مبكرا

لا تؤجل التوبة لأن **الموت** يأتي فجأة

كف عن **السيئة** والإثم لأن السيئة تجلب السيئة والإثم يجلب الإثم

التزم مجلس العلماء، خذ نصيبك من العلم، ولو كان الإنسان **فقيرا** يكون في مجلس الحكماء بعلمه وحكمته

اجتنب **الكذب**، والله يزيل عاطفة الحياء في الكذاب

ابتعد عن رجل سفيه فإن حمل الصخور إلى البعداء **أسهل** من أن يفهمه شيئا

قم بأمرك نفسك

استشر أصحاب **التجربة**

الدنيا **بحر** لا عمق له، ورب إنسان غرق فيه، فلذلك اتخذ سفينة من التقوى واحمل الإيمان فيها وأبحر بشرع التوكل. لا تصل إلى الشاطئ إلا بهذا

انتبه إلى اختيار **الصديق**. إن ترد أن تصاحب أحدا فافعل شيئا يغضبه أولا. لو يعاملك بإنصاف عند غضبه فاقترّب منه وإلا فابتعد عنه

عود لسانك على **الدعاء**. لأن هناك أوان لا يرد الله الدعاء في تلك الأوقات

تجنب من **الاقتراض**

عندما ذهبت إلى مكان فيه جماعة **سلم** أولا

لا تعجل. لأن **العجلة** من الشيطان

Çeviri: Ubeydullah Altuntaş

GENÇLERİN KALBİNE DOKUNAN BİR ÖNCÜ: MAHİR İZ

AĞAC
ALTI
MAHMUT
BIYIKLI

İnsan, ebediyeti arayan, ötelerin sesini duymak isteyen bir varlıktır. Bundandır ki insanların birbiriyle tanış olduğu, elinden dilinden emin bulunduğu, hesapsız dostlukların yaşandığı çağlara tanık olanlar, bu özel halli insan güzellerinin varlıklarını geleceğe taşımakla mükelleftirler. İnsanlık, “Toplum gelişir, ahlak değişir.” varsayımıyla insana tutunacak değer bırakmayan sınırsızlık düşüncesinden ancak insanın ve insan ötesinin sınırlarını bilen ve tabii olan “güzel insanlar” eliyle sıyrılıp istikamet bulacaktır. “Tarih, sıradan ve sorumluluk sahibi insanların yazdığı bir kitaptır.” diyor bir bilge kişi. Hiç kimse aynı anda hem sorumluluk hem umutsuzluk duygusuna kapılamaz. Eğitime muhtaç insanın elinden, ancak sorumlu ve umutlu insan tutabilecektir.

EDEP VE AHLÂKI

Talebesi, Mehmet Çavuşoğlu'na göre Mahir İz, “Asım'ın Nesli” tipinin son temsilcisidir. Müslüman Türk ahlâki ve terbiyesini yaşayan fedakâr, feragatli, karşılıksız hizmeti zevk bilen bir yüksek karakterdir. Hafızası kuvvetli, edebi zevki yüksek,

cömert ve hakşinas bir insandır. Hâfızasının kudretine hayranlık duyanlara nükteli bir mukabelede bulunur ve şöyle dermiş:

“Biz ilkokula başladık. İlk gün yolda nasıl yürünür, bunun kaidelerini öğrettiler: ‘Nazar ber-kadem’ yani hep önümüze baktık. Siz ise ‘nazar ber-etraf’sınız. Sizde hafıza mı olur?’”

İlk resmi görevi olan Ankara Sultanisi ilk kısım Türkçe muallimliğine tayin teklifi karşısında gençliği sebebiyle tereddüt yaşar. Çünkü henüz aynı mektepten mezun olmuştur. Yaşı yirmi birdir. Kadı olan babası “Allah'tan gelen nimet reddedilmez.” deyince bu görevi kabul eder. “Bu cümle hiç hatırımdan çıkmadı.” der. Ondan sonraki bütün görevlerinde talib değil matlûb olduğunu söyler ve buna şükreder. Der ki: “İlk maaşımı alınca babama götürdüm. Elini öpüp parayı yanına bıraktım. O da dua ederek iade etti. Pazara gidip bir tepsi Ankara balı alarak eve getirdim. Cenâb-ı Hak bundan dolayı memuriyet hayatımda hiç acı göstermedi.”

HER AYBAŞINDA ZEKÂTINI VERİRDİ

Mahir hoca zahir edebe riayetkâr bir insandır. Oturup kalkması, yürümesi, konuşması edeplidir. Sere serpe bacak bacak üstüne attığı görülmemiştir. Heybetli bir vücut yapısına, alımlı bir fiziki bünyeye sahip, çok güzel konuşan, harikulâde bir Türkçesi olan bir entelektüel muallimdir. Her mecliste râğbet ve itibar görmüş; buna rağmen mütavazılığını hiç terk etmemiştir.

Hoca, maddi olarak zengin bir insan değildi. Maaşıyla geçinirdi. Fakat maaşını alınca hemen yüzde iki buçüğünü ayırıp zekât olarak dağıtmayı ihmal etmez, bunun bereket getirdiğine inandığını söylemiş. Bu konuyla ilgili talebelerinden Prof. Dr. Mustafa Uzun'un naklettiği örnek bir hadise kaynaklarda yer almakta.

Mustafa Uzun Diyanet'te görev almıştır, Mahir hoca kendisine ilk maaşını alınca bana gel, der. O da bir kutlama veya yemek olacağını düşünür. Hoca paranın yüzde iki buçüğünü ayırıp

hemen zekât olarak vermesini söyler.

- Hocam benim etim ne budum ne? Bana zekât mı düşer? Hem sonra zekât için nisâb-ı şer'i, havêlân-ı havl gerekmez mi? diyecek olur. Cevap:

- Sen memur adamsın. Ayın on beşine varmadan maaşın biter. Nisâb-ı şer'iyi beklersen ömür boyu zekât veremezsin. Oysa fakir fukaranın buna ihtiyacı var.

MUALLİM OLARAK GÖNDERİLEN ÂLİM

İttifakla nakledilen o ki; Hoca, talebeyi çok sever, onlarla beraber olmaktan, sohbetten büyük huzur duyardı. Mahir hocanın en zevkli ve huzurlu tedaris dönemi on yıllık Yüksek İslâm Enstitüsü hocalığı devresi olmalıdır. Şöyle derdi: "Liselerde edebiyat hocalığı yaparken aklıma Arapça veya Farsça bir beyit gelir ama söyleyemedim. Bu benim için çok zor olurdu."

Coşkun bir ruha ve selim bir zevke sahip olan Mahir İz, yakın dostlarının ve talebelerinin beyanına göre tam bir 'İstanbul Beyefendisi' olarak ömrünü tamamlamıştır. İslâmî ilimler ve tasavvuf alanında döneminin en çok itibar edilen âlimlerinden sayılmıştır. Fakat onun en mümeyyiz vasfı damarlarına işlemiş eğitimcilik aşkıdır.

"Ben ancak bir muallim olarak gönderildim." diyen Sevgili Peygamberimiz'in izinden yürüyen adanmış bir eğitimcidir Mahir İz Hoca. Seksen senelik bereketli ömrü boyunca "Talebe, evlat-tan evlâdır." diyerek öğrencilerini kendi çocuklarından daha öncelikli tutmuş insanları adım adım aydınlığa götüren bir rehber, bir dost insan olmuştur. Mesleğine adanmışlığını ifade için Hoca'nın şu sözünü nakletmek yeterli olacaktır: "Kıyamet günü Rabb'im bana, 'Kulum, tekrar dünya hayatına geri dönecek olsan ne olmayı isterdin?' diye sorsa, 'Öğretmen olmak isterdim ya Rabbî!', derdim. Eğer Rabb'im bu soruyu bana bin kere soracak olsa, yine de 'öğretmen olmak isterdim' diye cevap verirdim."

ÖĞRENCİLERİNE MEKTUP YAZAN ÖĞRETMEN

Mahir İz Hoca, öğrencileri ile sadece sınıfta birlikte olmakla yetinmeyen, okul haricinde de öğrencilerine evini, gönlünü açan entelektüel bir öğretmendir. Yazın Emirgan'da, kışın Erenköy'de yaptığı sohbetlerle bir türlü doyamadığı öğrencilerine sohbet meclislerinde daha fazla ilim irfan muhabbeti aşılamaya çalışan fedakâr bir mücadele insanıdır. Hatta mezun olup hayata atılan öğrencileriyle irtibatını koparmayıp yazdığı mektuplarla onları gayrete sevk etmesi de ibretlik bir örnek hadisedir. Nitekim öğren-

cilerinin bir gün kendisine, "Hocam, bu kadar mektuba nasıl yetişiyorsunuz? Biz size yazıyoruz. Siz bize cevap yazmak zorunda değilsiniz. Kendinizi yormayın." diye ricalarına cevaben onlara şöyle demiştir: "Evladım, mektup yazmak selam vermeye benzer. Selam vermek sünnet, almak vaciptir. Siz bana mektup yazmakla selam vermiş oluyorsunuz. Benim size cevap yazmam vacip hükmündedir."

Meraklı ve istidatlı gördüğü gençlere Osmanlıca öğretir ve onlara bir şart ileri sürermiş: Sen de on kişiye öğreteceksin. Haydar Paşa lisesindeki edebiyat hocalığı çok verimli geçmiş. O zaman seminer dersleri olurmuş. En çok alâka Mahir İz ve Nihal Atsız'ın seminerlerine gösterilmiş. Hoca, İstiklal Marşı'nı açıklayarak vermek istediği milli manevi mesajları öğrencilerine maharetle iletmış. Haydar Paşa Lisesi'nden öğrencileri arasında Mehmet Çavuşoğlu, Uğur Derman, Ertağrul Düzdağ, Osman Öztürk gibi değerli ilim ve fikir adamları yer almaktadır.

BEN ÜZERİME DÜŞENİ YAPTIM

Mahir Hoca, ileri yaşına ve ödeneği kesilmiş olmasına rağmen Yüksek İslâm Enstitüsü'ndeki derslerine 3 vasita değiştirmek üzere devam etmiş... Kışın karlı bir günde evden okula çıkmak üzere iken hanımının, "Bey, nereye gidiyorsun bu havada? Vasita olmaz, evden çıkma boşuna." demesine rağmen, evden otobüs durağına gidip yaklaşık bir saat bekledikten sonra vasita gelmeyince eve geri dönerek kendisine, "Ben sana demedim mi bu havada vasita bulunmaz, çıkma diye? Bak, boşuna bekledin, hasta olacaksın şimdi." diyen hanımına: "Hanım, ben evden çıkıp, durağa gidip, otobüs beklemekle üzerime düşeni yaptım ve bu dersi enstitüye gidip yapmış ecrini aldım Allah'ın izni ile." diyerek muallimlik mesleğindeki samimiyetini tescil etmiştir.

Dostlarının şahadetine göre Hoca, ilişkilerinde çok dikkatli bir insandı. Siyasi konularda kimseyi incitmemeye özen gösterir, kötülükleri örter, iyilikleri öne çıkarmaya önem verirdi.

Sağlam duruşu, dürüstlüğü hafızasının kuvveti ve muhakeme gücüyle yakın tarihin nice ibretlik hadisesine tanıklık etmiştir. Dostlarının ve kardeşinin teşvikiyle yazdığı hatıraları Yılların İzi adıyla kitaplaştırılmıştır. Mahir İz, eserin başında "Niçin yazdım?" sorusuna şu cevabı veriyor: "Hâtıralarımı yazmama talebem, dostlarım ve yakınlarım sebep oldu. Sınıfta, yahut herhangi bir mecliste sırası gelip yaşadığım bir vak'ayı anlatacak olsam, orada bulunanlar bunları muhakkak tesbit etmemi isterlerdi. Başladım, sekiz sene ara verdim. Tekrar başladım, yine iki sene

aralandı. Kardeşim Prof. Fahir İz, bunu çok sıkı bir şekilde takibe başladı. Avrupa'dan örnekler gösterdi, gittiği yerlerden mektupla nereye geldiğimi sordu; hâsılı beni çalışmaya mecbur etti."

Hoca, takdim yazısında "Düşündüm, yazılsa abesle iştigal sayılmaz; belki tarihe küçücük bir ışık olur. Edebiyat tarihimize faydası dokunur. Bazı karakter nümünelerini tanıtmakla gençliğe hizmet etmiş olurum. Meslektaşlarımın ve talebelerimin de nasip alacakları paragraflar bulunabilir. İşte bu mülâhazalarla hatıralarımı tespitte devam ettim." demektedir.

Hakikaten Yılların İzi'ni okuduğumuzda edebiyat, kültür ve yakın tarih konusunda bilmediğimiz bir konuyu öğreniyor, bildiklerimizi tashih ediyor ve adamakıllı aydınlanıyoruz.

Hoca eserin başında ailesini anlatıyor. Terbiyelerini aldığı, kendilerinden istifade ettiği ve bir bakıma ilk mektebi 'ev'in hocaları sayılan aile büyüklerini bize tanıtıyor. Bu arada 'kadı' olan baba ile yapılan yolculuklar dile geliyor. "Medine Yolculuğu" ise başlı başına muazzam tablolardan oluşuyor. Okuduğu mektepleri ve buradaki arkadaşlarını yakından tanıyıp seviyoruz. Ve 'Hocalık hayatı', son nefesine kadar devam edecek olan mukaddes vazifesini nasıl ifa ettiğine dair önemli anekdotlar biriktiriyoruz.

Yılların İzi'nde sadece edebiyat yok, bir bakıma siyasi gelişmelere de yakından ve birinci ağızdan tanık oluyoruz. Devlet ve siyaset adamları, komutanlar, hatipler, edipler, Milli Mücadele'nin bilinmeyen yönleri. Ve bir dönüm noktası: Âkif'le tanışma... Yatağını arayan iki coşkun ırmağın aynı denizde buluşması... "İstiklâl Marşı"nın yazılış hikâyesi gibi çarpıcı bilgiler de ufkumuzu genişletiyor.

Yazı ve şiirleri birçok gazete ve dergide yayımlanan Mahir Hoca'nın, son yıllarında Ahmed Cevdet Paşa'nın Kısas-ı Enbiya ve Tevârih-i Hulefa'sını sadeleştirdiğini görüyoruz. Diyanet İşleri Başkanlığı'nın hazırlattığı Kur'an-ı Kerim Meali'nin redaksiyon kuruluna başkanlık ediyor. Tasavvuf ve vefatından hemen önce kaleme aldığı Din ve Cemiyet isimli iki eseri daha bulunuyor.

Kadim dostu Kemal Edib Kürkçüoğlu, vefatına şu mısralarla tarih düşürmüştür:

"Zikreder ta haşre dek tarih-i irfân ismini

Mahiz İz üstâd yâ hû gitti itmi'nân ile"

Mahir İz Hoca; mesleğine aşkla bağlı, inancının ve samimiyetinin gereği üstün bir gayret ve çalışkanlık örneği bir entelektüel, şahsiyetli bir muallimdi. Rahmetle, hürmetle ve şükranla anıyoruz. Kabri nur, mekânı cennet olsun.

Vakitlerle yakutlar elde edilir fakat yakutlarla vakitler elde edilemez.

NESİBE
CANER

tatil is coming

الوقت كالسيف إن لم تقطعه قطعك
**Vakit kılıç gibidir
sen onu kesmezsen
o seni keser.**

Nasihât diyeceğim, tüylerin diken diken olacak biliyorum. Bütün yüklerin yanlış zaman ve yanlış yerde yaptığı "senin iyiliğin için söylüyorum" başlıklı konuşmalardan dolayı dinlemekten sıkıldığının da farkındayım. Bu nedenle bazı hususlarda sadece fikirlerimden bahsedeceğim. Ve inan bunları "senin iyiliğin için söylüyorum"

Yoğun millî öğütüm aşamasından sonra freni boşalmış kamyonlar gibi olmandan korkuyorum. Üzerine boca edilen Tatil sana serbest olma imkânı verdi. Ve dilediğini yapmayı planlıyorsun. "Şu okul bir bitse, şu sınavlardan bir kurtulsam, bir tatil gelse..." ile başlayan cümlelerden sonra artık sabah erken kalkmak gibi bir derdinin olmayacağını düşünerek stressiz bir dönem geçirmeyi planlıyorsun. Böyle bir durumda ben dinler misin bilmiyorum ama şansımı denemek istiyorum. 😊

01

Önce neden okuduğunu düşün. Hedefler karşısında dik durmak ve sistemin sana dayattığı angaryayı taşımak istemiyorsan üzerine alacağın yükü sen belirle. Bu yükü belirlemek doğrudan "sorumluluk" duygusu ile alakalıdır. Müslüman olmak kâinata en değerli şey. Değerli olmak sorumluluk ile alakalı olduğu için sorumluluğunu inancından alman gerektiğini düşünmelisin.

02

Müsait bütün vakitlerini planla. Planlama güneşe ayarlı olsun. Eğer birinci maddeyi özürsersen neden erken kalkman gerektiğini anlarsın ve "tatil geldi, istediğim zaman kalkarım" duygusundan uzaklaşmış olursun.

03

Tatil, boş oturmak demek olmasın. Yani sen bir işten yorulduğunda ya da bir işi bitirdiğinde başka bir işe geçmiş ol. Bu fikri düşün.

06

Ağaç dik. Evet, bir ağaç dik. Hem yaşadığın çevreye bir katkı olsun hem de bundan kıyamete dek nasip.

05

Bulunduğun bölgedeki büyüklerini gör, hayır dualarını al. Eğer vefat etmişlerse mezarlıklarını ziyaret et.

04

Önümüzdeki günleri nerede geçireceksen oradaki kültürel mirasını incelemek için bir plan yap. O bölgedeki tarihi eserleri anlatan bir kitapçık elde et ve belirlediğin mekânları keşfet. Her gün/hafta ajandanda bir kültürel mirası görmüş ol.

09

Yine bulunduğun yerde hayvan barınakları varsa arkadaş meclisleriyle oralara gidip oradaki görevlilerle yardım edebilirsin.

08

Bulunduğun yerde huzur evi –ki ben onlara "hüzün evi" diyorum– bakım evi varsa arkadaşlarıyla toplan ve oralara ziyarete git.

12

Hangi yaşta olursan ol sınav hep vardır. Önünde hangi sınav varsa YGS, LYS, YDS, ALES, KPSS, yavaş yavaş başla. Erken kalkan yol alır dostum.

07

Spor yap; koş, yürü, çimlere uzan, yeşile doy.

11

Kitap okuma alışkanlığın yoksa her gün minimum seviyede okuma sürenle başlamak kaydıyla her hafta yarım saat artıracak şekilde oku. Böylece okul başladığında kitap okuma alışkanlığın olmuş olur.

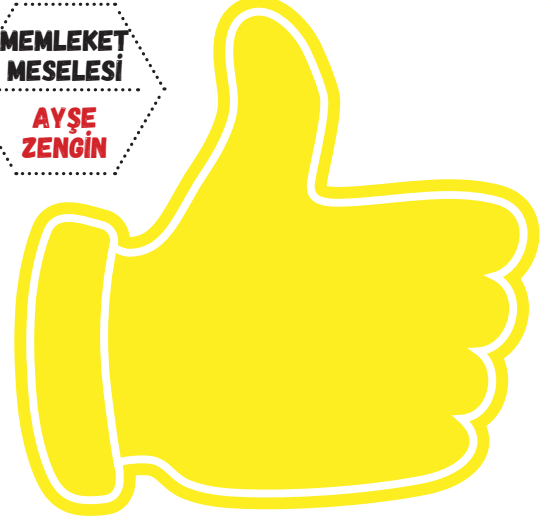
10

İki tür kitap belirle. Birinci tür edebiyat ürünü olsun. Ortalama kalınlıkta olmasına dikkat et. (Yani bir hafta içinde bitebilecek şekilde). Bu kitap yoğunluktan dolayı okumak istediğin ama fırsat bulamadığın bir kitap olabilir. İkinci tür de özellikle merak ettiğin, öğrenmeyi arzu ettiğin bir "konu" olsun. Birinci türdeki kitapta her hafta bir kitap bitirmeyi hedefle. Merak ettiğin "konu"yu içeren kitapta ise bir aylık süre belirle. Kaç ay tatil yapacaksan her ay bir ve her hafta bir kitap bitirmeyi hedefle.

YES YOU CAN

MEMLEKET
MESELESİ

AYŞE
ZENGİN

Bu yaşadığımız teknoloji çağında bahanelere yer yok, öğrenmek için tek şart sizsiniz.

Günümüz gençlerinin en büyük kaygılarından biri “İngilizce öğrenme” oldu. “İngilizce öğrenmeden üniversitede başarılı olabilir miyim?” “Acaba İngilizce öğrenmeden iş bulabilir miyim?” gibi kaygı dolu sorularla kafamız doluyken adım attığımız yerde karşımıza çıkan “Ken yu sipik İngiliz?” sorusu eteklerimizi tutuşturmaya yetiyor. Üniversiteye kadar ufak kaygılar arada unutulsa da üniversite yıllarında gerekliliğini bir kez daha en acı şekilde görüp mezun olmadan önce bu sorundan kurtulmak için hemen bir dil kursuna yazılıyor; zannediyoruz ki kursa yazılınca Matrix’teki gibi beynimize yükleyiveriyorlar her şeyi. Öyle olmayınca hemen ümitsizliğe kapılıp bırakıyoruz tamamen. Sorduklarında da “Ay kent sipik İngiliz.” deyip kesiyoruz. E konuşabiliyorsun ya işte, o cümleyi nereden öğrendin? İhtiyacım olur diye kazdın beyninin bir köşesine dimi, uyanık seni.

Ah Ne Yapsam Ne Yapsam?

İhtiyaç... Temel kelime bu. İhtiyacınız olanı, ilginizi çeken konuları öğrenmeye başlayın öncelikle. Film izlemeyi seviyorsanız film izleyerek, müzik dinlemeyi seviyorsanız müzik dinleyerek... “Konuşması kolay tabi.” demeyin, tecrübe bu. Ben de 1 yıl gibi bir süre içerisinde öğrendim İngilizce konuşmayı. Sebep, eşimin İngiltere’deki eğitimiydi. İlk başta bir cahil cesareti ve korkusuzluğu vardı İngilizceye karşı, hep “Aman hallederim, kimler öğrenmiyor ki?” dedim. İyi ki de öyle

deyip korkutmamışım kendimi diyorum geriye dönüp baktığımda. Tek başıma geldim, pasaport sırasına girdim, baktım önümdekilere bir sürü soru soruyorlar. Hemen sevdim İngilizce pratik yapacağım diye. “Ay kent sipik İngiliz.” deyip kestirebilirdim oracıkta. Anlattım orda her şeyi, en son lise hazırlıkta gördüğüm İngilizceyle, sonra da kurduğum iki cümleyle gurur duydum.

İşte birinci sır; “Yapamam, edemem.” demeyin, yaz tatillerinde televizyon kanalı zaptlamak yerine etrafınızdaki turist noktalarından birine günde 2 saat gidin, gözünüze kestirdiğiniz turistlere başlayın soru sormaya. Emin olun bir Türk ile muhabbet ettiklerine çok sevineceklerdir. Eğer yurt dışına gelme ihtimaliniz varsa çok daha şanslısınız. Ama Türkiye’deki dil okulunda olduğu gibi buraya geldiğinizde de direkt öğrenmiyorsunuz İngilizceyi.

Etrafınızdaki aktiviteleri araştırın, okullarda sosyalleşmek için yetişkin grupları olacaktır, oralara katılın. İlk başta sadece nereli olduklarını ve isimlerini sorduğum en az yüz kişi oldu. Ama bu gruplarda genellikle sizin gibi başka başka ülkelerden gelmiş insancıklar olduğu için bir İngilizle arkadaş olmak, onunla muhabbet edip öz dilini konuşan insan bulmak biraz zor. Bir özel hoca tutarak bu ihtiyacı karşılayabilirsiniz tabi ama aradaki öğretmen-öğrenci resmiyeti benim pek hoşlandığım bir şey değil. E bide öğrencisiniz, ona vereceğiniz parayla

başka şeyler yaparsınız. Bunun yerine kütüphane kültürünü en güzel şekilde göreceğiniz bu ülkeden faydalanın derim. Eminim en fazla 10-15 dakika yürüme mesafenizde bir kütüphane vardır. Girişte kütüphane panosundan aktiviteleri takip edebilirsiniz. Örneğin; örgü örme, çocuk oyunları, biyoloji, resim, ilk yardım dersleri gibi birçok ücretsiz ya da mekânı kullandığınız için çok ufak ücretler ödeyerek kendinize güzel İngilizce konuşan bir çevre edinebilirsiniz.

Duolingo: Test şeklinde hazırlanmış, zaman zaman resimli ve sesli sorularıyla eğlenceli bir İngilizce öğrenme yolu. Sadece dil kurallarını öğretmiyor, günlük hayatta karşılaşılabileceğiniz birçok soru kalıbını da ısıtıp ısıtıp önünüze getirerek size öğretiyor bu uygulama.

Johnny G: Bu uygulama British Council tarafından hazırlanmış çok faydalı bir uygulama. Yine test şeklinde sorularla öğretiyor İngilizceyi. Uygulamasından daha çok sevdiğim internet sitesi var: learnenglish.britishcouncil.org Bu sitede de oyun gibi birçok eğlenceli yolla İngilizce öğretiyor.

Tureng: Bu sözlük olarak size sunacağım bir alternatif. Kelimeler ve en güzeli bazı yerleşmiş kalıpları hatta bazen deyimleri bile içeren güzel bir sözlük. En çok bunu kullanıyorum diyebilirim.

Sırada ikinci sır var. Eğer okumazsanız bundan öteye gidemezsiniz maalesef, o yüzden bir dil bilgisi kitabı edinmelisiniz öncelikle. Ve boş kaldığınız zamanlarda günde en az bir konu olmak şartıyla evirip çevirip kuralları öğrenmelisiniz. Bunu telefonunuza yükleyeceğimiz uygulamalarla kolaylaştırabilirsiniz. Okumak da çok önemli tabii, o yüzden kitaplar edinin. Ama sıkıldık artık hepimiz seviyeye göre hazırlanmış kitaplardan değil mi? Hiç okuyamadım o içinde abuk sabuk hikâyelerin olduğu kitapları. Size tavsiyem çocuk kitapları. Çok yeni başladysanız 3 yaş çocuk kitaplarını alın okuyun, güzide video izleme sitemizden açın çizgi filmler izleyin. İlk bir kaç ay yaptığım en önemli şey buydu. Şu anda alt yazıya gerek duymadan televizyon izleyebiliyorum, hatta ilk tiyatro deneyimimi de başarıyla atlattım.

Baktınız artık çocuk filmleri size yetmiyor. Gençlik dizilerini izleyin ve 10-15 yaşında çocukların okuduğu kitapları okumaya başlayın. O kadar eğlenceli bir şekilde öğreneceksiniz ki çok değil 2-3 ay sonra "Vay be ben bunu nasıl öğrendim?" diyeceksiniz. Ayrıca birçok yabancı internet sitesinden PDF formatında yazı, hikâye, röportaj gibi ilginizi ne çekiyorsa kolayca bulup yazdırıp bunları da okuyabilirsiniz.

Fırsatları Fırsat Bil

Okuyup beğendiğiniz cümleleri günlük hayatta da kullanabileceğinizi düşünüyorsanız not edin ve ara ara tekrarlayın. Bu kadar işin içine girip kendinizi motive ettikten sonra İngilizce rüya görmeye başlayacaksınız muhtemelen, işte bu artık beyninizin İngilizceyi kabul

ettiğinin bir işareti. Şimdi bana "1 sene İngiltere'de kalıp bi zahmet öğrenmiş ol." diyebilirsiniz. Ama inanın bana 10 yıl kalmış olup da hiç konuşamayanları da görebilirsiniz. Çünkü burada markette bile kimseyle konuşmadan alışverişinizi yapıp çıkabilirsiniz. Doğru düzgün kasiyer bile yok. Tüm işlerinizi makinalarla halledebilirsiniz. Önemli olan nerede olursanız olun elinizdeki fırsatı değerlendirmek.

Üniversitedeyken bir bayram günü teyzemin evinde Yeni Zelandalı biriyle evlenmiş akrabamızın eşiyile konuşarak öğrendim bunu. Kızcağız bir köşeye oturmuş ve çok üzgündü. Bir gayret gittim yanına, ne biliyorsam sordum, o da mutlu oldu, ben de anladığım için mutlu oldum ve o günden sonra hiç kimse ile iletişimden korkmadım. Korkularınızı bir kenara bırakın konuşurken, kimse sizden ana diliniz gibi İngilizce konuşmanızı bekleyemez. Karşınızdaki sizin hatanızı düzelttiğinde gurur yapıp kızıp küsmeyin hemen, hatta sizi düzeltten kişiyi bulun.

Şimdilerde bir yere yemeğe mi gideceğiz, hemen telefonu kapıp rezervasyonu ben yapıyorum. Pencerede otururken birini görüyorum, hemen selam verip konuşmaya başlıyorum. Bir de haftada iki gün konuşma grubuna gidiyorum. İki yetmez diyerek güzide mesajlaşma uygulamasındaki grubumuzda onları ayarlayıp yürüyüşe, kahve içmeye götürüyorum. Belki bunların hepsini bir fırsat olarak görebilirsiniz ama asıl fırsat sizsiniz. Biraz çekincem ve korkum olsaydı bunların hepsini başkasına yaptırabilirdim. Evde oturabilirdim,

televizyonda Türk kanalları olurdu ve onları izlerdim. Bu da ayrı bir konu bakın; burada televizyon izlemeye başladıktan sonra bizim programlarımızın ve dizilerimizin kalitesizliğini bir kez daha gördüm.

Sizlere program tavsiyelerim olarak da şunları not edebilirsiniz:

- Eğer yeni İngilizce öğrenmeye başladıysanız video izleme kanalından "Cbeebies" kanalına üye olarak İngiltere'nin devlet kanalının çizgi filmlerini izleyebilirsiniz. Hem birazcık çocukluğumuza dönmek hepimize iyi gelecektir.

- Eğer belli bir seviye İngilizceniz varsa "BBC documentary" şeklinde arama yaparak ilgi alanınıza göre harika altyazılı videolar bulabilirsiniz.

- Ayrıca dinleme yapmak da sizin telaffuzunuzu çok geliştirecektir. Akıllı telefonlarınızda bulunan "Podcast" uygulamasından radyo kanallarına, derslere, sesli kitap, sesli gazete gibi birçok mükemmel kayıt bulabilirsiniz. İndirdikten sonra internete gerek kalmadan her yerde dinleyebilirsiniz. Bu uygulamayı ilk keşfettiğimde açgözlü bir şekilde yüz taneden fazla kayıt indirdim. Şu sıralar takip etmeyi en sevdiğim kanallar BBC drama ve TED'in bazı kayıtları. Uçsuz bucaksız bir dünya olan bu uygulamayı mutlaka keşfedin.

Gördüğünüz gibi bu yaşadığımız teknoloji çağında bahanelere yer yok, öğrenmek için tek şart sizsiniz. Sizin; azminiz ve isteğinizle hangi yaşta olursanız olun, hangi koşulda olursanız olun öğrenemeyeceğiniz ve yapamayacağınız şey yok. İşte, asıl sır da bu!

KURAN-I KERİM MEALİ

Hayat düsturumuz ve yol haritamız olan Kur'an'ı okumadan diğer kitaplarda ne aradığını bilmeyen şaşkın bir yolcuya döneriz. Bu sebepten bütün kitaplar tek bir kitabın anlaşılması için değil, tek bir kitap-Kur'an- diğer kitapların anlaşılabilmesi için okunur demek daha doğru olur. Kur'an'la birlikte düşünmeye alışmalıyız.

ÜÇ ZOR MESELE İSMET ÖZEL

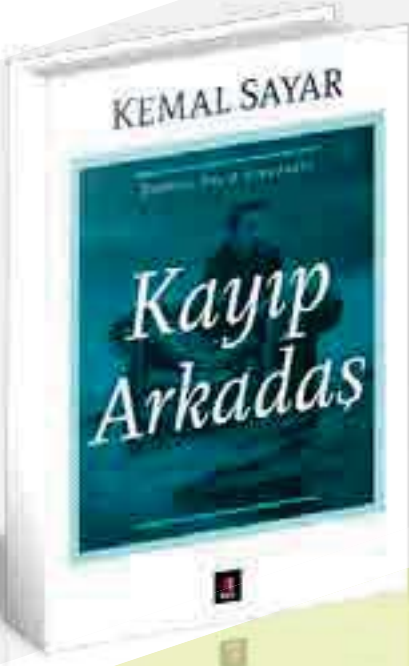
İsmet Özel'in ezber bozan kitabı. Modernizm'e, sanayileşmeye ve kentleşmeye karşı direnç geliştirmenin ne denli gerekli olduğunu bu kitapla pekâlâ öğrenmek mümkündür.

Müfredata ve resmî dizgeye uymayan bu kitap gençler için ufuk açıcı olabilir. Alışkanlıklarımızı sorgulamada Üç Zor Mesele'yi mesele edinmek gerektiğini anlıyoruz bu kitabı okuyunca. Bonus Bilgi: Bu kitap yazarın Üç Mesele ve Zor Zamanda Konuşmak kitaplarının birleşmesiyle oluşturuldu.

DİRİLİŞ NESLİNİN AMENTÜSÜ SEZAI KARAKOÇ

Sezai Karakoç'un özlemini duyduğu gençliğin özelliklerini ortaya koyduğu bu seçkin eser başucu kitabı olmaya namzet bir yerde durmaktadır. Karakoç, bu eserinde diriliş neslinin tarih bilinç ve derinliğine sahip, yaşadığı toplumla barışık, toplumun her katmanında varlık gösteren, savaçık ve çalışkan gibi vasıflara sahip olduğunun altını çizer. Müslüman genç hem Doğu'yu bilmelidir ve hem de Batı'yı bilmelidir. Medeniyetler kavgasına sahne olan dünyada yönünü hakkıyla görebilmek için bütün genç kuşakların okuması gereken bir kitaptır bu.

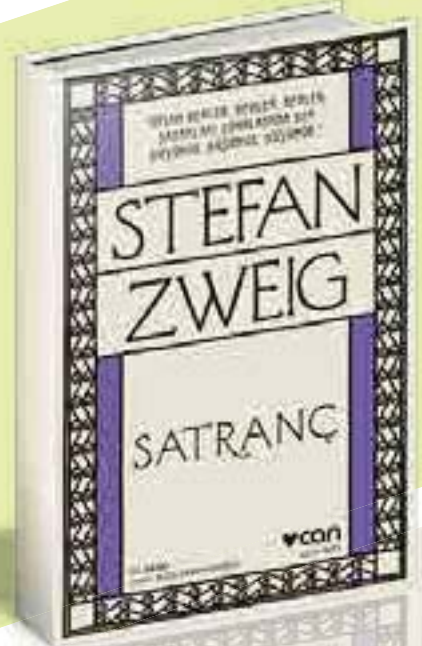
KAYIP ARKADAŞ KEMAL SAYAR

“Hükümetler Afrika’da önce beslenme ve barınma sorununu çözmeli; özgürlüklerini sağlamak sonra gelir,” diyen bir Batılı diplomata, Afrikalı bir kadının verdiği cevap çok manidardır: “Konuşma özgürlüğüm olmazsa, ekmeğimi kimin çaldığı hakkında nasıl konuşacağım?”

“Vicdan iyi bir turnusol kâğıdıdır.”

SATRANÇ STEFAN ZWEIG

“Elimden her nesneyi almışlardı. Zamanı bilmeyeyim diye saati, yazı yazmayayım diye kalemi, bileklerimi kesmeyeyim diye bıçağı; sigara gibi en ufak bir sakinleştirici bile benden esirgendi. Tek bir söz söylemesine ve tek bir soruyu yanıtlamasına izin verilmeyen gardiyandan başka bir insan yüzü görmedim, bir insan sesi duymadım; göz, kulak bütün duyu sabahtan geceye, geceden sabaha kadar en ufak bir besin almıyordu, insan kendi kendisiyle, kendi bedenıyla ve masa, yatak, pencere, leğen gibi dört-beş dilsiz nesneyle çaresizlik içinde tek başına kalıyordu.”

ŞANZELİZE DÜĞÜN SALONU TARIK TUFAN

“Anne bir kere öldü mü artık bütün zaman dilimleri, olaylar onun ölümüyle tarif ediliyor; annem öldükten bir yıl sonra, annem ölmeden iki ay önce, annemin öldüğü yıl.

İnsanın aklında bir tek o kalıyor, sonrası gereksiz teferruat.”

“Kendimi dışardan izliyorum ve nasıl içeri girebileceğim hakkında bir fikrim yok.”

“Herkes ölenle ölünmez der ama zaten ölenle ölmek herkesin yapabileceği bir şey değil.”

“Hayatım ağrıyor.”

“Yalancı bir peygambere inanmaktan daha kötüsü, bir peygambere yalandan inanmaktır.”

ŞİFA
NİYETİNE

KEMAL
SAYAR

Sarı Laleler

Bilge romancı Soljenitsin, “ele geçirerek değil, ele geçirmeyi reddederek” insanlığa ulaşabileceğimizi söylüyordu. Hep daha fazlasına ulaşmak için çabalamak yerine, sahip olma yarışından çekilerek, paylaşarak, vererek.

Türkçe Geo dergisi ikinci sayısında, ‘vazgeçmeyi bilenler’ başlığıyla bir dosya yayınlamıştı. Daha önce başka bir kitapta ilgi çekici öyküsünü okuduğum dolar milyoneri Zell Kravinsky, buradaki söyleşisinde, “Evsizler varken kimsenin iki eve sahip olmasına gerek yok.” diyordu. “İnsanları sevmek genellikle ailede başlar derler. Ama bence genellikle ailede de bitiyor.” İnsanların yalnızca kendilerini, ailelerini ve yakın çevrelerini düşündüğü bir dünyada, varlığının önemli bir kısmını yoksullara ve tıbbi araştırmalara hibe eden kahramanımız, bununla yetinmemiş, bir de böbreklerinden birisini herkesin şaşkın bakışları altında siyahî bir hastaya bağışlamıştı. Kravinsky, “İnsan iyi bir şey yapmak istediğinde bunu hemen yapmalı çünkü bencilik duygusu hemen geri gelebilir.” diyordu.

Bu ölçüde bir fedakârlık, pek çoğumuzu huzursuz eder, zira içimizde bir suçluluk duygusu uyandırır. Dünyayı cehenneme çeviren küresel tamahkârlığa rağmen, kâinat karşılıklı mücadeleye kadar karşılıklı yardımlaşmaya da tanıklık eder. Birimizin mutluluğunun hepimizin mutluluğuna bağlı olduğu yolundaki ahlaki duygu ile insan oluruz. Hopi Kızılderililerinde çocuklara en yüce değer ‘iyi bir Hopi yüreği’ne sahip olmak olduğu öğretilmiştir. Bu etos insanlara güvenmeyi ve saygı duymayı, herkesin hak ve iyiliğini gözetmeyi emreder. Tıpkı bizim geleneksel kültürümüzde olduğu gibi, iç huzurun vermekte, paylaşmakta, dünyanın ‘mahrem macera’sında yoldaşlık etmekte bulunduğunu öngörür.

Modern dünyada dikkate almamız gereken seçenekler artmıştır ve reddettiğimiz seçenekler, tüm albenileriyle bize uzaktan göz kırpmaya devam etmektedir. Aklımız onlarda kaldığı için, seçtiğimiz şeyden sağladığımız doyum azalmaktadır. Seçmediğimiz alternatifleri ve onların muhtemel getirilerini zihnimizden atamadığımız için, seçtiğimiz şeyin bize yaşatacağı doyum yerine, seçmediklerimizin özlemiyle hayal kırıklığı hissederiz.

Pek çok seçeneğe sahip olmanın bizi tedirgin etmesinin bir nedeni de tercihlerimizin artık tamamıyla bizim sorumluluğumuzda ol-

masıdır. Başarılar da başarısızlıklar da artık imkânlarla değil bizim seçimlerimizle, kararlarımızla ilişkilidir; dolayısıyla muhtemel başarısızlıkların tek sorumlusu kendimiz oluruz. Başarısızlıklarımız için öne süreceğimiz bahaneler yoktur.

Verdiğimiz kararların bizi hayal kırıklığına uğratmasının bir diğer nedeni ise adaptasyon dediğimiz süreçtir. Şeylere alışırız ve onların hep elimizin altında olacağını varsayarız. Haz duyduğumuz şeylere alışırız, böylelikle onlar birer haz kaynağı olmaktan çıkar. Adaptasyon yüzünden olumlu deneyimlerden aldığımız haz sürekli değildir, daha da kötüsü insanlar sıklıkla bu gerçeğin, yani önünde sonunda adaptasyon sürecinin işleyeceğini ummazlar. Hazzın ve zevkin zamanla azaldığını görmek, beklemediğimiz ve hoşnut olmadığımız bir sürpriz olarak karşımıza çıkar.

Modern hayatta deneyimlerimizden aldığımız tatminin azalmasının nedenlerinden biri de, kendi yaşantılarımızı kıyaslayacağımız şeylerin bolluğudur. Ve seçeneklerdeki çokluk bu tatminsizliğe katkıda bulunmaktadır. Maddî ve sosyal şartlarımız geliştikçe kendimizi kıyasladığımız standartlar yükselir. Haz duygusunun referans noktası arttıkça, beklenti ve hayallerimizin çitası yukarı çıkar. Seçeneklerin artması, kaçınılmaz biçimde beklentilerin de artmasına neden olur.

Modern dünyada istenmeyen, hayal kırıklığı yaratan her seçim, hatta umulduğu kadar haz vermeyen her olumlu yaşantı bile, kişinin kendi kendisini suçlamasına yol açmaktadır. Kişi, tercih etmediği imkânlar ve kaçırıldığı fırsatlar yüzünden pişmanlık duymakta, refah ve bolluğun ortasında mutsuz ve tatminsiz kalmaktadır. Modern dünyada klinik depresyonun bu kadar yaygınlaşmasının önemli nedenlerinden birisi de budur.

Günlerdir Mazhar Babanın ‘Sarı Laleler’ adlı şarkısını dinliyorum, bu yazıyı da olağandışı güzellikteki bu şarkıyı döne döne dinleyerek yazdım. Hayatı sadeleştirmek gerekiyor, basit yaşayan insanlar, kanaat edebilenler, ele geçirmeyi reddedenler, kendilerini sınırlandırabilenler bir adım önde yürüyor. Onlar, nadide sarı laleler gibi, ışıklarıyla dünyayı güzelleştiriyor.

Ben atalarımı izliyorum. Geçmişte imkânsız denileni başaranları izliyorum. Onların yaptığı gibi ben de başarılı olacağıma inanıyorum.

UMUTLAR

**AYŞE
ÇEPER**

**İpleri
Bırakılan
Balonlar**

İçim bir okyanus... Biliyorum, bütün kötülükler burada gizlenebilir. Gün geçtikçe hayatın sinesinde çığ gibi büyüyen kaygılarımı buraya hapsedebilirim. Bizleri aydınlatacak bir ışık olmalı bir yerlerde.

Henüz kalbimiz küçücük atarken geleceği inşa etme kaygıları yükledi yüreklere. Fakat çocukken karamsar olunamaz ki. Gençliğe adım attığımız zaman dünyanın döngüsü değişiyor. Ailelerin, toplumun beklentileri gitgide katlanıyor. Bizler de yaşadığımız tüm belirsizliklere rağmen onların ektiği tohumu umut ile yeşertmeye çalışıyoruz. Güvenlerini sarsmak can acıtıcı bir duygudan ibaret olmamalı bizim için. Bu durumda ben üzülmiyorum, endişelenmiyorum, dahası geleceğimden korkmuyorum, benim umutlarım ve içimde kocaman bir okyanusum var.

Bazen bugüne kadar olan bütün isteklerimi, hayallerimi, kararsızlıklarımı bir balon olarak düşünüyorum. Her biri farklı renklerde olan balonlar. Düşününce bütün bu balonların ipleri benim elimde, ne zaman istersem uçurabilirim onları. Biliyorum ki farklı farklı renklerle süslenmiş balonları bıraktığım zaman hepsi ayrı dünyalara gidecek. Belki de sarı olan küçük bir mülteci çocuğu mutlu edecek, mavî olanı denizin üstüne düşecek ve martıları şaşkınlığa uğratacak. İşte benim hayallerim de bu balonlar gibi. Hangisinin nereye ulaşacağını, nasıl sonuçlar vereceğini bilmeden yaşıyorum, bu yüzden beynimi kurcalayan tüm belirsizliklere izin veriyorum. Bu durum beni sıkıntıya uğrattığı zaman ucu bucağı olmayan gökyüzüne bakıyorum. Umut veriyor bana bu görüntü.

Gündüzleri güneşin ısıltısı yol gösteriyor bana, içimi aydınlatıyor, akşamları yıldızların eşsiz güzelliği bir başka huzur veriyor. Zor kararlar vermem gerektiğinde kutup yıldızı gibi yol gösterici oluyor. Böylece bilinçaltıma fark etmeden yerleşmiş kötü hisler kayboluyor, umut kaplıyor her yeri.

Yeni bir güne çevresindeki girdaplardan habersiz bir çocuk gibi merhaba, diyorum. Ömrümün bana yüklediği belirsizlikler artık üzümüyor beni. Gelecekte yapacaklarım da hafızamın bir köşesinde zamanının gelmesini bekliyor sadece. Gözlerimi iyice dilendirdiğimde geçiyorum aynanın karşısına, bakışlarımdaki en küçük umutsuzluğa perde çekiyorum, söylüyorum yürüdüğüm yollarda: "Ben gelecekte nesilim, geleceği umudumla, hayallerimle inşa edeceğim."

Bugün sahip olduğumuz birçok şey geçmişte bir hayal, imkânsız bir olgu olarak görünüyordu. Şu an bu inanılmaz olgu içerisinde hayatlarımızı sürdürüyoruz. Ben de hayallerimle renklendirdiğim balonlarımı yerlerine ulaştıracağım. Geleceğim için kurduğum hayalleri gerçekleştirecek her türlü imkâna sahip olduğumu yaşadığım dünyaya baktığımda, onun olumsuz görüntüsünü ötediğimde çok net görebiliyorum.

Ben atalarımı izliyorum. Geçmişte imkânsız denileni başaranları izliyorum. Onların yaptığı gibi ben de başarılı olacağıma inanıyorum. Çukurların üstünden atlayarak, bataklıkları yok sayarak karşıma çıkan olumsuzlukları bir derinliğe gömüyorum. Ben geleceğimi ellerimle toprağı eşeleyerek inşa ediyorum. Biliyorum ki toprağı ne verirsem toprak da bana onu geri verecek. Ben toprağı umut tohumları ekiyorum, onun da bana hayallerimi yeşerterek geri vereceğine yüreğime inanıyorum.

İçerik Kapısı

**Bir mimar
kumdan kale
yapmaz.**

**SEFA
ÇETİNKAYA**

Eleştirmek için yaratılmadık.

Eleştirmeyi öncelik hâline getirdiğimiz için eleştirilmekten çekinir bir ruh hâline evrildik.

Oysaki akıl hayatı görmeyi sağlarken, din görmek için gerekli olan ışığı verecekti. Eksik görüyorsak ya da eksik görmeye meyilli bir hâle geldiysek sönmeyecek nur olan dinin algılanmasında arızalar var demektir.

Göz, görmeyi fizyolojik olarak sağlar. Fakat tasavvur mekanizmamız gördüğümüz şeylerin anlamlandırılması için olmazsa olmazımızdır. Ve maalesef bu alandaki görme bozukluğu gözlükle halledilecek kadar basit olmayacaktır. Bu sebeple bozuk göze tedavi sunmadan önce bozulmasını engelleyeceğini umduğum birkaç mülahazayı ifade etmek isterim. Böylelikle muhtemel problemleri daha net çözmüş olacağımıza inanıyorum.

Bir insan dış dünyaya üç kapı ile açılır. Biyolojik, psikolojik ve sosyal kapı.

Dolayısıyla muhatap olduğumuz her insanında üç kapısı vardır. Bu kapıları doğru yerde aramak için samimiyete ihtiyacımız var. Kânaatimce ancak bir ilkesi/duruşu olan insanların samimiyetinden bahsedebiliriz.

Peki, bir insan nasıl ilke/duruş sahibi olur?

Bir insan ilke sahibi olması için önce kendi üç kapısını görmesi gerekir. Kendine kör olanın dili uzun olur. Bu bir anlamda kendini keşfetmek demektir. Bir insan kendini keşfederse dışarıya daha insaflı olur. Bir problemi dile getireceği zaman dile getirdiği problemin kendi üzerindeki yansımaları gördüğünde kuracağı cümle sayısı azalır. İnsafa gelir.

Aklımıza şu soru gelebilir: Bahsetmek istenilen problem bizde yoksa bu kibirlenmeye neden olmaz mı?

Başka arızalarının olmasaydı evet. Kibirlenirdiniz. Fakat kendi kapılarımızı gördüğümüzde insan olarak eksik olduğumuzu fark ederiz. Ve mezkûr problemi dile getirirken kendi arızalarımızı hatırlar o problem bizde yok diye kibirlenmeyiz.

Bu durum bize ne kazandırır?

• Bu, görüşümüzü hastalanmaktan kurtarır. Bunu başta ifade ettik. Bunun yanı sıra eksiklerini gördüğümüz insanları değerlendirmeden önce dua etmemizi sağlar. Dua kişiyle aramızdaki bağı sağlamlaştırır. Bu bağ eleştirmeden önce muhatap uyarma samimiyeti ve uyarma esnasındaki nezaketin dilime bulaşmasını sağlar.

• Bu, izzetimizi arttırır. Bu izzet ilkeli olmaktan doğan bir meziyettir. İlkeli olmak için nerede durduğumuzu bilmemiz gerekir. Nerede durduğunu bilen insan bir duruş sahibi olarak kendi eksiklerinin farkında olur. Bu da etrafa dil uzatmadan önce eksiler ile uğraşmaya neden olur. Kendisiyle uğraşan insanın diğer insanların sırtında yük olmayacağını tahmin edebilirsiniz. Çünkü en ağır yük insanların üzerine saldıığımız "dil"imizdir.

• Müslüman kardeşlerimizi sever Müslüman olmayanlara şedid oluruz. Buradaki şedidlik yıkıp dağıtmak anlamında değil.

• Bu ifadeyi diğer maddelerle okursak şedid olmaya kendimden başlarım. Yani önce kendime kılıç çekerim, nefsim ve hatalarıma.

• Nerede isem orada şedid olurum. Eğer okuldaysam derslerimde, laboratuardaysam bilimsel çalışmalarında. Yani Müslüman olmayan biriyle karşılaştığımda onu köşeye fiziken sıkıştırmaktan çok çalışmalarım, keşfettiklerimle sıkıştırırım.

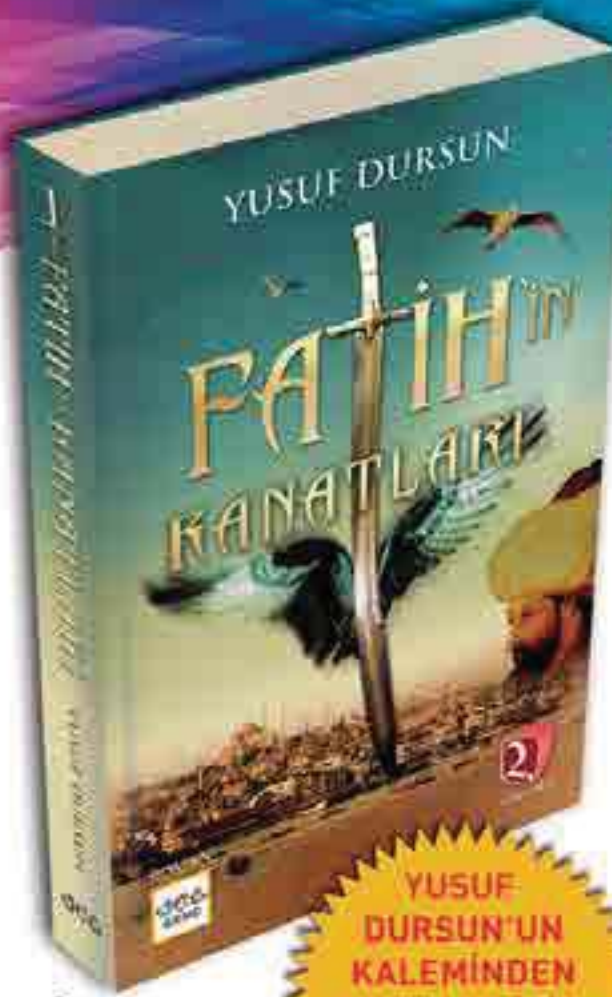
•Yaradılış amacımızı hatırlarız. İmar etmek için yaratıldığımız kâinatta diğer mimar kardeşlerimizle ortak paydada buluşabilmeyi öğreniriz. Bu da yek pare güç olmamızı sağlar. Üzerimize oynanan oyunları tek başımıza yeteri kadar göremezdik ama tek vücut olunca göremediğimizi görürler. Gözlüğe gerek kalmaz yani. Arızamı telafi edecek illaki bir kardeş bulurum. Ya da buldurur Allah.

Hâsılı kelim, kendi iç dünyasına açılan kapıları keşfetmek için yavaş yavaş insanlar ilke sahibi olarak diğer insanların üzerine yargılarını sıçratıp onları boğmazlar. Eleştiriyi karşı tarafın kazanması için yaparlar. Onlar konuşunca karşı taraf artar. Kendi tozuyla alerji olanların başkalarının tozlarını temizlemek için uğraşmayacağı ve zaman kaybetmeyeceği bir hâl elde edilmiş olur.

Kazandığınız zamanla istediğinizi yapabilirsiniz. Fakat bir mimar kumdan kale yapmaz.

**Kendine
kör olanın
dili uzun
olur.**

- ✓ İnanç
- ✓ Azim
- ✓ Bilgi
- ✓ Eylem
- ✓ Zafer
- ✓ Medeniyet

YUSUF
DURSUN'UN
KALEMİNDEN
GENÇLER İÇİN
OLÜMSÜZ
BİR ROMAN

Genç yazar bir an düşündü. Galiba konuyu anlamıştı. Bu askerler, İstanbul'un fethinden önceki bir zamanda yaşıyorlardı. Ya korumakta oldukları şu çocuk kimdi? Etrafındaki onca yetişkin insan kime hizmet ediyordu? Birisi, çocuğun eline yay ve ok veriyor, diğeri hedef tahtasını ayarlıyordu. Çocuk kendinden beklenmeyen bir kuvvetle yayı geriyor, geriyor, bir müddet öyle bekliyordu. Bu arada nefesler tutuluyordu. Duyulur duyulmaz bir sesle "Bismillâh" diyen çocuk büyük bir hızla fırlatıyordu oku. Okun vınlama sesi, gökyüzüne yayılan "FETİH AŞKINA" sözüyle karışıyor, sakin gökyüzü birden bulutlanıyor, kızgın bir şimşek, alevlerini âdeta hedef tahtasının üstüne yağırdıyordu.

Hedef tahtasının ortasına yazılan "Konstantiniyye" kelimesi tam ortasından vurulmuş ve "n" harfi paramparça olmuştu.

Fatih Sultan Mehmet

Farkındayız, tarihi değiştirenler davasına kendini adayanlardır.

| nar yayınları |

Hobyar Mh. Cemal Nadir Sk. No: 24 Büyük Mılas Han Kat: 3 D: 178 • 34112 Çağaloğlu-Fatih/İstanbul
Tel: (0212) 512 37 89-512 10 93 Faks: (0212) 512 31 42 • www.naryayinlari.com • info@naryayinlari.com

nar.yayinlari
NarYayinlar

DİP
DALGA
TALHA
KESKİN

BİR DE
BURADAN BAK

bit.ly/25RxBAy

İNSANLAR YOLDA VİGDANLAR UYKUDA

Suriye'de 2011 yılında başlayan iç savaş geçtiğimiz mart ayı itibariyle beşinci yılını doldurdu. Her geçen yıl şiddeti biraz daha artan savaş nedeniyle Suriye'nin büyük bir bölümü yaşanmaz hâle geldi. Bu durum Türkiye, Lübnan ve Ürdün gibi Suriye'nin komşuları haricindeki ülkelerin uzun süredir görmemezlikten gelmeye çalıştığı bir sorunu gündemimizin baş aktörü hâline getirdi; mültecilik. Savaş nedeniyle ülkelerini terk etmek zorunda kalmış insanlara 'mülteci' ismini takıyor olmamız meseleyi ne bizler için daha anlaşılır ne de onlar için daha kolay kılmıyor. Mülteci denildiği zaman; evleri, okulları, hastaneleri, iş yerleri bombalandığı için; yani onlarca yıldır yaşadıkları şehirleri artık yaşanamaz hâle geldiği için ülkelerini terk etmek zorunda kalmış insanlardan bahsedildiğini anlamamız gerekiyor. Her ne kadar geride dönebilecekleri bir yurtları kalmamış olsa da bazı ülkelerin bu insanlara keyfi nedenlerle gelmişçesine muamele ettiğine üzülerek tanık oluyoruz. 28 Avrupa ülkesinin kabul etmeyi planladığı toplam mülteci sayısı Türkiye, Ürdün, Lübnan gibi komşu ülkelerin tek başına misafir ettiği mülteci sayısına ancak yaklaşmaktadır. Pek çok Avrupa ülkesi mültecilik meselesini insani açıdan değil rakamsal olarak ele almaktadır.

Elbette mülteciler sorunu Suriye ile başlamamış ve onunla sınırlı değildir. Dünya çapındaki toplam mülteci sayısının 60 milyona yaklaştığı düşünülmektedir. Dünyaya hâkim güçler bu ve benzeri mülteci krizlerini çözmekte hiç de aceleci davranmamaktadır. Dünyanın dört bir yanında milyonlarca mülteci yardıma muhtaç bir şekilde durumlarının çözüme kavuşacağı günü beklemektedir. Myanmar'daki zulüm ve baskıdan kaçarak Bangladeş'teki kamplara sığınmış Arakanlı mültecilerin sayısı yarım milyona yaklaşmaktadır ve Arakanlı mülteciler 30 yıldır bu kamplardan çıkarak evlerine dönecekleri günü beklemektedirler. Son yüzyılda vuku bulan en büyük göç felaketlerinden birisi de İsrail'in bağımsızlık günü olarak kutladığı 14 Mayıs 1948'de yaşanmıştır. Filistinlilerin 'Nekbe' (Büyük Felaket) olarak adlandırdıkları günde 700 bin Filistinli yani nüfusun %66'sı silah zoruyla göçe zorlanmıştır. Bu olaydan 70 yıl sonra, günümüzde halen 56 farklı kampta yaşayan Filistinli mültecilerin sayısı 5 milyona ulaşmaktadır ve durumlarında herhangi bir iyileşme olduğunu söylemek oldukça zordur. Örnekleri çoğaltmak mümkün: Yemen'de, Irak'ta, Ruanda'da, Sudan'da, Somali'de, kısacası dünyanın dört bir yanında milyonlarca mülteci fiziki, hukuki ve siyasi durumlarının çözüme kavuşmasını beklemektedir. 2016 yılı itibariyle mültecilik meselesi sürekli olarak gündemimize girmiş durumdadır. Mülteciler hususunda üzerimize düşen en azından onların hâllerinden anlamak ve imkânlarımız dâhilinde onlara yardım elini uzatmaktır.

RUANDA' NIN 100 GÜNÜ

6 Nisan 2016 Ruanda'da yaşanan kanlı iç savaşın yıl dönümü idi. Bundan 22 yıl önce küçük bir Batı Afrika ülkesi olan Ruanda'da sadece 100 gün içerisinde 800 bine yakın insan iç savaşta hayatını kaybetti. Katliam, o dönemde hükümette bulunan Hutu kabilesi mensuplarının bir diğer büyük kabile olan Tutsi kabilesine saldırması nedeniyle yaşandı. Fransa, soy kırımı gerçekleştiren Hutu hükümetinin o dönem içerisinde en yakın dostu ve destekçisi olması sebebiyle Ruanda Soykırımı'ndan en fazla sorumlu tutulan ülkedir.

Olayların çıkışına bakacak olursak; I. Dünya Savaşı'nın ardından Ruanda'nın yönetimi Almanya'dan alınarak Belçika'ya verildi. Belçika, iç karışıklığa sahip bir Ruanda'yı daha kolay yöneteceğini düşünerek kabileler arasında keskin bir ayrımcılık politikası uyguladı. Böylece yüzlerce yıldır birlikte yaşamış; aynı dil, tarih ve kültür'den gelen Hutu ve Tutsi kabilelerinin arasına düşmanlık tohumları ekilmeye başlandı. Belçikalı yöneticiler ayrımcılığı körüklemek amacıyla, işe alımlardan hastane kabullerine kadar bütün kararları ırksal farklılıkları gözeterik almaya başladılar. İki kabile arasında Belçika nedeniyle başlayan sorunlar uzun yıllar boyunca artarak devam etti.

1994'te yaşanan büyük soykırımı kadar pek çok irili ufaklı çatışmalar yaşanmış olsa da hiçbir zaman bunları çözmeye yönelik adımlar atılmadı. Dünyadaki soykırımlara sessiz kalmayacağını açıklayan ABD ve Fransa gibi ülkeler bölgeye müdahale etmemek için Birleşmiş Milletler'e verilen bütün önerilerden 'soykırım' çözüğünün çıkarılmasını istediler. Geçmişte yaşanan sıkıntılar nedeniyle bölgeye yerleştirilmiş Birleşmiş Milletler Barış Gücü askerleri de Amerika'nın baskısı nedeniyle bölgeden çekildi. Müdahale etme imkânı bulunan bütün ülkeler âdeta bir iç savaş çıkması için gerekli şartları hazırladılar.

BİR DE
BURADAN BAK

bit.ly/1NwjhVG

Hutu'ların baskısı nedeniyle çevre ülkelere göçmüş olan Tutsiler katliam haberini alınca ülkenin doğusundan girerek katliamcılarla savaşmaya başladılar ve başkente kadar toprakları ele geçirdiler. O ana dek bölgeden uzak kalmayı tercih eden Fransa, ani bir kararlar, katliamı gerçekleştiren Hutu hükümetine askeri yardımda bulunmaya başladı. Ülkenin bir bölümünde yönetimi ele geçiren Fransızlar katliamcılara karşı savaşmak isteyen Tutsi savaşçıların bölgeye girişine izin vermedi. Kısa süre içerisinde Fransızların bilfiil kontrolündeki bölgelerde 200 bin insan daha hayatını kaybetti. İç savaşın faturası Ruanda için çok ağır olmuştur. 100 gün içerisinde 800 bine yakın insan öldürülmüş, 2 milyon insan komşu ülkelere mülteci olarak sığınmış, devlet kurumları çökmüş ve ekili tarım alanı kalmamıştır. Soykırımın nedeni olarak ülkede baş gösteren Avrupa kaynaklı ırkçılık teorisi gösterilmektedir.

İç savaşın sorumlusu olarak pek çok Ruandalı kabileler arası ırkçılık tohumları eken Almanya ve Belçika'yı, katliama fiilen destek veren Fransa'yı, katliamı izleyen Amerika ve İngiltere'yi, bölgede silahlı gücü bulunmasına rağmen müdahale etmeyen Birleşmiş Milletleri sorumlu tutmaktadır.

PANAMA`DAN NELER SIZDI?

Geçtiğimiz günlerde belki de adını ilk kez haberlerde duyduğumuz bir ülkede patlak veren bir skandalla karşılaştık. Panama Belgeleri (The Panama Papers). Her şey, Panama'da yaklaşık 40 yıldır faaliyet gösteren MossackFonseca isimli şirketin elindeki 2,6 terabaytlık devasa arşivi gazetecilerle paylaşması üzerine başladı. Bu arşivden ortaya çıkan gizli belgeler tüm dünyayı hayrete düşürecek cinstendi. Dev şirketlerden politikacılara, iş adamlarından siyasetçilere, diktatörlerden ünlü simalara kadar pek çok farklı kişi ve kuruluşun ismi geçiyordu bu belgelerde. Muhtemelen kirliliği yollarla edindikleri milyon dolarları irili ufaklı, gözlerden uzak, kanunların pek işler olmadığı, 'vergi cenneti' olarak tabir edilen Panama gibi ülkelerde nasıl sakladıkları ortaya çıktı. Bu duruma şaşırmadım dersanız de niye şaşırmanın demeyiz merak etmeyin. Zira, dünyadaki en zengin yüzde 1'lik kesimin serveti geri kalan %99'un toplam servetine eşit. En zengin 62 (altmış iki) kişinin serveti dünya nüfusunun %50'sinin toplam nüfusuna denk. Bu durumda dünyada bir şeylerin yolunda gitmediği aşikâr olsa da nasıl olduğu konusunda biraz daha bilgilenebiliriz.

BİR DE BURADAN BAK

bit.ly/1XUt8VP

İSRAİL MESCİD-İ AKSA`YA YÖNELİK SALDIRILARINI SÜRDÜRÜYOR

İsrail askerleri ve fanatik Yahudiler Mescid-i Aksa'ya ve oraya ibadet etmeye gelen Müslümanlara yönelik saldırılarını sürdürüyorlar. İsrail askerleri çeşitli bahanelerle sürekli olarak Mescid-i Aksa'ya botlarıyla giriyor, ibadet edenleri taciz ediyor ve mescide zarar veriyor. İşgalci İsrail askerlerinin Mescid-i Aksa'yı Siyonistlerden korumaya çalışan Filistinlilere ateş açmaktan çekinmiyor. Son 6 ayda yaşanan olaylarda İsrail askerleri birçok Filistinliyi şehit etti. Filistinlilerin, İsrail askerlerinin silahlı saldırılarına yanıtı bıçaklı operasyonlar oldu. Filistinliler Kudüs'te gerilim artmasından bu yana İsrail askerlerine yönelik yüzlerce bıçaklı saldırı düzenlediler. Bu saldırılarda yüzden fazla Filistinli şehit düştü. Bıçaklı saldırıları bahane eden İsrail askerleri pek çok silahsız Filistinli sokak ortasında infaz etti. 18 yaşındaki Filistinli genç kızın peçesini açmayı reddettiği için şehit edilmesi bardağı taşıran son damla oldu ve bıçaklı saldırıların artmasına neden oldu. Son zamanlarda yaşanan olaylar kısmen azalsa da Kudüs'te ve Batı Şeria'da gerginlik bir süre daha devam edeceğine benziyor.

SAVAŞIN KAYIP ÇOCUKLARI

Suriye'deki savaş nedeniyle ülkelerinden kaçmak zorunda kalan ve daha güvenli bir gelecek hayaliyle Avrupa'ya bin bir zorlukla ulaşan Suriyeli çocuklarımız birer birer kayboluyor. Son 2 yılda Avrupa topraklarına ulaşan Suriyeli mülteci çocuklardan 12 binden fazlasının kayıp olduğu düşünülüyor. Çocukların çeşitli mafya çeteleri tarafından kaçırılmış olduğundan endişe ediliyor. Avrupalı bir yetkili yaptığı açıklamada şunları söylüyor: "Tamamını suç örgütlerinin eline geçtiğini söyleyemeyiz. Sadece nerede olduklarını, ne yaptıklarını ve kiminle olduklarını bilmiyoruz." Elinden tutmamız gereken on binlerce Suriyeli kardeşimiz bilinmez bir geleceğe adımlarını atıyorlar.

BİR DE BURADAN BAK

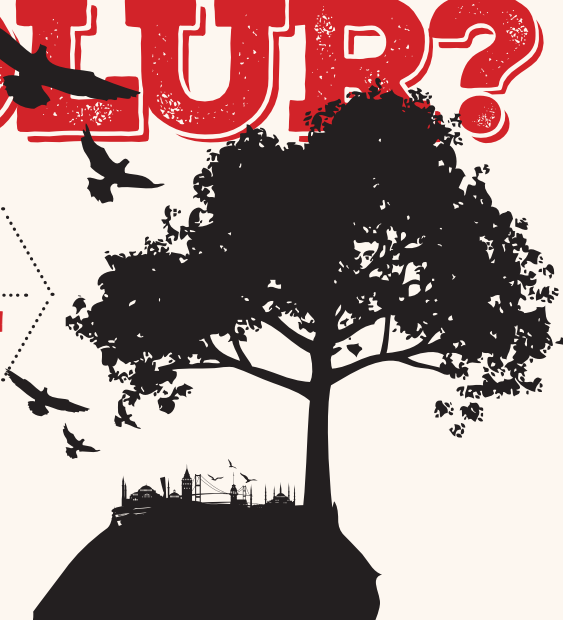
bit.ly/1VUzeaN

İMAM HATİP LİSELERİ

BU ÜLKENİN NESİ OLUR?

KIYMIK

HÜSEYİN
AKIN

İmam Hatip Liseleri bu ülkenin nesi olur?

Bu soruyu kendi kendinize sorun, cevabını yine kendiniz verin. Göreceksiniz en güzel cevabı yine siz vereceksiniz.

Muhtemelen vereceğiniz cevap şu olacaktır: İmam Hatip Liseleri bu ülkenin gerçeğidir.

“Gerçek” kelimesi ne kadar da mahcup duruyor değil mi?

“Gerçek” yapılacak bir şey olmamasının itirafıdır bizim memleketimizde. İşlerin yolunda gitmemesinin sıkılgan bir eda ile itirafıdır.

Diğer sebepleri önünde eğdiren, emrine amade kılan bir mazeretin adıdır.

Peki, öyleyse nedir bu memleketin gerçeği dediğimiz şey acaba?

Yılların dolduramadığı din eğitimi ihtiyacı bu gerçeklerden biri.

Din eğitiminde cimri davranma siyaseti yeni devletin doğal bir refleksi olmuştur âdeti.

Ne kadar eksik dini bilgilenme olursa o denli dinle insanların arası açılır ve de eksik kalan noktaları devletin zihni doldurur.

Türkiye tarzı laik ülkelerde devletin zihni dine dâhildir.

İmam Hatip Liseleri bu boşluğun işgal edilmesine karşı alınmış bir tedbirdir.

İlk açılış gayesi her ne kadar devletin dine müdahalesinin yardımcı sivil kolu olsa da İmam Hatip Liseleri bu müdahaleye karşı bir müdahaledir.

Gerçeğin hakikatle yüzleşip kendini hakikatin kollarına bırakmasıdır.

Diğer taraftan baktığımızda İmam Hatip Liseleri bir başka gerçekliğe te kabül etmektedir ki bu Türkiye’de din görevlisi eksikliğini telafi etmektir.

Camilere imam, cenazelere ölü yıkayıcı gereklidir ne de olsa.

Teknik ve kültürel bir ayrıntıyı yerine getirmektir yapılmak istenen.

Aynı zamanda resmî devlet zihni, dine yeni bir tanım ve de sınır getirmektedir bu icraatıyla.

Din, hayata değil hayatın ölümlle birleştiği bitiş çizgisine müdahale edebilir ancak.

Ölü toprağı serpilmiş bir dindar aynı zamanda kalbi temiz bir Müslüman’a denk düşmektedir.

İmam Hatip kuşağı bu oyuna gelmemiştir, din adamı değil dininin adamı olmuştur hep.

İçten içe onu ruhbanlaştırıp din adamı kisvesine sokmak isteyenler olsa da o buna hiçbir zaman tav olmamıştır.

Dinin gerçek yüzünü örten maskeleri ve barikatları ortadan kaldırmıştır.

Resmî dizgeye alet olmadığı için hep ötekileştirilmiş, hep üvey evlat muamelesi görmüş fakat hiçbir zaman kendini bu memleketin sahici, öz be öz evladı olmaktan başka bir kimlikte görmemiş, başkaca bir kimliğe razı olmamıştır.

İmam Hatip kuşağı bu ülkenin mayasını, dokusunu ve de kokusunu hatırlatmak gibi bir vazifeyi hakkıyla yerine getirmiş, okumuş insan profilinin kendi öz değerlerine yabancılaşmak gibi bir kadere boyun eğmesine karşı çıkmış ve bu makûs talihi yenmiştir.

Tabiat boşluk kabul etmez, eğitim –hele hele din eğitimi- hiç boşluk kabul etmez. Bu, odur.

BİR DE
BURADAN BAK

bit.ly/1U2wgfp

KAFAMDAKİ BALONCUKLAR

SORU Güneş enerjisinden nasıl elektrik elde edilebiliyor?

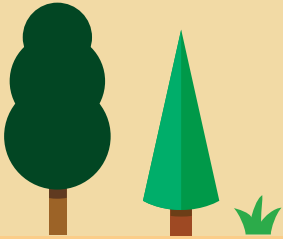
Cevap: Bilindiği üzere her geçen gün enerji ihtiyacı inanılmaz hızla artarken bunun yanında nüfusta kısa bir sürede 3 katına çıkmış durumda (30 yıl içerisinde). Modern aletlerin enerji ihtiyacı da işin içine girince çevre kirliliğini en çok tetikleyen fosil yakıtlar baş düşman konumuna geldi. Bundan kurtulmak için tabiki yenilenebilir enerji kaynaklarına ihtiyaç duyulmaya başlandı.

1839 yılında A. C. Becquerel'in fotoelektrik deneyi sayesinde elektromanyetik ışını elektrik enerjisine çevirmiş fakat ondan 1940'lara kadar pek bir ilerleme elde edilememiştir. 1940'larda ise sonuçlar alınmaya başlanmıştır. Aslında bitkiler yaratıldıkları günden bu güne güneş enerjisini kullanmaktalar fakat insanoğlu bunu çevirmenin yolunu yeni yeni keşfetmiş durumda.

Güneşten gelen ışınların ancak %75 kadarı atmosferin üst yüzeyine ulaştığını düşünürsek 4 te 1'i daha bize ulaşmadan çeşitli yollarla kaybolmakta. Bize ulaşan güneş enerjisi ise direkt elektrik enerjisine çevrilmenin yanı sıra birçok dolaylı yolla zaten enerjiye çevrilmekte. Bunlar neler mi?

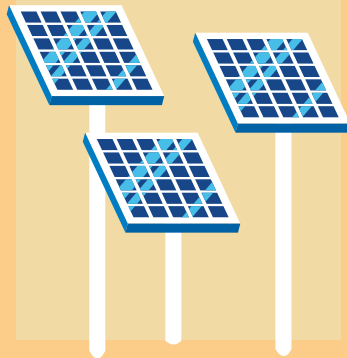
01

Yeryüzüne ulaşan ışık enerjisi ilk olarak havayı ısıtır. Isınan havada yoğunluk ve nem oranı değişir ve böylece rüzgarlar ortaya çıkar. Rüzgarlar yardımıyla önceleri yel değirmenleri ile mekanik enerji elde edilirken günümüzde rüzgar santrallerinden elektrik elde edilmektedir. Kuzeye yakın ülkelerin bir çoğunda rüzgar enerjisinden çok faydalanılmakta.

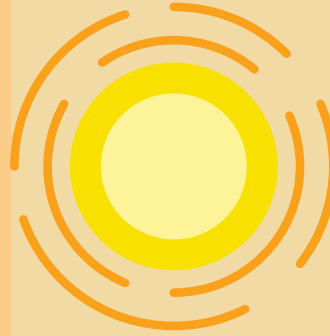
02

Güneşten gelen ısı ile okyanuslar ısınır. Isınan su buharlaşır ve rüzgarlar yardımıyla uzaklara taşınarak yağmur suyuna dönüşür. Yağın yağmuru barajlar yardımıyla hidroelektrik santrellerine iletiriz. Ve buradan elektrik enerjisi elde ederiz.

03

Ekvatora yaklaştıkça genelde ülkelerdeki evlerin çatılarında görülen "güneş ısı toplayıcıları"ni hatırlamak gerek. Isınan su ile evin birçok ihtiyacı görülmekte.

04

"Güneş ısı toplayıcıları" yardımıyla Kaliforniya'da 1990'lı yıllarda kurulan bir üretim birimi bulunmaktaydı. Şimdilerde ise Amerika'nın elektrik ihtiyacının %30'unu tek başına karşılayacak büyüklükte yenileri çöllere kurulmakta. (>>> bit.ly/1T0mvNr) Kurulan sistem mercekler yardımıyla genişçe bir alandaki kurulu aynalar güneş ışını milimetrik denilecek hassasiyette bir noktaya toplamakta. Bu toplanan ışınlar öyle büyük bir ısı meydana getirmektedir ki ısınan su inanılmaz büyüklükte bir dereceye kadar ulaşmakta. Şimdilerde bu sistem ülkemizde de yoğun biçimde kullanıma sokulmakta.

Gelelim güneş enerjisini direkt elektrik enerjisine çeviren sistemlere. Bunlar yarı iletken teknolojinin gelişmesi ile fotovoltaik olayının meydana gelmesi sayesinde olmaktadır. Çok teknik bir anlatım yapmadan anlatacak olursak. Silisyum gibi bazı maddelerdeki elektronlar ışık etkisiyle harekete geçmekte ve bu harekete geçen elektronların yönlendirilmesi yardımıyla bir akım elde edilmektedir. Akım demek de elektrik demek olduğuna göre güneş enerjisinden direkt elektrik enerjisi elde etmiş oluyoruz. Fakat onlarca çeşit yarı iletken olduğunu unutmayalım.

Bu yarı iletkenlerden verimli ve sağlığa zararlı olmayı bulmaya çalışan bilim insanları hâlâ denemelere devam etmekte.

Halk arasında bilinen bir yanlış da yeri gelmişken düzeltmekte fayda var. Üretilen elektrik enerjisinin gelen güneş ışığının çokluğuyla direkt ilgisi bulunmakta. Tabiki açısıyla da. Fakat ışığın çok çok fazla olması demek elektriginde çok fazla üretileceği anlamına gelmemektedir. Yüksek enerjili fotonların soğurulup kullanılması sistemdeki panel hücreleri-

nin aşırı ısınıp verimliliklerinin düşmesine neden olabilmekte. Bunun için verimin en iyi olduğu bir aralıktaki güneş ışığı alımları önemlidir.

Ülkemizde yenilenebilir enerji kollarına çok fazla teşvikler verilmektedir. Bu sayede beklenenin üzerinde kurulum talepleri de olmaktadır. Bu teşviklerin önemine binaen Japonya'dan bir örneği anmak güzel olacaktır. Japon hükümeti yıllar öncesinden fosil yakıtlarla alakalı sıkıntıları görmüş olacak ki güneş pilleri ile ilgili araştırmalara büyük bütçeler ayırmış. Güneş pilleri araştırması yapan laboratuvarlara teşvikler, verimi artırmaya göre de değişiklik göstermektedir. %3'lerden %40'lara dayanmış olan bulgular sayesinde ilgili laboratuvarların gelirlerindeki artışı görmek zor olmasa gerek. Burada sadece bir ufuk turu yapmak istedik. Akıllarda soru işaretleri oluştuysa şimdi onları daha derinlemesine araştırmaya diyoruz.

BİR DE BURADAN BAK

bit.ly/1VOBd0U

Kaynakça: • Scientific American, 235, 4, 1976. • Meinel, A. B., Meinel, M. P., Applied Solar Energy, 1977

YOLDAN ÇIKMADAN YOLA ÇIKILMAZ

SODA
SPOTU

ENES
DAĞ

Vira Bismillah De, Çık Yola

“Yoldan çıkmadan, yola çıkılmaz!” mottosu tek sloganımız olmalıdır. Bu ne demek peki? Var olan mevcut düzene gençliğin rötusu, gençliğin dokunuşu denilebilir. Davası imanı olan, rehber-i Mustafa Muhammed olan, kılavuzu Kur’an olan bir gençlik, kendisini kendisi yapan, bütün hakikatlerinden onu uzaklaştıran bütün kötü şeylerin yolundan çıkacak, evvela o yolu terk edecektir. Yeni başlayacağı, vira-bismillah diyeceği yolda kendisini öncü kılacak, ahlakını yeniden Kuran ahlaki ile dizayn edecek bir gençlik artık “Nereden geldik, nereye gidiyoruz?” sorusuna iki yönlü bakacaktır.

Bunlardan birincisi; Rabbimizden geldik, dönüşümüz yine onadır, hakikati ile şekillenecek, şekillenmelidir! Diğeri ise yine bununla paralel olarak, insan akıl sahibi, düşünen ve yaratılanların en yücesidir; o hâlde bilginin, bilimin, doğanın ve dahi evrenin ulaşılması mümkün olan bütün hakikatlerine erişmenin imkânı olduğunu görecektir. Ezcümlle; davası imanı olan, dünyasını ve ahiretini kurtaracak olan modern Müslüman gencinin formülü şöyle olacaktır:

Ondan geldik, şu an muayyen bir vakte kadar yaşadığımız bir dünya hayatı ve onun pek çok cihetten gereklilikleri var ve en nihayet dönüşümüz yine O’na olacaktır. Yani insan bir “önce”den, bir “şimdi”den bir de bir “sonra”dan oluşmaktadır. Öncemiz belli, o asla değiştirilmeyecek, orada öylece duran hakikatimizdir. Bizim işimiz, şimdiyle ve sonrayla... Hem şimdi, hem sonrayla... Ama en çok şimdiyle ilgilidir!

Nereden Başlamalı?

İçinde yaşadığımız bu muayyen vakit, enikonu belli bu zaman dilimi, bizim sonraki hayatımızı ve Yüce Yaratıcımıza nasıl bir hâlde döndürüleceğimizi belirlemektedir. Peki, ilkelerinden vazgeçmeden hakikati için bu kadar mühim olan bu zaman dilimini modern Müslüman genci nasıl yaşamalıdır?

“Nasıl yaşamalıyım?” sorusu ahlak alanına dair bir sorudur. O hâlde her şeyden önce bir ahlak projesi, bütün eylemlerimizi kendisine göre tasarladığımız bir etik kimliğimiz olmalıdır. Modern Müslüman gencin yaşamının her alanında olduğu gibi ahlak alanında da otoritesi, rehberi bellidir. Efendimizin ahlakı ile ahlaklanmak bize iki cihan saadetini de getirecektir. Hz. Âişe annemize, “Efendimiz nasıl biriydi?” diye sorulduğunda “Onun ahlakı Kur’an ahlakıydı!” diye cevap vermiş! Kuran merkezli bir ahlak anlayışını hayatının şablonu hâline

getiren Müslümanın 4 temel erdemi diğerlerini de belirleyici olduğu için gereklidir.

Bil

Bunlarda birincisi, bilgeliktir. Evet, Müslüman genci, çok okuyan çok araştıran, çok bilen, bildiğini kritik eden, kritik ettiğini sorgulayan, düşüncesinin hakkını veren bir erdeme sahip olmalıdır. Kendi ilkelerinden vazgeçmeden Modern Müslüman hayatı yaşamak mümkündür! Bu imkân, modern gence izlediğini seçme, seçtiğini yorumlama, eleştirisini yapma hakkını neden vermesin? Yahut en güzel sanat eserini, pek kıymetli bir tabloyu muhayyilesinin yardımı ile “bizim gençler” neden olursa, keşif ve bulgulara imza atan bizim gençler olmayacaksa kimler olsun? Hayatın sırrını elimizde tutuyorsak, iman penceresinden her şeyi görebiliyorsak daha iyisini yapmak her zaman bizim için mümkündür, imkân dâhilindedir! Yeter ki israfa kaçmayalım, yeter ki günahattan, fayda vermeyeninden sakıyalım, yeter ki günahattan, hattan, fenadan, hatta ve hatta her türlü zinadan uzak duralım.

Adil Ol

Bir diğeri adalettir. İlhamını Kur’an’dan alan, pusulası ve hidayet rehberi Efendimiz olan modern Müslüman genci adildir. O; eşitliğe inanan, birlikte yaşama kültürünü benimseyen, sadece insana değil, cümle mahlûkata karşı adil olan, onlarla aynı evreni paylaştığının farkında olanıdır. Adalet sadece insan ilişkilerine dayalı olarak ortaya çıkan bir olgu değildir. Bakınız, tıbbın babası Hipokrat’ın tıp üzerine söylediği ilk sözler adalet üzerinedir. “Tıp ve adalet, ne alaka?” diyecekseniz buyurun:

Hipokrat'a göre, vücudumuzda soğuk-sıcak, ıslak-kuru 4 temel unsur vardır; bu dört temel unsurların her biri vücutta aynı oranda ve dengededir. Birinin fazla olması, diğerinin azalması vücudun adalet dengesini bozar ve vücut hasta olur. Mesela ateşi çıkan birinin ateşinin indirilmesi çalışılması vücudun adalet dengesinin tekrar geri kazanılmasıdır. Bu örnekler çoğaltılabilir hakeza. Dikkat edilmesi gereken nokta şudur ki bütün ilâhi ve beşeri sistemlerin çoğu adalet dengesi gözetilerek yapılmaktadır. O hâlde adil olmak, Müslüman gencin fitratında vardır, gayri fitri davranmak ise bütün düzeni bozar.

Cesaret Et

Üçüncü erdem, cesarettir. Cesaret öyle bir şey ki korkaklıkla atılğanlık arasında olan bir erdemdir. Müslüman modern genci, ne korkak olmalı ne de atılğan, emin olmadığı şeye yürüyen/inanan olmamalı! Cesaret erdemi, bizi bilgiye, keşif ve araştırmalara girerken hiç çekinmeden en iyisi yapma düşüncesini vermelidir. Evet, modern Müslüman genci, cesurdur, girişkendir, bilginin, bilimin sınırlarını zorlar ama kendi sınırlarını da bilir, durması gereken yerden de emin olur!

Dengede Kal

Son erdem, ölçülülüktür. Diğer bütün erdemler ahlak binamızın tuğlalarıysa bu erdem de o tuğlaların harcıdır, birleştirenidir. Bütün eylemlerimizde, davranışlarımızda ne ifrat ne tefrit, her zaman itidal yani orta yol, yani ölçülülük en temel şiarımız olmalıdır. Adaletin de bilgeliğin de cesaretin de ve dahi bütün bunlarla ilişkilendirilecek tüm erdemler de en nihayetinde ölçülü olduğu sürece bizi dairenin içinde tutacak, bizi biz yapacaktır.

Kur'an referanslı ve böylece çeşitli düşünsel felsefeler de konu olan bu dört erdemi hayatının her alanına yayan modern Müslüman genci ancak bu sebeple güzel görür, güzel düşünür, hayatından lezzet alır ve şimdi'sini anlamlı kıldığı gibi sonra'sına da yatırım yapar. Geri kalan ise gündelik hayatın idamesidir.

Çıkar Yol

Hepimiz maddi ve manevi sınavlardan geçiyoruz. TEOG, YGS, LYS, YDS, KPSS ve ÖSS (Ölüm Sonrası Sınav) gibi pek çok sınavlar hayatımızın her merhalesinde bizi beklemektedir. Ama umutluyuz, çalışıyoruz, bir ahlak projemiz var, iman penceresinden bakıyoruz, dualarımız, beklentilerimiz ve tevekkülümüz var! Modern Müslüman genci, elinden geleni yaptıktan sonra gerisini Rabb'inden isteyerek varoluşunun gereğini böylece anlamlandırır.

Dua zaten iki türdür:

- Elinden geleni yap! (Fiilî Dua)

- Elinden geleni yaptın, gerisini iste! (Kavlî Dua)

Bu iki durum bize tevekkülün hakkını verecektir. Tevekkül eden Müslüman modern genci bilir ki iman, tevhid (her şey tek-bir olanın elindedir); tevhid, teslimi (o hâlde o bir'e güven); teslim, tevekkülü (o bir'e güven ve onu vekil kıl) ve en nihayet tevekkül de iki cihan (şimdi ve sonra) saadetini getirir. Ezcümle, "Allah'a dayan, sa'ye sarıl, hükmüne ram ol! Yol varsa budur, bilmiyorum başka çıkar yol!" diyor ya M. Akif, rahmet olsun...

Evet, ey talip "Nereden geldik, nereye gidiyoruz?" diye soruyorsan cevabı senin avuçlarına bıraktım. Zahire aldanma, görünenin ardındaki

görünmeyene dik gözlerini! Sonranın geleceği şimdinin ayrıntılarında; atılan bütün adımlar atacağın o son adım için değil midir zaten? Bil ki ey talip, yola çıkmak yoldan çıkmaktır! Seni sen yapan, seni asıl hakikatinden uzaklaştıran bütün yollardan, hepsinden, birer birer... Çıktığın-vardığın yeni yolun ise alternatifi yoktur. "Nereden başlayacağız?" diyorsan eğer içinde bütün yenilgilerinin yaralarını saran, hiç yenilgi görmemiş yerine dayan!

Bir sınava kaç zamandır hazırlanıyordum; çalışıyordum, dua ediyordum, umutluydum. Sınav Mart'ın 27'sindeydi. Tam da sınavın olacağı günün gecesinde saatler ileri alınacaktı. Sırf bu duruma uyum sağlamak için saatimi 2 gün öncesinden ileri almama rağmen sınav gecesi, her gün yaptığım gibi "kalkıp önce teheccüd kılıp, ezana kadar dua edip ve sabahı da kıldıktan sonra tekrar uyumak" düşüncemi ve alışkanlığımı sorgulamaya başladım.

"Bu gece aynı şekilde kalkıp teheccüd-dua-sabah namazı ibadetlerimi yapsam sınava geç kalır mıyım? Uyku durumum nasıl olur? Bu durum sınavıma nasıl etki eder? Aylardır çalışıyoruz bu saat değişikliği de nerden çıktı?" diye diye için için düşünüp kararsızlıklarımın çaresiz kalmıştım. Sonra aklıma, küçükken oynadığımız bir oyun geldi. Oyun şöyleydi:

Her birinde farklı farklı yazılmış kare kartlardan bir tane seçiyorduk, içine yazılan söz ya da not bizi anlatıyordu (güya)! Bu kararsızlıkların ortasında aklıma gelen çocukluğumun bu oyunu çıkış biletim oldu, bilemezdim. Bu bilet beni ana merkeze götürdü. "Madem kaynağımız, hayatı yaşama temel kılavuzumuz Kur'an'dır, Yüce Rabb'imiz iki cihanın da (şimdi'nin ve sonra'nın) saadet şifresini bu kitapla bize göndermiştir. O hâlde müracaatımız ana kaynağımız olmalıdır." dedim. Rastgele bir sayfa ve ayet seçip onu okuyup anlamına da bakıp bu ayet benim kararsızlığıma bir çare olacaktır, konuya uygun bir ayet gelmezse bir daha bir daha aynı şeyi tekar edecektim.

Kur'an'ı aldım elime, rastgele bir sayfa açtım ve baktım, Taha Suresi'nin son ayetleri... Tevafuk budur ya: "O hâlde onların dediklerine sabret, güneş doğmadan önce, onun batmasından önce Rabbini övgüyle anarak tesbih et! Gece saatlerinde gündüzün iki tarafında da tesbih et ki rızasına erebilesin". "Kendilerini imtihan etmek için onlardan bir kısmını şu değersiz dünya hayatının cici bıcısından yararlandırdıklarımıza gözlerini dikme, Rabb'inin rızıkı daha hayırlı ve daha kalıcıdır!" "Ailene de namazı emret, ona sabrederek devam et. Biz senden rızık istemiyoruz. Biz sana rızık veririz. Sonuç takvanındır!"

Derin bir nefes aldım, rahatladım, kararsızlığım bir anda uçup gitti, teheccüd-dua-sabah namazı üçlüsünü de yaptım, ilginçtir hiç olmadığım kadar da dinç bir şekilde çıktım sınava gittim. Ve sınavım da iyi geçti! "Hamd yalnız Allah'a mahsustur." dedim.

**Sonranın
geleceği
şimdinin
ayrıntılarındadır.**

OSMANLICA ARTIK SERBEST PEKİ, KİM OKUYACAK?

SADULLAH
YILDIZ

Yaşadığımız topraklarda bir zamanlar Osmanlıca diye bir dil vardı. Belki konuya şuradan başlamalıyız: Osmanlıca mıydı o ve bir dil miydi? Eğer dil değilse ona Osmanlıca dememiz garip kaçıyor zira.

Bu yüzyıllık bir tartışmadır aslında. Osmanlıca mı denecek yoksa Osmanlı Türkçesi mi? Osmanlıca dersek onu bir dilmiş gibi adlandırmış oluyoruz. Hâlbuki bugün bize zor gelecek kelimelerle konuşulup yazılan -hatta Anadolu'da bugünkünden hiç de farklı olmayan- ve yalnızca alfabeti değişik bir Türkçeydi. Yani nihayetinde Türkçeden söz ediyoruz.

Konuşur ve yazarken daha kolay olduğu için genellikle Osmanlıca tabiri daha sık kullanılır, biz de öyle yapalım.

Osmanlıca tabii ki bize atalarımızın kullandığı diğer alfabeler gibi gelmiyor. Bir manevî bağ hissediyoruz ona karşı. Son yıllarda hızlı biçimde bir Osmanlıca hayranlığı artıyor. Ama birçok insan, isminin eski harflerle yazılışı düzeyinde bir ilgi beslemekle yetiniyor Osmanlıcaya. Bu hiç de yeterli değil fazlasını ve nitelikli olanı arayanlar için.

Osmanlıcaya hayran olmak değil, eski harfli metinleri bol bol okumak gerekiyor. İşin zor tarafı ise şu ki bu dediğimiz şey bir amaç değil, yalnızca bir araç. Bu araç kısmını hemencecik halledip sonra o eski harfli metinlerin dünyasına dalmak, dalmak, dalmak... Eski insanların kafa yapısını ve bugün ak dediğimize niye kara dediklerini anlamak gerekiyor. Peki, bu nasıl olacak?

Önce Kelimeler

Osmanlıca'yı bilebilmek, öncesinde bir iki konuyu halledilebilir demek. Evvela sıkı bir kelime hazinemiz olmalı. Kelimelerle arası iyi olan ve -bildiği kelime için bile- sözlüğe bakmaktan zevk alan biri, x/2 sürede bir metni çözebilir.

"Çok kelime bilen zihin dünyası da büyük olur." derler, doğrudur. Bunun en kestirme yolu tabii ki okumak. Eski kelimelere sadakat gösterenlerin kitaplarını her fırsatta gözden geçirmek ve sözlük

konusunda hiç üşengeçlik yapmamak. Öğrendiğimiz kelimeleri bugün cümle içinde sürekli kullanmak pek de kullanışlı olmazdı gerçi ama onları bilmek boynumuzun borcu ve işimizi çok görecek bir iş olduğu için yapmalıyız bunu.

Peki, Ayrımı Nasıl Yapacağız?

Tabii ki pratikle. Çok okuyan daha çok bilir. Kelimeler, oturup bir akşamda ezberleyip daha fazla bilebileceğimiz sonra da yerine göre kullanıp havasını atabileceğimiz malzemeler değil. İlla ki okunarak hazmedilecek. Çok okudukça ilk seferde akla girmeyen kelime ikinci seferde girmiş olacak.

Bunun içinse eski kelimeleri çok iyi kullanan yazarlar dönüp dönüp okunmalı. Peyami Safa (Ötüken Yay.) her ne yazdıysa defalarca, Ahmet Turan Alkan (Ötüken Yay.) ise hem birazcık Batı kaynaklı kelimeler hem de bizim eski kelimelerimiz dolayısıyla bol bol gözden geçirilmeli. Üstelik iğneleyici yazının nasıl yazıldığı da görülmüş olur.

Ömer Seyfettin'in sadeleştirilmemiş hikâyelerinin (Dergâh Yay.) kelime hazinemize eşsiz bir katkısı vardır ve Necip Fazıl (Büyük Doğu Yay.) da tabii ki es geçilmemeli.

Bir de Sözlük Lazım Elbette

Kelime hazinemizi artırmamız ise direkt olarak eski alfabe'yi sökme kabiliyetimizle alakası yoktur aslında. Bu problemi çözmek için de kendimize ilaç gibi bir sözlük almalıyız: Ferit Develioğlu'nun Lügat'i.

Hem alanının en yetkin ismi olarak bilinir Develioğlu hem de kelimelerin eski yazılışlarını görebileceğiniz, üstelik sonunda da eski harflerle sıralanışını bulabileceğiniz, bir taşa iki kuş fonksiyonu vardır.

En klasik örnekleriyle inkılap ve inkılap kelimeleri arasındaki farkı bilebilmek, adamı uçurumun kenarında alabilir. Meşabe-mesane-mesame kelimeleri ise yine tek harf farkıyla üç apayrı şeyden söz eden, tek harflik hata sonucu kızılca kıyameti koparacak üç kelime.

HER ŞEYİN MODASI GEÇER, EFENDİLİĞİN MODASI GEÇMEZ

Öncelikle İhsan Karaman kimdir demekle başlayalım.

1962 yılında İstanbul'da doğdum. 1980'de Kadıköy İmam Hatip Lisesinden birincilikle, 1986'da İstanbul Tıp Fakültesinden ikincilikle mezun oldum. İstanbul Tıp Fakültesi Üroloji Kliniği'nde ihtisas eğitimi aldım ve yıllar içinde alanımda yükselerek profesörlük unvanı aldım. Türk Çocuk Ürolojisi Derneği'nin kurucularındanım, T.C. Sağlık Bakanlığı Tıpta Uzmanlık Kurulu Üroloji Müfredat Komisyonunun da üyeliğini yürütüyorum. Halen Dünya İslami Tıp Birlikleri Federasyonu (FIMA) Başkan Yardımcısıyım. Mesleki faaliyetlerin yanında, küresel bir sosyal sorumluluk projesi olarak "Yeryüzü Doktorları Türkiye" adlı uluslararası bir tıbbi ve insani yardım teşkilatının kurucularındanım ve 10 yıl süreyle genel başkanlığını yürüttüm.

Öğrencilik yıllarımdan beri sivil toplum çalışmalarına katılmakla beraber aynı zamanda Hayat Sağlık ve Sosyal Hizmetler Vakfı Mütevelli Heyeti üyesi; Beşikçizade Tıp ve İnsani Bilimler Merkezi Yürütme Kurulu üyesi; Türkiye Yeşilay Vakfı Mütevelli Heyeti Başkanı ve İstanbul Araştırma ve Eğitim Vakfı Tıp ve Ahlak Çalışma Grubu Başkanımıyım. Türkiye Yeşilay Cemiyeti Genel Başkanlığı yaptım. Mart 2016'da kurulan Uluslararası Yeşilaylar Federasyonu Başkanlığına seçildim. 2014'ten bu yana İstanbul Medeniyet Üniversitesi Rektörlüğü görevini yapmaktayım.

Babam, İmam Hatip tahsilini bize şart koştu.

Bir imam hatipli olarak hayatınız başarılarla dolu, özellikle İmam Hatip Lisesinden sonra tıp fakültesine girme hikâyeniz nasıl oldu?

Doktorluk, aslında babamın da küçükken istediği meslekmiş. Ama benim Tıp Fakültesini ilk tercih olarak yazmam, bir İmam-Hatip mezunu olarak o dönemde en yüksek puana sahip fakülteyi kazanabilme, orada başarıyla ideallerimi temsil etme ve bu yolla insanlara hizmet etme gayelerinin saikiyledir. Ortaöğretimde İmam-Hatip mezunu olma şartı dışında, babam çocuklarının meslek seçimine müdahale etmemiştir. Ancak hangi meslekte olursak olalım, o mesleğin hocası, eğitici, akademisyeni olmamızı öğütlemiştir. Çok şükür, bugün iki oğul ve bir damadı, değişik mesleklerde akademisyendir, hocadır. İşte, bu çetin yolda yürümemiz, azmetmemiz ve başarmamız, yine babamın etkisi, örnekliği ve duası iledir kanaatindeyim.

Ayrıca, babamızın evlatlarına İmam-Hatip tahsilini şart koşması sonucunda oluşan 1980 öncesindeki bu eğitim dönemimiz, tüm hayatımızı kuşatan kişilik özellikleri ve birikimimiz üzerinde silinmez izler bırakmıştır.

Babanız Hayrettin Karaman, İmam Hatip Liselerinin ilk mezunlarından, onun anılarını yakından bilen biri olarak ilk mezunlardan

bu yana belki kendi İHL hatıralarınızı da düşünerek bugünkü İmam Hatip gençliğini nasıl görüyorsunuz?

Günümüz İmam Hatip öğrencileri ile bir arada olduğum zamanlarda çok mutlu oluyorum. Her zamanki gibi İmam Hatip nesline yakışan ahlaklı, imanlı ve hizmet bilinci kuşanmış bir gençlik var. Bundan yıllar sonra bu gençlerimizin millete ve ümmete hizmet için çok güzel faaliyetler yapacaklarına inancım tam. Onlar inşallah geleceğin liderleri, doktorları, hukukçuları, bilim adamları, bürokratları, iktisatçıları, iş adamları ve insanlığa hizmet gönüllüleri olacaklar.

Geçmişte karşılaşılan zorluklar İmam Hatipliler için ekstra motivasyon ve gayret vesilesi oldu.

Ancak, gençlerimizden şüphem olmasa da onları biraz daha gayretli görmek isterim. Gerek babam gibi ilk İmam Hatip mezunları gerek bizler gerekse de 28 Şubat döneminde okuyanlar önemli zorluklarla karşı karşıya kaldılar. Ancak bu zorluklara rağmen İmam Hatip nesli bu ülkenin en önemli değerlerinden biri olmuştur. Bugün ise İmam Hatip liseleri için geçmişte görülmemiş büyük imkânlar mevcut. Gençlerimizin bu nimetin farkında olması ve bunun hakkını verecek şekilde gayret göstermesi gerekir. Geçmişte karşılaşılan zorluklar İmam Hatipliler için ekstra motivasyon ve gayret vesilesi olmuştur. Gençlerimizin bugünkü imkânlar doğrultusunda rehavete kapılmaması, bugünlere nerelerden geldiğini iyi anlaması ve bu doğrultuda durmadan en iyiye ulaşmak için gayret göstermesi gerekiyor. Bu bilincin oluşması da gençlerimizle mezunların daimi olarak iletişim hâlinde olması ile gerçekleşebilir.

Bugün binlerce İmam Hatip mezunu doktor, mühendis, hukukçu ve bilim adamı var.

İHL'lerde çok yönlü bir eğitim var. Bu okullarda siyer-hadis, tefsir-fıkıh gibi İslami ilimlerin yanında fen ve sosyal bilimleri alanlarında eğitim veriliyor. Bu durum İmam Hatip nesline nasıl bir katkı sağlıyor?

İmam Hatiplerdeki ders programı öğrencileri birçok yönden hayata hazırlıyor. Diğer liselerde olduğu gibi fen ve sosyal bilimler alanlarında eğitim olması İmam Hatiplilerin diğer öğrencilerden geri kalmaksızın farklı alanları tanımasını sağlıyor. Burada sağlam bir altyapıya sahip olan öğrenciler üniversitede istedikleri alana devam ederek bu alanlarda da rekabetçi olabiliyor. İşte bu eğitim sayesinde bugün binlerce İmam Hatip mezunu doktor, mühendis, hukukçu ve bilim adamı var.

Öte yandan İmam Hatiplerde verilen İslami ilimler eğitiminin iki farklı hususta çok önemli etkisi var. Birincisi, İmam Hatip öğrencileri İslami ilimlerde temel bir eğitim alıyor ve bu alanda devam etmek isteyenler gelecekte âlim, müftü, vaiz, imam ve hatip olabiliyor. 1940'larda kimi

kasabalarda cenaze kaldırabilecek imam bulunamadığı anlatılır. İmam Hatipler sayesinde toplumumuz bir daha o günleri yaşamayacak ve dini hayattan uzaklaşmayacaktır.

İkincisi, öğrenciler İlahiyat fakültelerine devam etmek istemiyorlarsa dahi İslami ilimler eğitimi onlara çok önemli katkı sağlamaktadır. İmam Hatip gençliği medeniyetimizin engin ilmi ve kültürel birikimini tanıyarak bu medeniyete hizmet eden neferler olarak yetişiyorlar. Bunun sonucunda farklı alanlarda devam etseler ve farklı meslekler icra etseler dahi bunu medeniyetin ihyası şuuru ile yapıyorlar.

28 Şubat, Türkiye tarihine bir kara leke olarak yerleşen süreçtir.

Hocam İHL'lilerin sosyal hayatta ve kamusal alanda görülen başarıları geçmiş dönemlerde geniş halk kitlelerinde karşılık bulmasa da dar bir çevrede neden rahatsızlık oluşturdu?

İmam Hatip liseleri halkımız tarafından büyük teveccühe mazhar olmuştur. Ancak toplumumuz içerisinde kendi dünya görüşleri ve Türkiye projeleri olan kesimler de muhakkak ki mevcut. Bu kişiler doğal olarak genç nesilleri kendi dünya görüşleri doğrultusunda yetiştirmek, bu doğrultuda da geleneklerinden ve dinden görece uzaklaştırmak istiyor. İşte bu yüzden İmam Hatip liseleri bu çevrelerin projeleri için çok önemli bir engel teşkil ediyor. Zira İmam Hatipler var olduğu müddetçe geniş kitlelere hitap eden ve onları doğru yönde yönlendiren nesiller var olacaktır. Kendi dünya görüşleri çerçevesinde yeni nesiller inşa etmek isteyen bu kesimler İmam Hatiplerin ilk açıldığı 1950'lerden bu yana okullarımızın önüne engeller koymaya çalışmıştır. Bu çabaların zirveye çıktığı dönem de 28 Şubat süreci olarak adlandırdığımız, Türkiye tarihine bir kara leke olarak yerleşen süreçtir. Bu kesimler 28 Şubat döneminde İmam Hatiplere ağır bir darbe vurmuş olsalar da Allah'ın inayetiyle İmam Hatipler varlıklarını sürdürmüşlerdir. Hamdolsun ki, son yıllarda katsayı probleminin çözülmesi, başörtüsü yasağının kaldırılması, orta kademelerde eğitimin yeniden başlaması ve yeni İmam Hatip okulları açılması sayesinde 28 Şubat dönemi sonrası daha güçlenerek ve yenilenerek büyüyen bir İmam Hatip nesli var. Ancak farklı Türkiye projelerine sahip kesimler geçmişte olduğu gibi kendi planlarına engel olan İmam Hatiplerden gelecekte de daima rahatsız olacaklardır.

İHL yıllarından sizi hâlâ güldüren, üzen ya da sizde etki bırakan bir hatıranız var mı? O yıllarda kazandığınız ve hâlâ değerli bulduğunuz prensipler var mıdır? İmam Hatipli olmak size ne kazandırdı?

1980'li yıllarda özellikle de mezunu olduğum Kadıköy İmam Hatip Lisesinde, bugün birçok İlahiyat Fakültesinde bulunmayacak nitelik ve tecrübede hocalardan okuma şansımız oldu. Daha sonra zaten birçoğu da üniversitelere geçtiler.

Her şeyin modası geçer, efendiliğin modası geçmez.

Hocalarımız, bizim iyiliğimiz ve imam hatipli imajının korunması konusunda çok titizdi. İsim vermeyim ama bayrak töreninde gürültü yapan bazı hergele arkadaşların sopa ile tedip edildiğini gördük okulumuzda. Ama bana inanın, o dayığı yiyen arkadaşlar, hocalarımızın samimiyetinden o kadar emindiler ki belki yıllara sonra onlara teşekkür dahi ettiler. Çünkü biz büyük bir aile idik.

Okul Müdürümüz, kulağımızdan 40 yıldır çıkmayan şu cümleyi hep söylediler: "Her şeyin modası geçer, efendiliğin modası geçmez!" Hakikaten öyleymiş.

Düzenli çalışma ve ders yanında sosyal faaliyetlerde rol alma da çok

teşvik edilirdi. Herhalde benim bugün yüklediğim birçok faaliyete ilişkin prensip ve iştiağın temelinde bunlar var.

Medeniyet üniversitesinden bahsedelim biraz isterseniz, malum tercih dönemi de yaklaşıyor, bir öğrenci Medeniyet Üniversitesini neden tercih etsin?

Yenilikçi, Girişimci, Toplum ve Medeniyet Odaklı, Uluslararası ve Araştırma Odaklı olarak beş temel esas üzerine kurulan üniversitemiz; 10 fakülte, 2 yüksekokul, 4 enstitü ve 7 araştırma merkezinden oluşuyor. Halen dokuz lisans programımızda eğitim verilirken bu yıl dokuz lisans programı daha açarak lisans eğitimimizi zenginleştiriyoruz. 2016-2017 Eğitim öğretim yılında Hukuk, Sosyoloji, Bilgi ve Belge Yönetimi, İşletme, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi (İngilizce), Turizm İşletmeciliği, Hemşirelik, Türk Musikisi ve Fizik Mühendisliği lisans programlarına ilk defa öğrenci alacağız. Öğretim dili Türkçe olan programlarımızda isteğe bağlı olarak öğrencilerimize İngilizce hazırlık sınıfı okuma imkânı da sunuyoruz. Ayrıca kampüsümüz merkezi bir yerde bulunduğundan kolay ulaşım imkânlarına sahip. Yine ulusal ve uluslararası öğrenci değişim programları çerçevesinde (Erasmus, Mevlana ve Farabi) öğrencilerimiz yurtiçi ve yurtdışındaki diğer üniversitelerde derslerinin bir kısmını alabiliyorlar. Başarılı, genç ve dinamik bir akademisyen kadromuzla biz geleceğe umutla bakmaktayız. Kendisini yetiştirmek isteyen her öğrenci için bunların hepsi iyi bir fırsat.

"Yaşamak; af dilemek ve hizmet etmek için verilmiş bir mühlettir."

Bugün bulunduğunuz rektörlük koltuğundan lise yıllarınıza baksanız özelde o günlerde öğrenci İhsan Karaman'a genelde şimdiki öğrencilere ne gibi tavsiyelerde bulunursunuz?

Hem kendi "eski hâli"me, hem de evlatlarıma ve öğrencilerime samimiyle vereceğim tavsiyeler şunlar olur:

- Merak ve dikkat sahibi ol. Bu, insanı bol bilgiye ve birikime götürür.
- Azim ve gayret et. Akif'in dediğini hiç unutmamak lazım: Allah'a dayan, sa'ye sarıl, hikmete râm ol!
- Yol varsa budur; bilmiyorum başka çıkar yol!
- Yılma, hatalardan ders alıp tekrar hedefe yürü.
- Hep ama hep yeni işler ve sorumluluklar yüklen. İnsanın da bir motoru vardır, yüklendikçe açılır!
- Sosyalleş. Bu, iyi ilişkiler kurma ve çevre edinme adına çok faydalıdır.
- Oku. Yine, yeni, yeniden oku; hayat boyu oku!
- İdealist ol, adan, hedefe kilitlen. Çünkü meşhur sözdür: "Başaracağım diyen de başaramayacağı diyen de sonunda haklı çıkar!"
- En az bir yabancı dili mükemmel derecede öğren. Ama bununla yetinme.
- Sivil toplumda rol al. Öğrencilik yıllarından itibaren değişik STK'larda çalışmaya başlamak seni ve kişiliğini çok geliştirir.
- Vakit bul. Bu konuda örnek aldığım, rahmetli Dr. Rahmi Eray'ın bir sözü var. Onunla bitirelim. Bakın, insan neler için vakit bulup harcamalı: "Yaşamak; af dilemek ve hizmet etmek için verilmiş bir mühlettir." İşte bu mühletli iyi kullanmak boynumuzun borcu...

PARADOKSLAR

SERHAN
BÜYÜKKEÇECİ

Binlerce yıllık geçmişi olan paradokslar, insanların kafasını devamlı meşgul etmiştir. Aslında “doğru” gibi görünen bir önerme veya fikir, tamamen yanlış olarak karşımıza çıkar. Bazen de bir “yanlış”ın doğru olduğunu görürüz.

Birkaç paradoks tanımı verelim:

“Çok mantıksız görünen aslında mantıklı söz”

“İki doğrunun ya da iki yanlışın çelişkisi”

“Kâğıt-kalem veya mantık illüzyonu”

Özellikle mantık paradokslarında anlatım, çok doğru görünür ama günlük hayattaki uygulaması çoğu zaman mümkün değildir. (İleride anlatılacak olan Zenon Paradoksu’nda olduğu gibi.)

Paradokslar, düşünmeyi sevenler için çok eğlencelidir. Bir paradoks, soru olarak sorulduğunda cevabı arayan insanlar arasında çok değişik etkiler meydana getirir. Soru sorulan kişinin merakı ve öğrenme isteği ar-

tar, kafasında değişik fikirler belirir, olaylara daha farklı açılardan bakmaya başlar.

Bir illüzyonistin sırlarını merak etmeyen yoktur. Illüzyonistler için de en büyük zevk, insanları şaşırtmak, onları hayrete düşürmektir. Paradokslar, insanlar üzerinde bir illüzyonist gibi etki yapar. Paradokslarla ilgilenenler de bir çeşit illüzyonisttir.

Paradoks bilmecelerinin cevabı belki çok basittir. Ancak zaman geçtikçe “Olamaz!”lar, “İmkânsız!”lar başlar. Cevap bulunduğu veya açıklandığında soru sorulan kişiyi, yeni bir şey öğrenme mutluluğu ve zevki kaplar. Kısacası paradokslar, ilginçtir, eğlencelidir, öğreticidir, şaşırtıcıdır...

Hemen hemen tüm bilim dallarında ve günlük hayatta paradokslara rastlarız. Burada daha çok matematik biliminde karşılaştığımız bazı paradokslardan bahsedeceğiz. Ama daha önce “cümle” ve “mantık” para-

doksları hakkında kısaca bilgi verelim:

Epimenides Paradoksu:

Tarihte bilinen ilk paradokstur. Giritli olan Epimenides (M.Ö.6 yy.), paradoksa sebep olan şu ünlü cümleyi söylemiştir:

“Bütün Giritliler yalancıdır!”

Bu cümle doğru ise Epimenides de yalancıdır. Dolayısı ile bu cümle yanlıştır. Eğer bu cümle yanlış ise doğrusu şu şekilde olmalıdır:

“Bazı Giritliler doğrucudur.”

Bu cümleden dolayı Epimenides de doğrucu olabilir ve her dediği doğrudur...

Benzer olarak şu cümleler de paradoksa sebep olur:

“Şu anda yalan söylüyorum.”

“Bu okuduğunuz cümle yanlıştır.”

“Yalan söylemek dışında hiçbir kötü huyum yoktur.”

“Bu cümleyi okumayın.” gibi...

Epimenides Paradoksu:

Tarihte bilinen ilk paradokstur. Giritli olan Epimenides (M.Ö.6 yy.), paradoksa sebep olan şu ünlü cümleyi söylemiştir:

“Bütün Giritliler yalancıdır!”

Bu cümle doğru ise Epimenides de yalancıdır. Dolayısı ile bu cümle yanlıştır. Eğer bu cümle yanlış ise doğrusu şu şekilde olmalıdır:

“Bazı Giritliler doğrucudur.”

Bu cümleden dolayı Epimenides de doğrucu olabilir ve her dediği doğrudur...

Benzer olarak şu cümleler de paradoksa sebep olur:

“Şu anda yalan söylüyorum.”

“Bu okuduğunuz cümle yanlıştır.”

“Yalan söylemek dışında hiçbir kötü huyum yoktur.”

“Bu cümleyi okumayın.” gibi...

Şekilde yazan nedir?

Zenon Paradoksu:

Achilleus’a bir kaplumbağa yarış teklif eder. Hikâye bu ya kaplumbağanın bir şartı vardır: “Yarışa birkaç metre önden başlamak”. Achilleus şartını kabul eder. Kaplumbağa kısa bir açıklama yapar:

Benim yarışa başladığım noktaya “a” diyelim. Sen “a” noktasına geldiğinde, ben senin önünde olacağım. O noktaya da “b” diyelim. Sen “b” ye geldiğinde ben “c” gibi senin

önündeki bir noktada olacağım... Kısacası sen bana devamlı yaklaşacaksın ama hiçbir zaman geçemeyeceksin.

Bir süre düşünen Achilleus, yarışmaktan vazgeçer.

Ş (Dolar) Paradoksu:

Olay, döviz kurlarının henüz uygulanmadığı yıllarda ABD-Kanada sınırındaki bir şehirde geçmektedir.

ABD ve Kanada mâlum ki para birimi olarak “\$ (dolar)” kullanmaktadırlar. Yalnız her iki ülke de kendi paralarının daha değerli olduğunu iddia etmektedirler. Şöyle ki:

Kanadalılara göre:

1 ABD \$= 90 Kanada ¢ (cent),

Amerikalılara göre ise :

1 Kanada \$= 90 ABD ¢.

Bir Amerikalı, cebindeki 1 ABD \$ ile dolaş-

maya çıkar. Bir ara karnı acıkr ve simit alır. Simitin fiyatı 10 ¢'tir. Cebindeki 1 \$'ı verir. Simitçi bozuk para ararken cebinin bir köşesinde 1 Kanada \$'ı bulur, onu verir (90 ¢'e eşit ya!). Derken sınırı yürüyerek geçer ve

Kanada'da dolaşmaya başlar. Kaleme ihtiyacı olduğunu hatırlar. Girer bir kırtasiyeciyeye. Kalemin fiyatı da 10 Kanada ¢'idir. Cebindeki 1 Kanada \$'ını verir. Kırtasiyecide para üstü olarak 1 ABD \$'ı verir. Oradan da ayrılıp

evine döner. Sonra düşünmeye başlar:

"Sabah evden çıkarken cebimde 1 ABD \$'ım vardı ve hâlâ 1 ABD \$'ım var. Pekiyi simitle kalemin parasını kim verdi?"

Renkli toplar basamakların neresinde?

Yıldızların hepsi de aynı renkte

Yalancı Paradoksu:

Bir işyeri sahibi, çalışanlar arasında zaman zaman değişik yarışmalar düzenler. Bu kez yarışmanın konusu, "yalan" söylemek. Ödül olarak ise kazananın maaşına 100% zam yapılacaktır.

Herkes sırayla gelerek yalanlarını söylerler. Ancak patron, zam yapmamak için hepsine de "olabilir", "neden olmasın" gibi cevaplar verir. İçlerindeki en akıllı eleman da şöyle bir yalan söyler:

"Geçen ay söz vermiştiniz. Bu ay maaşıma 100% zam yapacaktınız!"

Patron, önce "Yalan söylüyorsunuz!" demek

ister. O hâlde yarışmayı kazandığı için ödülle hak kazanmış olur. Ödülü vermemek için "Doğru söylüyorsun." demelidir. Bu sefer de sözünü tutmak ve zam yapmak zorundadır.

Yamyam Paradoksu

Bir adam, vahşi insanlarla dolu bir adaya düşer. Yerlilerce hemen yakalanır ve kabile reisinin huzuruna çıkarılır. Reis der ki:

- Ey beyaz adam. Karnımız iyice acıktı. Kusura bakma ama seni yemek zorundayız. Ama biz o kadar da kötü insanlar değiliz. Çünkü biz kurbanlarımızın nasıl öldürüleceklerini kendisine sorarız! Sen şimdi bize bir cümle söyle. Söylediğin cümlenin "doğ-

ru" olduğuna kanaat getirirsek seni "asacağız." Eğer "yanlış" bir şey söylediğini düşünürsek "yakacağız".

Kabile reisi bir taraftan da sofranın hazırlanması talemâtını verir. Adam, kendisini kurtaracak şu cümleyi söyler:

"- Beni yakacaksınız!"

Adamın önce doğru söylediğini kabul ederler. Ancak doğru söylerse "asmaları" gerekir. Astıkları takdirde adamın söylediği yanlış olur. Yanlış söylediğinde "yakmaları" gerekecektir. Bu sefer de yakmaları, adamın doğru söylediği anlamına gelir...

Paradoksun Sebepleri

Matematik Paradoksları'nın oluşmasında üç temel sebep vardır:

- İşlem Hatası,
- Yanlış kabul,
- Eksik Bilgi.

Bunların en az biri, paradoks için yeterlidir. İşlem ve şekiller üzerine çok sayıda paradoks vardır. İşte bunlardan birkaçı:

1 kg = 1 ton Paradoksu:

1 kg = 1000 gr.....(1)

2 kg = 2000 gr.....(2)

(1) ve (2) çarpılırsa:

2 kg = 2.000.000 gr

2 kg = 2.000 kg

2 kg = 2 ton

1 kg = 1 ton elde edilir ki burada bir işlem hatası vardır.

Doğru Parçası Paradoksu:

Önce doğru parçasının tarifini yapalım:

Doğru Parçası: Başlangıcı ve sonu belli olan

ve sonsuz adet noktadan oluşan doğruya "doğru parçası" denir. Peki, nokta nedir?

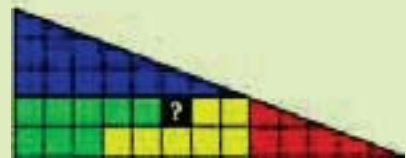
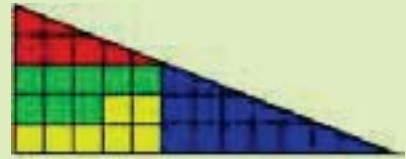
Nokta: Kalemin kâğıda bıraktığı en küçük iz veya belirti "nokta" olarak adlandırılır. Malûmdur ki noktanın boyutu yoktur. O hâlde paradoks başlıyor:

Noktanın boyutu olmadığına göre iki noktanın yan yana gelmesi bir şey ifade etmez. 100 nokta veya 1 milyar nokta da yan yana geldiğinde herhangi bir şekil oluşturamaz. (Çünkü şekil oluşturması için gerekli olan boyut özelliğini sağlamaz.) Bu şuna benzer ki sıfır ile sıfırın toplamı yine sıfırdır. Milyarlarca sıfırın toplamı da yine sıfırdır. O hâlde doğrunun tanımında bir hata olmalı. Çünkü sonsuz adet noktanın yan yana gelmesi bir şey ifade etmez! Noktanın çok çok az da olsa boyutu olduğunu kabul etmemiz gerekir. Bu sefer de noktanın tanımı hatalı olur. Noktayı boyutlu kabul edelim. Karşımıza bir paradoks daha çıkar; doğru parçasında

sonsuz adet nokta olduğuna göre doğru parçasının da uzunluğu sonsuz olmalıdır. Çünkü çok az da olsa boyutu olan bir şeyden sonsuz adedi yan yana gelirse sonsuz uzunluk olur.

Üçgenler Paradoksu:

Aşağıdaki şekilleri dikkatle inceleyiniz:

İkinci üçgen, ilk üçgenin parçalarından oluşturulduğu hâlde neden 1br²'lik fark oluştu?

BİR DE
BURADAN BAK

bit.ly/1tkhBya

TENEFFÜS

SAMET
ÖZTÜRK

İNİ TEKER

Yıllar önce bir arkadaşımdan, hiç açıp bakmadığı için dolabında gıcır gıcır hâlde bekleyen ve kendisi için önemsiz olduğu kadar benim için önemli olan çok kıymetli bir kitabı hediye aldım. Ayvansarâyî Hüseyin Efendi'nin 1768 yılında tamamladığı "Hadikatü'l-Cevâmî" adlı kitabıydı bu. Hüseyin Efendi, 18. yüzyıl İstanbul'unda bulunan 821 cami ve mescidi gezerek bu eserini tamamlamıştı. Ancak bir tür ansiklopedik eser olan bu kitabın, öyle bir solukta falan okunabilecek bir yapıda olduğunu söyleyemem. Bu nedenle en başından başlayıp okumak kısmet olmadı benim için. Fakat yaklaşık iki hafta boyunca her gün kitapta anlatılan farklı camileri inceledim. Her bir sayfanın beni götürdüğü zaman dilimlerinde seyre dalıp saatlerce İstanbul'un eski camilerinin 18. yüzyıldaki hallerini zihnimde tasavvur etmeye başladım bu eser sayesinde...

Günler sonra izlediğim bir belgeselin ve okuduğum başka bir kitabın da katkısıyla zihnimde hafta sonlarıma değer katabileceğim keyifli bir plan şekillenmeye başlamıştı. İzlediğim belgesel, İstanbul'da günlük yaşamda bisiklet kullanımını konu edinmişti ve farklı tarzda bisikletleri farklı amaçlarla kullanan insanların tecrübelerini yansıttı. Okuduğum diğer kitabın adı ise "Pedalımda Beş Ülke" idi ve Bursa'da öğretmenlik görevini sürdüren, yaz tatillerinde bisikletleri ile farklı ülkeleri gezen, ülkemizden bir ailenin günlük notlarından oluşturulmuştu.

Bu iki kitabın ve izlediğim belgeselin üzerimde oluşturduğu olumlu etkiye binaen şunları düşünmeye başladım: Ayvansarayî Hüseyin Efendi'nin kendi döneminde yaşadığı bu önemli tecrübeyi güncel bir şekilde ben de gerçekleştirebilir miydim? Bisikleti İstanbul'da ben de âdeta bir ulaşım aracı gibi kullanabilir miydim? Hüseyin Efendi'nin büyük ihtimalle fayton ve benzeri araçlarla gerçekleştirdiği tarih

keşiflerini ben bisikletle gerçekleştirebilir miydim?

O sıralarda İstanbul'da orta büyüklükte bir şirketin yönetim kurulu üyesiydim ve aslında zamanlama açısından böylesi lüks bir etkinlik planını nasıl gerçekleştirebileceğime dair pek de ümidim yoktu. Fakat denemekten zarar gelmeyeceğini düşünerek hiç zaman kaybetmeden kendime hemen bir katlanır bisiklet aldım.

Planıma katlanır bisikletle başlamamın gerekçeleri şunlardı: Her şeyden önce günden güne daha da çekilmez hâle gelen büyük ve ihtiyar şehrimiz İstanbul, bence bisiklet kullanımı için ideal bir şehir değildi. Ayrıca bisikleti çocukluğumdan beri sürmüyordum ve mahallemin dışına çıkabileceğim bir araç olarak da göremiyordum. Bu nedenle şehrin en sessiz saatlerinde keşifler yapabileceğim, yolda tıkanıp kalırsam yahut bisikletim bozulursa hemen bir toplu taşıma aracıyla eve geri getirebileceğim küçük ve yavaş bir bisikletle işe başlamalıyım. Şehrin uyku saatleri olan Pazar sabahları da benim için ideal keşif zamanları olacaktı...

Katlanır bisikletimi alınca birkaç gün kadar yalnızca evimin bulunduğu Bayrampaşa'da gezindim. Yoğun iş hayatımdan arta kalan zaman diliminde böyle bir spor etkinliğine başlamış olmak oldukça keyifliydi ve bisiklete neden yıllarca ara verdiğime dair zihnimde mantıklı bir cevap yoktu. Ancak yine de katlanır bisikletle amacım çok da ulaşamam diye düşünmeye başladım. Tekerlek çapının küçük olması nedeniyle, ilk fırsatta kendime daha büyük bir bisiklet almayı düşündüm ve bu süreçte katlanır bisikletimle 20 kilometre mesafenin üzerinde birkaç küçük şehir turu denemem de oldu...

İzlediğim belgeselde aslında beni en çok etkileyen bisiklet, çocukluğumuzda "yarış bisikleti" olarak adlandırdığımız ve bizim mahallemizde yalnızca arkadaşım Faik'te bulunan "tur bisikleti" olmuştu.

Kapıdağ Yarımadasında köyler arasında

Kitaplarım ve Dağ Bisikletim

Kalenderhane Camii'nin içi

Keşan Hersekzade Ahmet Paşa Camii ve bisikletim

Öylesi bir bisiklet ile şehri çok daha rahat ve hızlı bir şekilde keşfedebileceğimi düşündüm ve bu tür bisikletlerin fiyatlarının oldukça yüksek olması nedeniyle bütçeme göre kendime alternatif bir model aramaya başladım. Tam o dönemde ek iş olarak aldığım bir kitap editörlüğü çalışmasından elde edeceğim gelir de bu küçük hedefime beni kavuşturmuş olacaktı. Nihayet birkaç ay içerisinde beyaz renkli bir yol bisikletim olmuştu ve artık şehir pedallarımın altında her gün biraz daha hızlı bir şekilde akıp gidiyordum...

Hüseyin Efendi gibi İstanbul'daki tüm cami ve mescidleri ziyaret etmek, her birinde ya bir vakitlik yahut da en az iki rekâtlık namaz kılmak arzusundaydım ben de. Defalarca kez bunun denemelerini yaptım. Hiç gitmediğim ancak çok merak ettiğim pek çok İstanbul camisini bisikletimle ziyaret ettim. Pazar sabahlarında başladığım uzun turlar, bu planın hazırlık aşamasını oluşturdu sadece. Sonrasında bisikletim ve ben şehre alışırken, âdeta İstanbul da bizim bisikletli tarih turlarımıza alışmaya başlamıştı. Ayasofya, Ahi Çelebi Camii, Kalenderhane Camii, Eminönü Yeni Camii, Ortaköy Büyük Mecidiye Camii, Pertevniyal Valide Sultan Camii, Fenari İsa Camii, Bodrum Mesihpaşa Camii ilk ziyaretgâhlarım olmuştu. Bu önemli mabedleri ziyaret ederken yol üzerinde rast geldiğim Tur-i Sina Manastırı, Sveti Stefan Bulgar Kilisesi, Surp Asdvadzadzin Ermeni Kilisesi, Etsiz Ahayim Sinagogu, Karay Türklerinden kalma Karaim Sinagogu (Kinesa), Balat Musevi Hastanesi, Million Taşı, Ali Emiri Efendi'nin vakfettiği Millet Kütüphanesi, Köprülü Kütüphanesi, Sultan II. Abdülhamid Han Türbesi gibi yapıları da görmek ve keşfetmek imkânları bulmuşum. Şehrin ortasında bizlerin ve asırlarca birlikte yaşadığımız insanların atalarından kalma onlarca, yüzlerce, binlerce yapı vardı ve bu yapıların etrafında hayat tüm yoğunluğu ile kendi halinde akıp gidiyordu. Kalabalıklar içerisinde az sayıdaki dikkatli ve hevesli gözlerin ilgisine muhtaç durumda bekleyen bu yapıların burnunun dibine kadar bisikletimle gidip sokuluyordum ve tarihin kokusunu içime çekebiliyordum...

Zaman içerisinde, eşime aldığım ancak şehir içerisinde daha ziyade benim kullandığım bir de şe-

hir bisikletimiz olmuştu. Planım çok hızlı ilerlemiyordu belki ama haftalar ve aylar geçtikçe bisiklet önemsemediğim bir ulaşım aracı olarak hayatımın ayrılmaz bir parçası hâline geliyordu. Derken birkaç ay sonraki yaz tatilimde, bisikletlerimizle Erdek'in sahil köylerini ve adalarını da keşfetmeye başlamıştık. Şehre dair planlarım aklımın daima bir köşesine kazanmış olsa da biz artık bisiklet tutkumuzla şehre sığmaz olmuştuk.

Durum bu şekilde iki yıl boyunca devam etti. İş yoğunluğum ise günden güne artıyordu ve planımı tam olarak gerçekleştirebileceğim nitelikli bir zamanlama imkânından yoksun durumdaydım. Sonrasında hayatın yeni sürprizleri ile planlarımı güncellemek zorunda kaldım. Kaderin bir tecellisi ile eşimin Edirne Keşan'da öğretmenlik görevine başlaması, yeni yollarda yeni bir bisikletle yeni bir hayata başlamamı sağlamıştı. İstanbul'daki işimden ayrıldım ve Keşan'ın köylerini keşfedebilmemi mümkün kılacak ırice bir dağ bisikleti aldım kendime. Aylardır yoğunluklarımdan arta kalan zamanlarımda burada tanıştığım dostlarımla pek çok bisiklet turuna katıldım. İstanbul'un yoğunluğundan, egzoz dumanından, betonundan ve gürültüsünden uzaklarda, pek çok Trakya köyünü ve bu köylerdeki tarihi yapıları bisikletlerimle keşfetmenin tarif edilemez keyfini sürdüm. Halen de bu güzel keşif tutkusunu, her geçen gün bir bisiklet temin ederek aramıza katılan yeni dostlarımla pekiştirmekteyim.

Şu anda farklı yol yapılarına ve farklı amaçlara göre tasarlanmış dört farklı bisikletim var. Köy köy, ilçe ilçe gezip Trakya'nın tarihi yapılarına dair genel kültürümü her geçen gün artırmaya çalışıyorum. Bu süreçte dünyanın "en masum ulaşım aracı" olan bisikleti kullanmanın tarifsiz keyfini sürüyorum. Bir gün bir Trak kralı tümülüsünde, bir diğer gün adını daha önce hiç duymadığım küçük bir köyün eski mezar taşları arasında, bir başka gün eski bir hamam kalıntılarında veya bir Osmanlı camii'nin haziresindeyim...

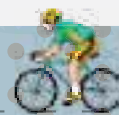
Ayvansarayî Hüseyin Efendi'nin ulvî hizmeti kadar kapsamlı ve görkemli bir çalışmayı kısa vadede gerçekleştiremeyeceğimden artık eminim. Ancak imkânlarım doğrultusunda amaçlarıma belli çerçeveler çizdim ve her fırsatta bu çizgileri zorlamak hayatıma yeni ve güzel renkler katıyor. Bisikletimle her gün yeni bir tarihi yapıyı keşfetmenin huzurunu yaşıyorum artık. Sonuçta büyük bir merakla ve hayatımıza kazıdığımız farklı ve özgün spor-tarih-keşif kombinasyonu, önemli bir alternatif hobi faaliyetinin içerisinde bulduk kendimizi. Bu amacıma destek olan değerli dostlarımla birlikte her hafta sonu için yeni planlar peşindeyiz. Trakya'daki tarihi yapıya dair mahalle sakinlerine veya köylülere sorular sorduğumuzda "Defineci misiniz beaa?" karşılığını almak, her defasında yüzlerimizi tebessüm ettiriyor. Bizlerle ziyaret ettiğimiz yapılara bisikletle ulaşmanın, tarihi fotoğraflamanın ve oralarda gerçekleşip unutulmuş yaşantıların hissetmeye çalışmanın tarif edilemez keyfini sürüyoruz...

Ortaköy'de Büyük Mecidiye Camii - Akşam turu

Evlilya Çelebi'nin rüyasında 'Seyahat Ya Resulallah' dediği Ahi Çelebi Camii

gerekir ki zafer sonuna kadar direnmesini bilenlerindir.

Malum bu yaz mevsiminde bir kesim tatil hesapları yaparken öteki çoğunluk kesim sabah kahvaltısı için eklemek arbedesi yaşıyor. Aynı önlüğü, ayakkabıyı, çantayı gün içerisinde paylaşan çocuklarımız ağlıyor yanı başımızda... Yiğınlarla çocuk tarlada çalışırken karnelerini aldı. Mutlu bir azınlık da limuzinlerle çocuklarının karnelerini alıp denize koştular. Ama biz duymuyoruz acıyı yüreğine bastranların çığlıklarını. Köprü altlarında, çadırlarda hayat mücadelesi veren; metropolde devlet içerisinde devletleşen devletlerle aynı zaman diliminde yaşıyoruz. Bütün bunlardan daha vahimi zaman; yaşantımızın yanı sıra düşünce ve hayallerimizi de törpülüyor farkında olmadan. Her geçen gün evcilleşiyoruz. Bu kuşak en değerli sözlerini bir kolye gibi boynunda taşıyor. İnciden bir kolye... Namluya sürülmüş sözcükler sahibinin tetiklemesini bekliyor.

Sevgili Dost

Hayatın uzun ve virajlı yollarında trafik levhalarına dikkat etmeyen sürücünün kaza riski her zaman yüksektir. Yaşam da kısa bir yolculuktan öte nedir ki? Tatil küçük bir anekdot, yolculuğun tamamı değil. Tatil hesap ve hayallerini bir tarafa bırakıp topyekûn tatilden çıkıp sefere çıkma zamanı geldi de geçti bile. Umarım bu kutlu sefer yakındır.

Selam ve muhabbetle...

Umut Gençlikte

“Kim var diye seslenilince sağına ve soluna bakınmadan fert fert “ben varım” cevabını verici, her ferdi “benim olmadığı yerde kimse yoktur” duygusuna sahip bir dava ahlakına pırıldatıcı bir gençlik... Can taşıma liyakatini, canların canı uğrunda can vermeyi cana minnet sayacak kadar gözü kara ve o nisbette strateji ve taktik sahibi bir gençlik...

Büyük bir tasavvuf adamının benzetişii ile zifiri karanlıkta ak süttün içindeki ak kılı fark edecek kadar gözü keskin bir gençlik...

Surda bir gedik açtık mukaddes mi mukaddes

Ey kahbe rüzgaz artık ne yandan esersen es

(Necip Fazıl Kısakürek, Gençliğe Hitabe'den)

Sevgili Dost

Her geçen gün sermayeden tükettiğimiz farkında mısın?

Zamanın hızla geçtiğinin ve artık yolun yarısını arşınladığımızı hatırlatmanın pek hoşuna gitmeyeceğini biliyorum. Bekleme salonundaki hayallerimiz ile avunup duruyoruz. Geçenlerde bir kafede oturmuş sana mektup yazmaya çalışırken “Lale Devri çocukları biz” şarkısı çalmıyordu. Hüzlü ve dramatik bir melodi... Her kuşağın kendisinden bir şeyler bulabileceği bir şeyler var bu şarkıda. Beni de gençlik yıllarıma götürdü Lale Devri'nin çocukları. Uzun bir mefkurenin mücadelesini hatırladım. Altı boş dünyayı kurtarma teorilerimizi anımsadım. O dönemde doğru yanlış bir fikir ideal sahibi olmaya çalıştığımızı ve bir gelecek tasavvurumuzun olduğunu düşündüm. Ve akabinde yeni gençliğin içler acısı hâlini gözlemledim oturduğum masadan içim önüme akarak. Gayri ihtiyari kulağım kaydı yan masaya. Konuşmaları, şakalaşmaları, gülmeleri senin de tahmin edebileceğin şekilde.

Lise veya üniversite çağlarında gençlerdi. Pınl pınlı suratlar. Gözlerinin içi gülüyordu âdeta. Masum duruşları vardı. Henüz kafalarının ve yüreklerinin boş olduğu her hâllerinden belli idi. Bir an kırk kürsülerde oturarak çay ocaklarında yaptığımız o hararetli tartışmaları anımsadım. Amerika'dan Avrupa'ya, Afganistan'dan İran'a bütün yeryüzü coğrafyasındaki her hareket bizi ilgilendiriyordu sanki. Ve her soruna çözüm arıyorduk. Yargılamadığımız ülke, savaşmadığımız bölge yok gibiydi. Bir beyin ve eylem fırtınası yaşıyor gibiydik âdeta. Oysa şimdilerde yan masada kızıl saçlı genç, sevdiği kızla arası bozulduğundan yelkenleri suya düşmüş vaziyette fosur fosur sigara tütürürken, bir diğeri chat yaparken tanıştığı aşkıdan dem vuruyordu. Araya giren seviyesiz espri ve el hareketleri ise işin cabası.

Üzüldüm, sinirlendim, bozuldum, kızardım, bozardım. Sonunda içimin derin boşluğuna bıraktım hafakanlarımı.

Sevgili Dost

Biz savaşmadan kaybeden yorgun savaşçılar gibiyiz şimdilerde ve tekrar savaşıp savaşmayacağımız da meçhul. Ancak gelecek üzerine yapılan projelendirmelerde gençliğin o eşsiz rolünü bilmen tekrar hatırlatmaya gerek var mı? Diyelim ki biz kaybettik, ya çocuklarımız? Gençlerimizi de kaybetmek ve geleceğimizi karartmak istemiyorsak gençlere fikir, ideal, gelecek içeren umutlar aşlamak gerekmez mi? Onların kim oldukları, nereden geldikleri nereye gittikleri hatırlatmasında bulunmalıyız. Gençlik kendi kültür, gelenek, görenek ve dinini daha iyi öğrenmeli. Sen öğretmezsen şunu iyi bil ki o farkında olmadan senin olmaktan çıkıyor. Fikirsiz, idealsiz, geleceksiz içi kof bir gençlikle karşı karşıya olduğumuz aşikar ortada azizim. Serada yetişen sebzeler gibi tatsız ve vitaminsiz bir gençlik... Ancak unutmamalı ki böyle bir gençliğin doğuşuna zemin hazırlayan bizler olduk. Kendi yolumuz kapınca arkamızdan gelen gençler de yolu kaybettiler. Kayıp bir kuşak olarak hâlâ büyük sorumluluklar taşıdığımızı bilmem yeniden hatırlatmaya gerek var mı? Unutmamalı ki gelecek, bizim fedakârlığımız ile yeniden inşa olabilecektir. Ancak bu şekilde bizim yaşadığımız acı tecrübelerin bir başka versiyonunu yeni gençlerin yaşamasının önüne geçebiliriz.

Kıymetli Dost

Yine büyük laflar ettiğimin farkındayım. Ama inan ki büyük hedefler taşımayanların büyük işler başarmaları da mümkün değildir. Sen yoksan, ben yoksam öyle bil ki hiç kimse yok... Sen ve ben oluruz hepimiz. Bu nedenledir ki yaşadığımız/kazandığımız tecrübeleri yeni nesle aktarmakla mükellefiz. Bu işin yolu, yöntemi de yok. İçinden nasıl geliyorsa ve ne kadar yapabiliyorsan... Ama yeter ki bu duruma karşı duyarlı ol ve sorumluluk taşı. Yüreğini ve umutlarını avuçlarına alarak bu toplumun geleceğine sahip çık aziz dost. Başkalarından çok, senin sahiplenmeni bekliyor. Bu toplumun gelecekte bihaber zavallı gençliği. Yüce ellerinle o kutlu idealler hâlâ senin ev sahipliğini bekliyor.

Sevgili Dost

Zaman zaman kayıp kuşaktan gün yüzüne çıkanlarla sonbet ettiğimde söz dünüp dolaşıp aynı noktaya geliyor. Bal kavanozunun camını yalayıp duruyoruz. Hala o eski ama eskimez alışkanlıklar peşimizi bırakmıyor. Belki de kronik davranışlar... Hayat; araya sıkışmış, hâlâ tadını bulamamış bir kuşak üzerinden geleceğe yeni bir sayfa açmak üzere... Bu yeni sayfanın gençliğin elleriyle şekilleneceği ise şüphe götürmeyen bir gerçek. Öyleyse söz yine gençlikte...

İnan, kayıp kuşağın da kurtuluşu gençliktedir. Gençlerimizi içine düştükleri bataklıktan kurtarmak ve onları olmaları gereken yere getirmekle sorumluyuz. Bu; kendimize, kuşağımıza karşı taşımamız gereken en büyük sorumluluktur.

Aziz Dostum

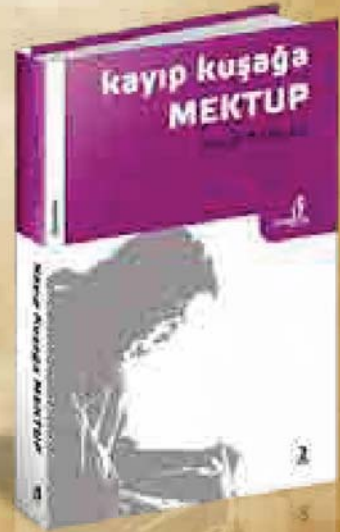
Bilmem kırk dökük de olsa ızdırabımı ifade edebildim mi? Kayıp da olsa hâlâ o diri ruhun bir yerlerde kıvrandığını hatırlatmaya çalıştım. Hatırlatıp yeniden harekete geçmek için... Öyle ise gel aziz dost, yeniden kendimize, gençliğimize dönelim ve unutmayalım ki:

Umut gençlikte! Tıpkı üstad Necip Fazıl Kısakürek'in o meşhur Gençliğe Hitabe'sinde dediği gibi:

"...Bu gençliği karşımda görüyorum. Maya tutması için 30 küsur yıldır devrimbaz kodamanların viski çektiği kamyandan borularla ciğerimden kalemime kan çekerek yırttığım, kıvrandığım ve zindanlarda çürüdüğüm bu gençlik karşısında uykusuz, susuz, ekmezsiz, başımı secdeye mıhlayıp bir ömür Allah'a hamd etme makamındayım. Genç adam! Bundan böyle senden beklediğim, manevi babanın tabutunu musalla taşına, Anadolu kıtası büyüklüğündeki dava taşını da gediğine koymandır..."

Esen kal...

O'na emanet...

Hemen İzlemeniz, Hızlı İzlemeniz, HD İZLEMENİZ GEREKEN 5 FILM

Biliyorsunuz arkadaşlar, ortalık bilgi kirliliğinden geçilmiyor. Bu bilgi kirliliği radyasyon gibi bir şey; zararlı olduğunu fark etmiyoruz, anca zehirlendikten sonra anlaşıyor. Herkes her şeyi konuşuyor. Hâl böyle olunca kimin söylediğinin iyi olduğu kiminkinin olmadığını da ayırt etmek zorlaşıyor. Hele tehlikeli bölgelerde bu ayırım daha zorlaşıyor. Sinema da bu "tehlikeli" bölgelerden biri. Önümüze gelen her filmi izlemek doğru ve iyi değil. Peki, ne izleyeceğiz? Bilmiyoruz açıkçası. Ne izleyeceğinizi bilmiyoruz ama size mutlaka görmeniz gereken, izlediğinizde kitap okumanın enginliğine sürüklenebileceğiniz ya da heyecanla birlikte hikmetli bir tat duyabileceğiniz 5 film sıralayabiliriz.

Lion of the Desert (1981)

İtalyanların Libya'yı işgalini anlatıyor. Kendi hâlinde bir hoca olan Ömer Muhtar, İtalyanların nazikçe gitmeyeceklerini anlayınca silahla yapıyor bu işi. Her gelen İtalyan generalini tabutla geri gönderiyor ülkesine. En sonunda İtalyanlar ellerindeki en iyi komutanlarını gönderiyorlar Ömer Muhtar'ın karşısına: Graziani.

Bu filmin yönetmeni Mustafa Akkad abimiz, hayatı boyunca sadece iki tane film çekmiş. İkincisini zaten biliyorsunuz: Çağrı diye meşhur. Diğeri ise bizde "Ömer Muhtar" diye bilinen, orijinal adı "Lion of the Desert" olan şaheser. 1981'de çekilmiş ama izlediğinizde inanamayabi-

lirsiniz. Çünkü aksiyon sahneleri o kadar ustalıkla yapılmıştır ki hele at koşurma enstantaneleri hayranlık duyulasıdır.

En zevkli anları ise Ömer Muhtar'ın, İtalyanlara kurduğu pusu sahneleridir. Elinize en yakındaki kirlenti alın ve tekbirleri hazırlayın gençler.

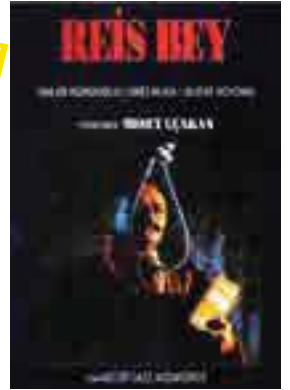

Çizme (1991)

Türkiye'de bir ara ezanın yasak olduğu, Müslümanlar'ın işkenceye tâbi tutulduğu zamanlar vardı, biliyorsunuz. İşte o zamanlardan birinde, Karadeniz'in yemyeşil bir köyünde geçiyor film. Ahalinin sabrı artık taşmıştı. Gerçek bir ezan duymak hevesiyle dağlar, taşlar ve köyün ortasından gümbür gümbür akan dere yanıp tutuşmaktadır. Ama köyün başında "Çizme" lakabıyla anılan bir despot vardır. Tanıdık bıyıkları, kirli bakışları ve uzun çizmeleri olan, korkunç biri. Bu o kadar iyi bir filmidir ki çekildiği zamanlarda gâvurlar bu filme ödül vermekten korkmuşlardır. Çünkü ellerinde bu kadar iyi bir şeye verilebilecek kadar kıymetli ödülleri yok. Dolayısıyla unutulmaya yüz tutmuş bir başyapıtla karşı karşıyayız. Dedelerinizin hatıraları ve erken cumhuriyet devrine dair okuduğunuz acılarla örtüşecek, tek kelimeyle bir sinema harikası.

Reis Bey (1990)

Ağır ceza hâkimi bir asık suratlı adamın nasıl hizaya geldiğini anlatan film. İdam cezası verdiği gencin suçsuz olduğunu anlamasıyla hayatı birdenbire altüst olan ve aklında o ana kadar ne varsa tövbe eden bir hâkimin, merhamet ve adalet hakkında söylediklerini "Vay be, ne diyor bu yahu..." diye yer yer ikinci defa dinlemek zorunda kalabilirsiniz. Öyle olursa şayet, filmi hafifçe kaldırıp altındaki imzaya bakın. Henüz yeterince okumadığımız ve anlamadığımız, gerçek bir dâhinin adını göreceksiniz: Necip Fazıl Kısakürek. Oyunculuklarından kareografisine kadar her şeyin, aynı adlı kitabın kalitesinde seyrettiği bu müthiş yapıyı izlerken yer yer değil, birçok yerde gözyaşlarınızı tutamayacaksınız. Eh, ne de olsa merhameti anlatıyor. Ama hangi merhameti? İşte bu soru filmi birkaç kez izlemenize neden olabilir. Üşenmeyin ve yeniden izleyin.

Sürgün (1992)

Gariban bir Anadolu köyüne giden merhamet ve şefkat timsali bir öğretmenin, idealleri uğrunda ama ideallerinden taviz vermeden yaşadıklarını anlatan film. Maalesef onlarca film çekmemiş bir yönetmenin, muhterem Mehmet Tanrısever'in imzasını taşıyor bu yapım. Erol Taş'ı sıra dışı, rahmetli Hasan Nail Canat'ı da karakteri gibi bir rolde görürüz. O kadar ustalık ve derin ayrıntılar barındırır ki küçük yaşlarda izlenmesinin yeterli olup olmadığı tartışmalıdır. Elbette küçük yaşlardayken de izlenmeli ve izletilmelidir ama büyüklükte de mutlaka görülesi bir film. Anadolu irfanının ne anlama geldiği, hem filmin tamamı hem de birçok küçük ayrıntıda seyircinin zihnine ilmik ilmik işlenmiştir. Az buz iyi değildir; tam bir gurur kaynağı çalışmadır. Dirilişe hazır olun!

Karate Kit (2010)

Ne zaman oturacağını ne zaman kalkacağını bilmeyenlerin çağı olan 2000'lerin insanları olarak en çok ihtiyacımız olandan bahsediyor Karate Kid: Azim ve kararlılıktan. Yakın zamanlara kadar aksiyon ve akrobasinin tek başına sürükleyicilerinden olan Jackie Chan, muzip tarzını yaşlılığına rağmen bu filmde de koruyor ve bir yandan izleyiciyi filme bağlarken diğer yandan da kulağına fısıldıyor: Oturmak sana yakışmıyor, kalk ve çalış. Yenilirsene de çalışmış olduğunu sakın unutma.

YARIN
MURAT
ARSLAN
MEVLANA
ÇAKIRAL

Herkesin Kariyeri Kendine

Kariyer eğitimi ve planlaması günümüzün en popüler sektörü hâline gelmiş bir yol bulma yönemine dönüşmüştür. Yoksa siz farklı mı düşünüyorsunuz? O hâlde biraz bu konuyu farklı açılardan bakıp ezber bozacak biçimde irdeleyelim.

Kariyer planlaması tanım olarak literatürde kendine nasıl yer buldu?

Her paket programda olduğu gibi Batı'da giderek önemli bir insan kaynakları yönetimi aktivitesi haline gelen kariyer planlama ve geliştirme, insan-gücü planlamasıyla ilişkili olmakla beraber, oldukça farklı bir insan kaynağı yönetimi aktivitesidir. İnsan gücü planlamasının temel hedefi, gelecekteki net personel ihtiyaçlarının yordanması ve bu ihtiyaçlara cevap vermek üzere gerekli seçme, eğitme ve yönlendirme fonksiyonlarının yerine getirilmesidir.¹

Ancak günümüz kariyer planlamacılarının kitlelere verdiği bilgiler ne kadar gerçekçi ve bireysel-psikolojik ihtiyacı karşılayacak niteliktedir?

Kariyer planlamalarının amacına bakıldığında bulunduğu noktadan doğrusal olarak yukarıya doğru emin adımlarla ilerlemek ve yeni pozisyonlar kapmak biçiminde tanımlanması öne çıkmaktadır. Önce bir havuç gösterip sonrasında havucun peşinde koşan birey-

“Kendisinden kariyerime yönelik destek istediğim uzmanın kendi kariyerine baktığımda, kariyer olarak benim durumumun ondan daha iyi olduğunu gördüm.”

ler... Sürekli koşup kan ter içinde kalarak elde edilen sertifikalar çoğu zaman ne yazık ki sadece CV'yi kalabalık göstermektedir.

Bir dönem Toplam Kalite Yöntemi (TKY), NLP, Yoga ve şimdilerde kişisel gelişim ve liderlik seminerleri adı altında çoğu zaman havada kalan popüler kültür kurbanı olmuş yığınla program... Hepsi de asla hiç kimsenin hayır diyemeyeceği “eğitim” çatısı ve etiketi altında olmakta ve insanlara bol bol hayal, şişirilmiş ego, vaat ve biraz da eğlence sunmaktadır.

Bugün kariyer seminerleri adı altında sürekli ne yapacağımızı söyleyen insanların gruplara somut anlamda hiçbir şey vermediğini ancak her şeyi planlayarak ve tasarlayarak elde edebileceğimize dair alt mesajların verildiğini görmekteyiz. Bu ifadelerin kendini hayata hazırlama ve kendini yetiştirme kavramlarının yerine kullanıldığını görüyoruz. Böylece süslü ifadeler, bilimsellik hissi uyandıran kelimelerle insanlar etki altında bırakılmak isteniyor.

İnsan hayatının krizler, fırsatlar, beklenilmeyen toplumsal ve sosyolojik değişimler altında olduğu gerçeği çoğu zaman göz ardı edilmektedir. Her şeyin kâğıt üzerinde mükemmel planlanması hayatın kendisi ile uyuşmadığı gerçeği gün gibi ortada iken bir noktaya göz dikip beklemek insan doğasına yapılan bir saldırı olsa gerek.

“Yazarlar Okullarda Projesi kapsamında okulumuza gelen, kariyer üzerine kitap yazmış bir yazarımızın kendi kariyerine baktığımda şok oldum. Çünkü kariyer ve kişisel gelişim üzerine kitaplar yazan bu yazarımızın üniversiteyi bitirdikten sonra yıllarca İŞKUR’a iş bulabilmek için başvuru yaptığını öğrendim.”

Sizin bir pozisyona talip olmanızla bir pozisyonun size talip olması arasındaki farkı ne yazık ki kaçırmış durumdayız.

Şimdi tam bir kariyer faciası olan ve aynı zamanda hepimizin hayatını değiştiren bir kişiden bahsetmek istiyorum: Steve Jobs...

Steve Jobs

Hayata kariyer adına yenik başlayan bir Steve ile tanışmaya merhaba.

Adı her ne kadar “Steve Jobs” olsa da bir Arap olarak dünyaya geldi. Doğduktan bir hafta sonra biyolojik babası Abdulfettah John Sandali ile biyolojik annesi Joanne Schieble tarafından evlatlık verildi. Okulu yarıda bıraktı, kendi kurduğu Apple’dan kovuldu.

Muhtemelen planlanmayan bir aşama...

Liseyi bitiren Jobs, Portland’daki ReedCollege’a kabul edildi, ancak sadece bir dönem sonra okulu bıraktı. Bir süre bazı derslere dışarıdan katılmayı sürdüren Jobs, arkadaşlarının yurt odalarında yerde yatarak, yemek parası için boş kola şişeleri toplayıp geri dönüşüme götürerek ve haftada bir bölgedeki Hare Krishna tapınağında bedava yemek yiyerek geçimini sağladı.

Okulu bırakmak gibi adımı hangi kariyer ustası (!) cesaretle önerebilir?

Derslere kaçak girmek kariyer planlamasının bir parçası olabilir mi?

Ortak yapısı yüzünden firmada çoğunluk hissesi bulunmayan Jobs, 24 Ocak 1984’te ilk Macintosh kişisel bilgisayarı tanıttı. Mac’in tasarımına Jef Raskin başlamış, gerisi Jobs tarafından tamamlanmıştı. Macintosh, dünyada grafik ara yüz kullanan ilk kişisel bilgisayardı. Mac satışlarının 1984 sonlarına doğru düşüş yaşaması ve hedeflerin tutturulamaması, Jobs ile CEO Scully’nin arasını açtı. Scully, Mayıs 1985’te Jobs’ı Macintosh bölüm başkanlığından alarak firmadan kovdu.

Kendi kurduğu firmadan kovulan bir kişinin kariyer planlaması gibi bir gerçeğinin olup olmayacağı üzerinde düşünmek gerekiyor.

2009 başında sağlık nedenleriyle 6 ay izin alan Jobs, karaciğer nakli ameliyatı geçirdi. Jobs, 2010 başında yine sahneye çıkarak, kişisel bilgisayar dünyasında büyük bir devrim kabul edilen iPad’i tanıttı. Hastalığı ilerleyen Jobs, Ağustos 2011’de Apple’ın CEO’luk koltuğunu Tim Cook’a devretti. Aynı günlerde Apple firmasının hisse fiyatı ba-

zında piyasa değeri 340 milyar doları geçmişti.²

Şimdi kısaca hayatını vermeye çalıştığımız Steve Jobs ile ilgili düşündüğünüz ve planlanıp önümüze çıkarılan kariyer eğitimlerinden hangisini gördünüz?

Peki, hiç düşündünüz mü? Çağ kapatıp yeni bir çağ açan, yapılmaz denileni sadece 21 yaşındayken gerçekleştiren yüce hakanın kariyer planlaması nasıldı? Batıların muhteşem diye tabir ettikleri Sultan Süleyman da kariyer planlaması yapmış mıydı? Ve belki de en önemli soru bu planlamayı kimler, nasıl yapmışlardı? Tarihimize baktığımızda aslında bu işin (kariyer planlama) üstatlarının olduğunu çok rahatça görebiliriz. Fakat sadece Batı’ya odaklanma hastalığımızdan dolayı doğu tarafından geliştirilen fikir, düşünce ve kavramların görülmediğine şahit oluyoruz.

Bizlerin işinin ehli olan, bu alanlarda ilmi donanımı olan liyakat sahibi uzmanlara lafımız yok. Ancak bugün kişisel gelişim adı altında eğitim verme vaadinde bulunan bir kısım uzmanın hatta büyük bir kısmının özgeçmişlerinde mezun oldukları üniversite yer almıyor, mezun oldukları bölümle ilgili çalışmalarına rastlayamıyoruz ve bazı hikâyelerini okuyamıyoruz. Belki de olmadığındandır. Ancak bu uzmanlar(!) vermiş oldukları seminerlerle birçok insanın hayatını değiştirdiklerini (şimdiye kadar medyaya yansıyan hiçbir örnek bulunmuyor) iddia ediliyorlar. Artık bu uzmanları(!) ve eğitimlerini sorgulamanın zamanı gelmedi mi?

Ne Yapmalı, Nasıl Yol Almalı?

Uçmaya hazır olmadan kanatlanmak, uçmak için de önce kanatlarımızın buna hazır olması gerekir. Hiçbir şart öne sürmeden, hiçbir beklenti içinde olmadan bilgi ve donanımımızı artırmalıyız. Dünyayı tarih, psikoloji, felsefe, dini ilimler, sosyolojik analizler penceresinden görebilecek tarzda kendimizi eğitmeliyiz. Bunun yanında sanatsal eğitim ve faaliyetlere ilgi duyup en az biri ile ilgili becerilerimizin olması gerekir. Ve tüm bunlar doğal, hayatla iç içe geçmiş şekilde yapmalıyız. Zaten uygun pozisyon olduğu zaman sizi mıknatıs gibi o pozisyon çekecektir. Ama eğer tahta hükmünde isek hiçbir mıknatıs tahtayı çekmez.

Yaşanan bazı krizlerin en çok hazır olanlara fırsat verdiğini unutmamak gerekir. Bağımsız yaptığınız çalışmalar, STK düzlemindeki çabalarınız sizin kariyer basamaklarınıza farklı açıdan katkı sunacaktır. Salonlara hapsolmuş ve birbirinin tekrarı renkli slaytlar ile yapılan kariyer planlamaları maalesef kısa süreli koşullara benzemektedir. Donanımlı olma biçimini hayatın kendisi yapmadıktan sonra birilerinin önünüze kırmızı halı sermesini beklemek sadece fantezidir.

Bugün kendinden menkul kendi kariyerini (!) bile çizememiş onca kariyer ustasından (!) kariyer adına bir şeyler koparmaya çalışmak, piyasa ekonomisi adına bir katkıdır. Bu anlamda ekonomik katkı sunmak istiyorsanız yolunuz açık bahtınız güzel olsun.

Ahmet: Üniversite tercihi yaparken bana Tercih danışmanı olarak tanıştıran kişinin İşletme mezunu olduğunu öğrenince acayibime gitti.

Selim: Abi seninki de bir şey mi benimkisi Ziraat Mühendisi çıktı!

“Gaziantep Üniversitesini tercih için tavsiyede bulunan kariyer danışmanı, gerçeğe olarak Türkiye ihracatının % 50’sini bu şehrin karşıladığını ifade etmesi beni oldukça şaşırttı. Oysaki gerçekte bu ilin Türkiye ihracatının sadece yüzde 4,27’si karşıladığından garibimin haberi yoktu.”

BİR DE
BURADAN BAK

bit.ly/1SEuEd8

Yazılım her zaman ilgi çekici görünür fakat işin içine girenler az bir zorlanmada ilgisini kaybedebilir. Binlerce farklı terim, kodlar, kurallar vs. fena hâlde caydırıcı. 1 milyon uygulamayı takip eden mobil uygulama analitiği firması App Annie geçenlerde bir rapor yayınladı. Raporla göre 2016 yılında küresel mobil uygulama gelirlerinin yüzde 24 artış göstererek 51 milyar dolara yükseleceğini, 2020'de ise bu sayının 101 milyara ulaşacağını tahmin ediyor.

Artık insanlar mobil cihazları bilgisayar gibi rahat kullanmaya başladılar. Bu sayede Android yüklü mobil cihazlarda uygulamalarda geçirilen süre 2014'ten 2015'e yüzde 63 artış görünüyor. Nesnelerin interneti trendi ile de bu oran hızlı bir tırmanışa geçecektir.

2015'te toplam mobil uygulama indirme sayısı 111,2 milyarken, bu yıl için tahminler yüzde 33 oranında bir artışta 147,3 milyara ulaşması tahmin ediliyor. App Annie'nin tahminine göre 2020 yılında 284,3 milyar uygulama indirilecek.

Bu devasa payı ve yazılımcılardaki sıkıntıları gören iki önemli firma, iki önemli girişimde bulunmuş. Bunlardan birincisi Microsoft Türkiye diğeri ise Turkcell.

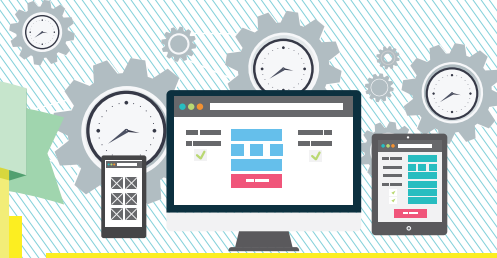
Microsoft Türkiye'nin 2012'de kurduğu "Açık Akademi" ücretsiz kayıt olup yazılımın temellerini öğreneceğiniz ve geliştirebileceğiniz web tabanlı bir eğitim projesi. Eğitimleri kendine göre planlayan ve branşı gösteren gençler yükselerek bir üst kura çıkabiliyor. Platformda canlı derslerden tutun da eğitimcilerle ve diğer öğrencilerle fikir alışverişi yapabileceğiniz forumlara kadar birçok imkân mevcut. Ayrıca aldığınız her eğitim size puan olarak dönmekte ve bu puanlar yardımıyla size bir sıralama verilmekte. Tam da yazılımın bu kadar yükseldiği bir dönemde kacırmamanızı bir göz atmanızı öneririm.

Bir diğer girişimimiz Turkcell'in platformu ise "Geleceği Yazanlar" adıyla öne çıkıyor. Bu çalışma da tıpkı diğer çalışma gibi ücretsiz. İçerik olarak binlerce sayfa doküman ve hemen hemen istediğiniz bir çok konuda video ders anlatımı bulunmakta. Buradaki önemli fark, isterseniz Android isterseniz iOS isterseniz de Windows üzerinde çalışabiliyorsunuz. Ayrıca eğer üniversite okuyorsanız bulunduğunuz üniversitelerde elçilik görevi yaparak bu çalışmanın bir kolu da siz olabiliyorsunuz. Çalışmalarda başarılı olanlar Turkcell'in birçok destek olanağından faydalanabiliyor. Bu fırsatların kaçırılmaması gerek.

BİR DE
BURADAN BAK

bit.ly/1rbYTz9

TEKNOLOJİ
KAFASI
MUSTAFA
FURKAN

YIĞIN YIĞIN İYİLİK: hasenat.net

Sizlere bir çok konuda faydası dokunacağı bir güzel programdan bahsedeceğim: Hasenat.net Programın geliştiricileri, her şeyi ücretsiz yaparak insanlara faydalı olmayı hedeflemiş ve bunu da başarmışlar. Hasenat, bir "Kur'an Araştırma Programı". Programdan hâlihazırda iki şekilde faydalanabiliyorsunuz: Birincisi mobil cihazlar için olan yani "mobil uygulama" şekli, ikincisi ise bilgisayarlar için olan program şekli. Mobil cihaz kullanımının artmasını da fırsat bilerek size daha çok mobil uygulama kullanımından bahsetmek istiyorum.

Hasenat mobil uygulamasını Google Play'den ya da Apple Store'dan indirdikten sonra programı açın. Sonra karşınıza Kur'an'da aramak istediğiniz kelimeler çıkacaktır. Buradaki kelimelerden aradığınız kelimeye tıklayabilir ve alt başlığındaki konulara gidebilir, sonunda da ilgili ayetleri Arapça ve birçok meal seçenekleriyle sıralayabilirsiniz. Ayrıca önemli gördüğünüz kısımlar için notlar almanız, programda istediğiniz ayeti sure ve ayet no yazarak bulmanız da mümkündür.

Programın sol üst kısmındaki üst üste sıralı kısa satırlar gibi görünen menü simgesine tıklayarak programdaki başka özelliklerle de karşılaşabilirsiniz. Örneğin "Tüm Sure Okuma" diyerek ister Arapça okunuşundan Kur'an okumak, isterseniz de yaklaşık on farklı mealden meal okumanız da mümkündür.

Hasenat'tan Kur'an da dinleyebilirsiniz. Menüden "Hatim Okuma" kısmını tıklayarak istediğiniz formattan birisini seçebilir ve Kur'an'ın o essiz belagatini tüm benliğinizde hissedebilirsiniz. Ülkemizde birçok kişi tarafından takdir gören Merhum Elmalılı Hamdi Yazır Hoca'nın tefsiri, tefsir okumak isteyenler için eklenmiş programımıza. Tefsir okurken sayfaya işaret koyma gibi özellikler de mevcut. Ayrıca ekrana parmağınızı kısa bir süre basılı tuttuğunuzda çıkan kutucuktan farklı fonksiyonları da kullanabilirsiniz. Şayet Arapça bir kelimenin Türkçe anlamını da öğrenmek isterseniz ilgili kelimenin üzerine biraz basılı tutarak kelimenin anlamına ulaşabiliyorsunuz. Program hakkında daha geniş bilgi için Hasenat.net sitesini ziyaret edebilir, bu hayır yarışına siz de destek verebilir ve daha fazla insanın istifade etmesi için programı çevrenize tavsiye edebilirsiniz. Ne diyelim? Allah, emeği geçenlerden razı olsun.

Az Kullanımlık Mail Adresi Lazım mı?

Bir konu hakkında arama yapıyorsunuz. Karşınıza çıkan 10 siteden 8'i forum sitesi olduğu kesin. Bir an aradığınızı da bulmanın sevinci ile karşınızdaki linke tıklıyorsunuz. Fakat bir de bakıyorsunuz -işinize yarayıp yaramayacağını bilmediğiniz bir dosyayı görmek için bile- kayıt olmanızı istiyor. Tabi bu biraz can sıkıcı bir olay. Kayıt olmasanız bir türlü çünkü dosyaya ihtiyacınız var ve aradığınız konu hakkında istediğiniz bilgi içerisinde olabilir. Kayıt olsanız da başka

türlü, içerik boş çıkabilir ayrıca verdiğiniz mail adresine mesaj yağmaya başlayacak. Bununla da kalmayarak mail adresinizin bir "veri" ticareti yapan birilerinin eline düşmesini de garanti edemezsiniz. Peki, yok mu derdinize derman olacak bir şey? Var tabiki. Olmaz olur mu!

"www.10minutemail.com"

Bu site ne işe yarar hemen anlatalım. Bu siteden, geçici yani 10 dakika kullanımlık

ücretsiz bir mail adresi alabilirsiniz.

Mail adresini aldıktan sonra kelebek ömürlü bu mail adresi ile istediğiniz siteye üye olabilirsiniz. Diyelim ki işiniz bitmedi kaygıya gerek, yok süreyi uzatmak isterseniz o da mümkün. İşiniz bitince de zaten otomatikman kapatılıyor mail adresi. Bu kadar basit. Forum siteleri bize kızacak ama ne yapalım? Siz de o kadar çok mesaj atmayın kardeşim.

BİR DE BURADAN BAK

bit.ly/1Sn0dJI

Sildim Ama İstemedim Oldu, Geri Gelse Olur Mu?

Bazen bilgisayardan dosyaları silersiniz, kısa bir zaman geçer, daha sonra bu dosya yeniden lazım olur. Böyle bir durumda ilk olarak bakacağımız yer bilgisayarın çöp kutusudur. Orada duruyorsa ne ala. Ya oradan da silinmişse? İşte, böyle zamanlarda işimize yarayacak ve kurulumu çok kolay olan güzel bir program çıkıyor karşımıza: **Recuva**. Programı recuva.com'dan indire-

bilirsiniz. Program, kuruluma gerek duymuyor ve Türkçe destekli. Bu hâliyle recuva'yı flash bellekte taşıyabiliyorsunuz.

Recuva'yı indirip açtıktan sonra karşınıza bir pencere gelecek. Bu pencere, aradığınız öğenin müzik mi resim mi ya da başka bir şey mi olduğuna karar verip ilgili kutucuğu işaretliyorsunuz. Bunu biliyorsanız dosyayı

nerelerde aradığınızı belirtiyorsunuz ve arıyorsunuz. Böylece silinmiş olan dosyalarınız hemen karşınıza geliyor. Fakat silinen dosyanızın bilgisayar mimarisinde bulunduğu yere siz dosyayı sildikten sonra başka bir veri yazılmamış olmalı. Aksi takdirde kurtarılması imkansız. Geçmiş olsun :)

BİR DE BURADAN BAK

bit.ly/1T8TaAM

Meraklısına...

"NFC" de ne ola ki?

Kelime olarak "Yakın Alan İletişimi" anlamına gelen sistem, mobil cihazlarda yağın bir şekilde kullanılıyor ve hızla yayılmaya da devam ediyor. Sistem; Mobil cihazınızı NFC özelliği olan alıcı alete 0-5 cm aralığında yakınlaştırarak 100 ms iletişimle mobil ödemelerde, ulaşım, garaj kapısı açmada, otopark sistemlerinde, kimlik olarak ve birçok alanda kullanma imkânı sağlıyor. Amaç tabiki cebinizi boşaltmak :) Cüzdan, anahtar ve paranın yerine cepte sadece mobil cihazınız kalacak.

BİR DE BURADAN BAK

bit.ly/21c51E0

ABDULLAH
CEYLAN

BİR TEBESSÜM EK YÜREĞİME

Gündüz mü gece mi ayırt edemiyorum artık. Her yan kapkaranlık sanki. Belki rüya görüyorum ya da kâbus mu demeliyim? Bağırarak istiyorum sesim çıkmıyor. Tutmak istiyorum, ellerim uzanmıyor. Yüreğimi uzatıyorum kopup giden her bir parçaya, onları yeniden toplamak istercesine, olmuyor. Yüreğime bakıyorum, parça parça. Kurduğum hayallerimin enkazında uyanıyor, korktuğum gerçeklerle yüzleşiyorum. Her şey dağılmış sanki. Yıkılmaz dediğim çatının üzerime çöktüğünü, heybetiyle büyülediğim duvarların geleceğimi örttüğünü görüyorum. Her bir direğinin yerine yüreklerimizi koyduğumuz yapının kırık yüreklerle ayakta duramayacağını göremeyenlerin kirdiği kalplerle yıktıkları binanın enkazındayım hâlâ. Kimler kurtuldu, kimler kaldı geriye bilemiyorum. Yüzümü okşayan yağmur taneleriyle uyanıyorum.

Yağmurlu bir ikinci vakti, ilkbahar rüzgarlarının getirdiği gri bulutların hüznü doldurduğu gökyüzü, gözyaşı döküyor adeta. Baharın bütün canlılığıyla yeşerttiği yapraklar renklerini kaybediyor, mevsimler ılık bir yaz gecesi geçiremeden sanki yeniden kışa dönüyordu. Odamın açık penceresinden yağmurla birlikte gelen serinlik, yüreğimdeki yangını söndürmeye yetmiyor, ellerimin uzanamadığı yerlerdeki düşünceler ve az önce gördüğüm rüyanın etkisiyle hâlâ sarsılıyorum. Gözüme kütüphane de okul yıllarımdan beri elime almadığım ince bir kitap ilişiyor. Uzaniyorum rafa ve âdeta beklemekten sıkılmışçasına düşüveriyor göz yaşlarıyla ıslanmış avuçlarıma. Kocaman harflerle "ütopya" yazıyor kapağında. Şöyle bir göz gezdiriyorum sayfalarına, altını çizdiğim satırlardan biri dikkatimi çekiyor: "Hayal gücünü kaybeden toplum yaransızdır."

Düşünüyorum, hayal edip edemediğimi merak ediyorum. Sonra ailemin, dostlarımın, ül-

kemin insanlarının hayal edip edemediğini düşünüyorum. Hayallerimizi gerçekleştirip gerçekleştirmediğimizi, birbirimizin hayallerine tahammül edip edemediğimizi merak ediyorum. Kurduğu hayallerle yaşayan, hedefleri için mücadele eden insanlar geliyor aklıma. Onların katlandıklarını göze alıp alamayacağını, bedel ödemeye hazır olup olmadığını sorguluyorum. İçime bir kasvet çöküyor. Odamın duvarında kol kola girmiş üç minik çocuğun asılı duran fotoğrafının yanına ilıstirdiğim söze takılıp kalıyorum: "Önemli olan nereye gittiğin değil, kiminle gittiğindir." Kimlerle yola çıktığımı düşünüyorum bu kez. Yaslandığımda yıkılacak bir duvara mı sırtımızı dönmüşüz, yoksa yıkılsa da bizi ayakta tutacak bir dosta mı yüklemişiz yüreğimizi? Yüzüme istemsiz bir tebessüm hâkim oluyor. Gülüyorum.

Hayal edebildiğim ve birlikte yürüyebildiğim insanların varlığı dağıtıyor gördüğüm rüyanın etkisini. İçimden bir ritim tutturmak geliyor. Sokağa çıkmak ve başı önünde yürüyen, mutsuzluğu yüreğinde hisseden, gözyaşı döken, moralini yitirmiş herkese bir ritim tutturmak geliyor içimden. Yüreğimdeki coşkunluğu onlara da aktarmak, onların da hayal etmelerini ve hayalleriyle yaşamalarını sağlamak istiyorum. El ele tutuşmak ve kırılan bütün kalpleri onarmak ve enkaza dönüşmesinden korktuğum o ulvi yapının, o muazzam çatının altına yeniden destek olarak yüreklerimizi koymak istiyorum. Heyecanını kaybedenlere müheyyiç bir ses, gözlerinde meyus bir sükutun esrarı ağlayanlara şuh bir tebessüm, umudunu kaybedenlere ruşen bir liman, neşesini kaybedenlere bir tarabgah, yokluk kuyularında kaybolanlara uzanan bir el olmak istiyorum.

Aklıma Tebük gazvesinden yorgun argın dönen ordunun, kavurucu çöl rüzgarıyla sağa sola savrulan moralini yeniden canlandıran sa-

habinin aldığı peygamber duası geliyor. Aklıma develerin bile takattan düşüp, susuzluktan dillerinin sarktığı, çöl kumlarının üzerlerinde yürüyen rahmet ordusunu biçare yaktığı, güneşin en kavurucu sıcağının yeryüzüne aktığı bir günde yolun, sıcağın ve yorgunluğun altında inleyen ashabı hareketlendiren, moralini yerine getiren, yüzlerini bir anlığına da olsa güldüren ve sonrasında tuttuğu ritim dolayısıyla kınanaçağını zannederken peygamber duasına nail olan sahabe geliyor. Acaba ucundan da olsa o duaya dokunabilir miyim diye düşünüyorum. Yoksa peygamberi yüreğin reva görmediği kınamaya uğrar da yüzümdeki tebessüme gem vurulur mu diye de tedirgin oluyorum. Ama her şeye rağmen bir sadakanın cennete vize olarak yettiğini ve bir tebessümün de kocaman bir sadaka ettiğini düşünüyorum ve her şeye rağmen yola devam ediyorum.

Herşeye rağmen mutluyduk biz diyoruz. Temeli sağlam atılan binanın bir direği, bir motifi olmaktan mutluyduk biz. Orada benliğin yok olduğunu görmek, benden bize giden yolda ilerlemek, cennette birlikte olmayı ummak, aynı yolda omuz omuza saf tutmak. Bunları bizi biz yapan, bunları bizi ayakta tutan. Bunları o heybetli yapının büyüleyici sırrı.

Düşünceler dünyasından sıyrılıp sokağa çıkmanın, düşündüklerimi yapmanın ve iş yapmanın risk almak olduğunu unutmamanın ve her şeye rağmen dünyanın bütün nimetlerinin gözlerinde hayat bulduğu tatlı bir çocuğun tebessümüne talip olmanın zamanı geldi sanırım.

Senin gleceğin güne kadar alışacağımıza

ANDOLSUN

ndergen

Röportaj:
Mustafa Furkan
Melih Kahramanlar

TARIK TUFAN:

Yazmak, İnsanın Huzursuzluğunu Artırır

Radyoyla başlayan bir yolculuğunuz var, ardından televizyona geçtiniz. Bir değerlendirmeye yapacak olursanız ikisi hakkında ne dersiniz?

İletişim araçlarının dönemseller etkileri ve karşılıkları var. Radyo, bir dönem özellikle Türkiye’de özel radyoların açılmasıyla insanların dünyasında çok büyük yer tuttu. Çok fazla radyo istasyonunun açılmasıyla beraber herkes kendi diline, kendi duygusuna, kendi dünyasına yakın sesleri duymaya başladı. Daha önemlisi, kendilerini ifade etmeye başladılar. Kendi seslerini duyurabilme, kendi kelimeleriyle konuşan insanlarla karşı karşıya gelebilme, kendilerini anlatabilme imkânlarına kavuştular. Özel radyolar herkes için bu imkânı açtı. Küçük bir radyo sahibi olmak, bunun için yeterliydi. Bu dönemseller etki, televizyonun dünyamızdaki yerini genişletmesiyle beraber gitgide azalmaya başladı. Çünkü insanların artık kendini ifade edebilecekleri farklı mecralar da ge-

lişmeye başladı. Bugün artık televizyonun da etkisi zamanla kırılabilir. İnternet televizyonları, anlık olarak paylaşılan videolar, sosyal medya, insanların ilgisini buralara çekmeye başladı. Yarın öbür gün şu cümleyi kurabiliriz: Televizyon çok samimi bir şeydi. Keşke hiç şu mecrada olmasaydı da diyebiliriz.

Elimde 1997’den, 98’den, 99’dan Binlerce Mektup Var

Benim için de radyo daha samimiydi, bir görüntü yok, ses var, anlattığınız kelimeler var. Bu, durumu daha samimi hâle dönüştürebilir fakat samimiyet en nihayetinde insanın kendisiyle ilgili bir şeydir. Samimi değilseniz, bir radyo istasyonunda da bir dergâhta da bir vakıf sohbetinde de samimiyet ortaya çıkmaz. Samimiyet insana dair bir şeydir, araçlarla ilgili bir şey değildir. Samimi olan radyo değildir, samimi olan insandır. Eğer siz samimiyseniz, radyoda da samimisinizdir, televizyonda da samimisinizdir, sinemada da sa-

mimisinizdir. Bu, yaptığınız işlerde insanlara geçer. Fakat sizin samimiyetiniz ortadan kalktıysa, samimiyetinizi yitirdiyse, tekrar radyoda olmak da sizi daha samimi yapmaz. Bazı araçlar insanın içinde masumiyet karinesini öldürebilir. Daha çok öldürebilir, samimiyetinizi yok edecek şeyleri tetikleyebilir. Ama bu da insanın imtihanı, doğal olarak. Bu aralar, radyo günlerimi gözden geçiriyorum aslına bakarsanız. Tekrar radyoya dönmek gibi bir niyetim yok ama mektupları derlemeye başladım o dönemden bana gelen. Elimde 1997’den, 98’den, 99’dan binlerce mektup var.

Türkiye’de Bir Zamanlar Arabesk Müzik Yasaktı!

İnsanlar için artık radyo miadını doldurdu mu?

Kuşkusuz, özel radyolarla birlikte o ilgi zamanla sönmeye başladı. İnsanların dikkati başa şeylere çekilmeye başlandı. Fakat bugün artık internet imkânları sayesinde evinizde bir bilgisayar varsa kendiniz kendi kişisel radyonuzu bile kurabiliyorsunuz. O ilk dönem radyolarda bakıyorsunuz Sosyalistler, İslamcılar, Türk Milliyetçileri, Kürtler, Aleviler herkes kendi dilini, dünyasını konuşmaya başladı bu radyo istasyonlarında. Böyle bir coşkuyla karşılanması doğaldı. Türkiye’nin radyo televizyonlarında bırakın politik bir dil ya da duyarlılık biçimini ifade etmek, mesela arabesk müzik yasaktı yani halkın yüzde sekseninin dinlediği bir müzik türü yayınlanmıyordu yani. Bugünden baktığımızda bunu algılamak çok kolay değil. Türkiye’de arabesk müzik yayınlanmıyordu yani. Orhan Gencebay sadece yılbaşında televizyona çıkıyordu mesela. Gündelik hayatında yer tutan değerli anlamlı bir şey, iletişim araçlarında hiç yok. Orada bambaşka bir dünya var ama özel radyolar gelince arabesk çalan radyolar, İslami radyolar, Sosyalist radyolar, Kürtçe radyolar oluştu. Özel radyoların böyle bir yetkisi olduğundan büyük bir iştiaqla karşılaştım. Herkesin artık şimdi bir sosyal medya hesabı var ve kendi duygu, düşüncesini ifade ediyor. Bunun için radyo istasyonunu araması, bir mektup yazması, faks çekmesi gerekmiyor bugün zaten faks çekmek diye bir şey de kalmadı, mektup da kalmadı. Yani geriye dönük hep biz bunları söyleyeceğiz. Mektup da çok samimi bir şeydi, şimdi Whatsapp’tan konuşuyor insanlar.

Televizyon radyoyu arka plana attı, şimdi de sosyal medya televizyona aynı şeyi yapıyor. Büyük ve hızlı bir dönüşüm var değil mi?

Yeni kuşak, televizyon dizilerini televizyondan izlemiyorlar, internet üzerinden izliyorlar. İnternet televizyonları gelişmeye başladı artık oralara dönük bir şeyler yapılmaya başlandı. Artık herkes, herkesin dünyası özelleşmeye başladı; bireysel yayınlar, kendi ilgilerine dönük yayın ağları geliyor. Her şey değişiyor. Bir arama motoru, dilde bir fiil olarak kullanılmaya başlandı değil mi? İngilizcede artık "bir şeyi aramak" kelimesi yerine "Googlelamak" kullanılıyor, Googlelamak bir fiil olarak kullanılıyor artık, dile geçiyor yani.

Zaman Geçtikçe Yazmak Eylemi Hayatının Bir Parçası Hâline Dönüştü

Peki, yazı dünyasında olmak, yazıyla uğraşmak sizin için ne ifade ediyor? "Yazmasaydım ölürdüm, yazmasaydım boğulurdum." dediğiniz oldu mu hiç?

Yazmak dediğiniz şeyin anlamı sizin dünyanızda ne kadar derin, sahici, sahih, güçlü yer tutuyorsa doğal olarak bunun eksikliği sizin dâhil olduğunuz anlam dünyasında bir boşluğa yol açıyor diyebiliriz. Benim için de zaman geçtikçe yazmak eylemi hayatımın, bu anlamda bir varoluşumun parçası hâline dönüştüğü için yazmadığım zamanlarda kuşkusuz bir şeylerin eksikliğini, bir havasız kalma durumu duygusu, bir kendi içimde boğulma duygusu hissediyorum zaman zaman. Kuşkusuz bunu yazmak eylemini kutsamak için söylemiyorum. Yani herkesin kendisi ve kendi dışındaki dünya ile kurduğu o anlam kapılarını farklı araçlar, farklı yollar diller üzerinden kurması mümkün. Yazıyla kuruyorsanız hayatınızda bu kadar geniş yer tutması da beklenebilir. Bazıları sözle kurabilir; anlatır, dinler, sohbet eder, muhabbet eder, daha sözel bir dünya kurabilir. Bazıları meşkle kurabilir, bazıları farklı sanat alanlarıyla kurabilir; müzik de resim de çeşitli estetik uğraşlar da insanın kendisi ve kendi dışındaki dünya ile ilişki kurma biçimleridir, yolarıdır. Bunun siz de ihtiyaç hâline dönüşmesi, derin karşılıklar bulması, hayatınızda varoluşunuza dair bir parça hâline gelmesi demektir. Bilmek, duymak, görmek, hissetmek yani insanın bütün duyurgalarıyla aradığı bir dildir bu. Yazmak bu dillerden bir tanesidir.

Yazmak, İnsanın Huzursuzluğunu Artırır

Yani kişi konuşarak hayatını konumlandırıyorsa konuşarak, yazarak konumlandırıyor ya yazarak mı rahatlar?

Bir rahatlama, olduğunu söylemeyelim çünkü

yazmak insanı rahatlatmaz; yazmak, insanın huzursuzluğunu artırır bilakis. İnsan rahatlamak için yazmaz ya da ben rahatlamak için yazmıyorum. Yazdığım zaman kendimi daha rahat da hissetmiyorum. Böyle bir yaygın kanı vardır ama yazmak; insanın hüznünü artıran bir şeydir, yarasını derinleştiren bir şeydir, yüzleşmesini artıran bir şeydir. Yazmak; insanın, insanlığın kadim yaralarıyla, acılarıyla yüz yüze kalmaktır. Çünkü yazdığınız andan itibaren bir şeyi unutmak, görmezden gelmek alışmak gibi durumlardan uzaklaşırsınız. Tabii bu arada, yazmak eylemini bir piyasa uğraşı olarak söz etmiyorum. İyi edebiyattan, düşünceden, fikirden söz ediyorum. Çünkü bazen tam tersi yazmak uyuşturucu bir hâle de dönüşebilir. İnsanın hayatta kurduğu ilişkinin anlamını körelten bir şeye de dönüşebilir, her eylemde olduğu gibi. Onun niyeti kuşkusuz belirleyicidir.

Niyet, yazının da amacını belirleyen bir şeydir. Bizim bütün eylemlerimiz de olduğu gibi. Biz hayatın bütün eylem alanlarına, bütün yola çıkışlara bir niyetle başlarız ve niyet hayatın anlam dünyasına dâhildir. Dolayısıyla biz o eylemi gerçekleştiremesek dahi, o amaca ulaşamasak dahi, o yola çıkamasak dahi niyet etmiş olmamız başlı başına bir değerdir. Ve anlam ifade eder, yazmak için de bu böyledir. Ama yazmak insanı rahatlatır, diyemeyiz. Beni en azından rahatlatmıyor.

Asıl Mesele Bir Hikâyeye Sahip Olmaktır

Sinema ile ilginizden bahsedelim biraz da. Sizce sinema bize hangi imkânları sunuyor? Türkiye'de, dünyada sinema nereye gidiyor?

Kendi kendimize sormamız gereken şeyler var: Edebiyat, sinema önümüzde bir anlatım biçimi olarak duruyor ama senin anlatacak bir hikâyene var mı? Bir tefekkürün ve bir tahayyülün var mı?

Bir hikâyene varsa eğer içinde gitgide büyüyen, tutmakta güçlük çektiğin, gözünü her kapadığında hayaliyle baş başa kaldığın, gece uykunu kaçırıp, iştahını kesen, seni güçten düşüren, anlatmak için içinde dayanılmaz acılar hissettiğin bir hikâyene varsa bu hikâyeyi anlatabilecek dili bulman mümkündür. Fakat hikâyesi olmayan insan için hiçbir söylem, hiçbir araç bir anlam ifade etmez. Eline aldığı fırça, önüne koyduğu herhangi bir enstrüman, önüne koyduğu kağıt kalem, kamera... Bütün bunlar senin için anlamsız araçlar olarak orada kalır. Asıl mesele bir hikâyeye sahip olmaktır.

Pek Az İnsan Bir Hikâyeye Talip Olma Cesaretini Gösterebilmiştir

Bir hikâyeye sahip olmak demek bunun tefekkürünü ve tahayyülünü geliştirecek akla ve kalbe sahip olmak demek. Bir hikâyenin anlatıcısı olmak demek bu hikâyenin taşıdığı duygu, bilgi ve anlam dünyasına dâhil olabilecek derinliğe ve cesarete sahip olmak demektir aynı zamanda. Bir hikâyenin içinde olmak demek bütün sıradanlıkları, alışkanlıkları reddetmek, zahiri yükümlülüklerden ibaret olan dünyanın dışına çıkmak, tahayyülün imkân sağladığı bütün derinliklere yürüyebilecek kadar cesur olmak demek. O yüzden pek az insan bir hikâyeye talip olma cesaretini gösterebilmiştir. Çünkü bir hikâyeye aynı zamanda bir sorumluluk demektir.

Bir hikâyenin parçası olmak ve bir hikâyenin anlatıcısı olmak hikâyenin barındırdığı bütün anlam dünyalarının ve değer dünyalarının sorumluluğunu taşımak demektir yüzden insanın omuzlarında ağır bir yükür hikâyeye. Hikâyenin taşıyıcısı için ağır bir yükür. Genellikle insanlar hikâyenin izleyicisi ya da dinleyicisi olmayı tercih ederler. Az insan hikâyenin taşıyıcısı olmayı kabul eder. Bir anlamda sorumluluk ve o sorumluluk bütün tarih boyunca az insanın taşıdığı bir sorumluluktur. Biz o yüzden bugün; büyük edebiyatçıların, büyük sinemacıların, büyük müzisyenlerin, büyük düşünürlerin, büyük sanat adamlarının, kültür adamlarının hikâyelerini dilden dile aktarıyoruz. Çünkü onlar; dünyanın sıradanlığını, alışkanlıklarını, insanın ruhuna attığı kalbini ezen mekanik işleyişi reddedip dışarıdan bakıldığı zaman daha karanlık gibi gözükse ama içine girdiğimizde bizim varoluş imkânlarımızı genişleten bir dünyaya dâhil olmayı seçmişlerdir.

Peki, sinemanın Türkiye'deki yeri sinema yapanlar açısından yeterli mi? Bugün Türkiye'de sinemanın derin kavrayışlara, hissedişlere, duyguların biçimlerine imkân açtığı henüz söyleyemeyiz ama bu konudaki çabaların varlığını not etmeliyiz.

Küçük İmkânlarla Ortaya Şaşırtıcı İşler Çıkartabilirsiniz

Gençlerin daha çok kendileri olması adına, kabiliyetlerini ortaya çıkarması adına veya sinema, edebiyatla ilgilenmesi adına daha çok ne yapmalarını tavsiye edersiniz?

Sinema pahalı bir uğraşı bunu bir kenarda tutuyoruz fakat artık hayatımızda teknolojik araçlar bir biçimde farklı imkânlar da açıyor. Eğer gerçekten yeteneğiniz varsa, gerçekten bu işe zaman ve emek harcama niyetiniz varsa, gerçekten anlatabilecek bir hikâyeniz varsa ve gerçekten sinema gibi bir uğraşın içinde yer almak istiyorsanız, bunun daha kolay başlangıçları var. Yeteri kadar zeki ve üretici iseniz küçük imkânlarla ortaya şaşırtıcı işler çıkartabilirsiniz. Kısa film yarışmalarında, sosyal mecralarda bu yaptığınız şeyleri paylaşabilirsiniz. Buradan karşılık bulabilirsiniz. Bu başlangıç mümkün, yeter ki, yeteri kadar zeki, yeteri kadar hayal gücünü kullanan insanlar olsun. Fotoğraf makinesi düzeyindeki kameralarla çok şaşırtıcı işler çekmek mümkün. Ama buna kafa yormak, bunu sevmek, olmazsa olmaz bir koşul. Bunlar bize imkân açıyorlar. Bu imkânları doğru değerlendirebilirseniz yarın öbür gün daha büyük işler yapmak için daha büyük bütçeler elde edebilirsiniz. Yeter ki bu yetenek, zekâ ve gayret olsun. Benim tavsiyem, arkadaşların ellerindeki imkânları maksimum düzeyde kullanabilecek bir gayret sarf etmeleri.

Ufak ufak başlamak lazım değil mi?

Kuşkusuz. Elleriindeki imkânları ne kadar kullanabiliyorlar, buna kafa yorsunlar öncelikle. Buradan şaşırtıcı işler çıkabilir. Ama hepsinden önemlisi, bu, teknik araçları kullanma becerisiyle ilgili bir şey değil. Bu, hikâye kurma becerisiyle ilgili bir şey. Elinizde çok büyük teknik imkânlar olduğu hâlde iyi işler çıkaramayabilirsiniz çünkü hikâye kurma becerisine sahip değilsinizdir. Benim genç arkadaşlara tavsiyem, öncelikle büyük hikâye kurma becerisine sahip insanların ne yaptıklarını yakından takip etsinler. Yani, sinemayla uğraşıyorlarsa eğer, büyük yönetmenler bugüne kadar ne çektiler, nasıl filmler çektiler, dünyada şu an neler üretiliyor, farklı mecralarda, ilgi duydukları mecralarda, nasıl üretimler var, dünyanın değişik yerlerinde insanlar bu işi nasıl yapıyorlar, nasıl hikâye anlatıyorlar, o kadar çok bu anlamda birikmiş şey var ki bütün bunlara bakmak, bir hikâye kurma becerisini ortaya çıkartmaya katkı sağlar. Sinema da böyle, edebiyat da da böyle.

Gençler Üretmeye Devam Etsinler, Bir Gün Mutlaka Karşılık Bulurlar

Büyük edebiyatçıların ortaya koyduğu klasik işlere bakmak, aslına bakarsanız bütün bu uğraşların temelinde yatan şey, bir hikâye kurma becerisi. Dolayısıyla sinemayla ilgilenen arkadaşların da önemli edebiyat metinlerinden haberdar olmasının çok önemli olduğunu düşünüyorum. Sinemayla uğraşacak olan arkadaşların da iyi hikâye yazarların yazdıklarını okuması, onların yeni hikâyeler kurması, hayal güçlerini geliştirmesine olanaklar sağlayacaktır diye düşünüyorum. Sonra, küçük küçük ellerindeki imkânları değerlendirip buradan, küçük bütçelerle ama şaşırtıcı işler yapabilirler. O konuda hiç özgüvenlerini kaybetmesinler. Çünkü zekice ve başarıyla anlatılmış hikâyeler düşük imkânlarla kurulmuş bile olsa birilerinin dikkatini çeker. Bugün internet dünyasında artık yaptığınız, ürettiğiniz şeyleri sergileyebileceğiniz farklı alanlar var. Dolayısıyla, iyi anlatılmış bir hikâyenin karşılık bulacağını, bir yerlerde izleyicisini bulacağını düşünüyorum ben şahsen. Benim tavsiyem bu konuda, hiç güvenlerini kaybetmesinler, üretmeye devam etsinler, bir gün mutlaka karşılık bulurlar.

Wattpad gibi ortamları üretkenlik açısından nasıl buluyorsunuz? Bu da kendini göstermek için bir alan olabilir mi?

Bu yeni bir şey mesela. Wattpad'lerde metinler yayınlayan genç insanların milyonlarca takipçisi var. İmza günleri düzenleniyor fuarlarda. Binlerce genç, çocuk çöğlükler atarak yazarları bekliyorlar. Bu çok yeni bir durum. Bunun edebiyata dönük karşılığı ne olacak? Bunu görmek için henüz erken. Bun geçici bir furya mı olacak; bu bir piyasa tüketim alışkanlığı olarak ucuz ve çok tüketilen bir şeye mi dönüşecek; yoksa bunu bir edebi karşılığı olacak mı; yeni bir dil, üslup buradan çıkacak mı? Biraz beklememiz gerekiyor. Ne toptancı yargılarla bunu yok saymamız gerekiyor, ne de bunu yine bir ön kabulde büyük bir edebiyat olayı olarak görmemiz gerekiyor. Yani ikisi de değil. Biraz beklemek ve bunun sonuçlarının nereye geleceğini görmek gerekiyor.

Okuma kültürü çok okumakla mı, hızlı okumakla mı, derin okumalar yapmakla mı kazanılır sizce? Gençler yazacaklar veya bir hikâye anlatacaklarsa okumaları, öyleyse okumaya nereden başlamalı?

Okumakla ilgili deneyimler kişisel ve biricik deneyimlerdir. Bunu genellemek çok kolay

değil. Birtakım alanlara ilgi duyduğunu bildiğimiz insanlara rehber olacak kitap listeleri vermek mümkün. Benim ilk gençliğimde böyle şeyler epeyce yaygındı. Birlikte olduğumuz arkadaşlarımızla çeşitli okuma listelerini takip ediyorduk ve bu okumaların bizim fikri gelişimimize katkı sağlayacağını düşünüyorduk. Bir kere okuma serüvenini belirleyen şey insanın kendisini tanımasıyla başlıyor. Yani sen nasıl bir okuma izleği oluşturacaksın. Bunun için de en doğru yol okuduğun ve beğendiğin yazarların seni başka yazarlara taşımasıdır. Diyelim ki Nuri Pakdil okuduğunuzda doğal olarak Sezai Karakoç, Cahit Zarifoğlu, Rasim Özdenören okumaya başlıyorsunuz. Diyelim ki Cemil Meriç okumaya başladığınızda Cemil Meriç'in dipnotları Cemil Meriç'in işaret ettiği yerde birtakım başka yazarlarla karşılaşmaya başlamaya başlıyorsunuz. İşte Cahit Zarifoğlu tanıdığınızda Rilke'yi de tanımaya başlıyorsunuz. Yani benim tavsiyem okuduğunuz ve sevdiğiniz yazarların sizi çağırdığı işaret ettiği bir izlek üzerinden hareket etmenizdir. Bu sizin okuma iştiağınızı hevesinizi artıran bir şeydir. Bir de çevrenizde fikirlerini önemseydiğiniz, duygularını ifade ediş biçimine inandığınız insanların okuma izleğini takip etmeniz size başka bir yol da açabilir.

Olan Olmuştur, Olacak Olan da Olmuştur

18 yaşındaki Tarık Tufan ile karşılaşsaydınız ona ne tavsiye ederdingiz?

Bir şarkı vardı: "Şimdi bana kaybolan yıllarımı verseler." Birisi diyordu ki bana kaybolan yıllarımı verseler yine kaybederim. 18 yaşındaki hâlime daha çok okumayı daha çok yazmayı tavsiye edebilirdim. Ama bu da çok klişe bir şey. Akışına bırak derdim yani çok sıkma kendini. Amiş Efendi "Olan olmuştur, olacak olan da olmuştur." diyor ya onun gibi. 18 yaşındaki hâlime "Çok kendini kasma, daha rahat bırak." derdim herhalde.

Son soru. Eğer Tarık Tufan'ın bütün kitapları kaybolacak olsaydı hangisini kurtarmak isterdi?

Valla bu çok zor bir soru. Belki Kekeme Çocuklar Korosu olabilir. Benim ilk kitabım. Aynı zamanda bir kuşağın iç sesidir o kitap. Her ne kadar öyle edebi bir anlatı gibi dursa da 1990'ların sonunda ya da 1990-2000 arasında gençliklerini sürdürmüş, ilk gençliklerini yaşamış bir kuşağın iç sesidir. Dolayısıyla o iç sesin bir biçimde bugüne ulaşması için Kekeme Çocuklar Korosu'nu tercih ederdim.

BETÜL
SENA
ZOR

TRENLERLE YOLCULUK 22 GÜN SÜRDÜ. AÇILARLA, ÖLÜMLERLE, AÇLIKLA, SUSUZLUKLA GEÇEN 22 GÜN... AYRILIKLAR... AİLESİNİ KAYBEDENLER... BUNU HAK EDECEK NE YAPMIŞLARDI?

SÜRGÜN

18 Mayıs 1944 gecesi, sabaha birkaç saat kala, Josef Stalin'in emriyle Rus askerleri Kırım'daki evlerin kapılarını vuruyordu. Evin erkekleri yine Ruslar tarafından toplandığından, kapıları kadınlar korku içinde açıyordu.

"Ruski, Tatarski?"

"Ruski."

Kapı kapanıyor. Peki ya soruyu anlamayanlar? Cevap veremeyenler? "Tatarski" cevabı verenler? 15 dakika içinde evin boşalması emri veriliyor. Çocuk, yaşlı demeden gecenin bir yarısında evin tamamen boşaltılması isteniyor. Nereye gideceğiz? Hangi şartlarda gideceğiz? Ne kadar sürecek? Sorular cevapsiz. İnsanlar uyku mahmuru, neye uğradıklarının farkında değil. Şemsiye Useyinova, şöyle anlatıyor:

"Annem şaşırıldı. Ben ağlıyorum, kardeşim ağlıyor, bağıryoruz, askerler bize bağıryor, biz ağlıyoruz..." Kimisinin çarçabuk doldurduğu çuvalın yarısı trene alınmıyor, kimisi geciğinin üzerine bir palto alacak vakit bulamıyor, çocuklar dışarı yalın ayak çıkıyor." Müsfire Müslimoğlu o geceyi şöyle anlatıyor:

"Babam yeni ayakkabılar diktirmişti. Tam çıkarken onları gördüm, alayım deyip uzandığında asker geldi, arkamdan tekme attı. 'Çabuk çık evden!' dedi. Ayakkabılarım hâlâ gözümün önündedir, alamadım ben onları..."

Bu muameleyi görmelerinin sebebi de sözde Tatarların Almanlarla işbirliği yapmış olmalarıydı. "Hainsiniz, gideceksiniz!" İnsanlar şaşkınlık içinde. Evinden çıkarken kapıyı kilitleyen Fatma Kerimova'dan anahtarı istiyor asker. "Neden vereyim? Ben daha gelip oturacağım burada!" "Yok, artık buraya gelemezsiniz." Çıkarıp anahtarı veriyor mecburen.

Tabi ki sürgün bir gecede planlanmıyor. Tatarlar, hayatlarına normal bir şekilde devam ederken, Rus askerleri, sinsi sinsi kuruyorlar planlarını. Hatta pek çok Tatar, farkında olmadan onlara yardım bile ediyor. İsmet Bekirova, şöyle anlatıyor: "Kırım Tatarlarını sürececek olan subay bizim evde kalıyordu. Sabaha karşı askerler geldi bizim kapımızı çaldı. Biz subayı uyardırdık, "Askerleriniz geldi." diye. O ise bize "Hayır, sizi sürmeye geldiler, siz hazırlanın." dedi.

Trenler... Tatarlar, trenlerin hayvan vagonlarına sıkış tikiş bindiriliyorlar. Ne yemek, ne su... Bir lokmayı bütün vagon bölüşerek hayatta kalıyorlar. Hayatta kalamayanlar... Mücadele edemeyenler... Tren durunca, Rus askerler trenden indiriyorlar mevtayı. Analar ağlıyor, vermek istemiyorlar cansız bedenini. Hiç değilse gidecekleri yerde küçük bir cenaze töreniyle gömerlerdi. Ne töreni? Rus askerleri gömmüyor bile ölüleri, demiryolunun kenarında bırakıp gidiyorlar. Koca bir hayat, yol kenarında bırakılan bir cesetten ibaret oluyor.

Sürülen Tatarların yanı sıra sürgünden önce, evlerden toplanan Tatar erkeklerinin bir kısmı Rus ordusuna asker olarak alınmıştı. Ailelerinin durumundan, sürgünden habersiz, Rus ordusunda askeri başarılar kazanmaktaydılar.

Trenlerle yolculuk 22 gün sürdü. Açılarla, ölümlerle, açlıkla, susuzlukla geçen 22 gün... Ayrılıklar... Ailesini kaybedenler... Bunu hak edecek ne yapmışlardı? Yalnızca birileri için gereken yeri kaplıyorlardı(!) Doğmamaları gereken bir yerde doğmuş, büyümüş, kimseye bir zararları olmadan senelerce yaşamışlar; bir gece vakti, ne olduğunu anlamadan topraklarından koparılmışlardı.

CÜMLE
KAPISI

AHMET
MERCAN

GAZZELİ GÜLSÜM

Altı milyar eksiksiz seyrettiniz
Ben, canlı yayında ölen Gazzeli Gülsüm
Zulüm ağrını yıllara geriyordu, siz sessizdiniz
Bir bomba aldı beni aniden
Kapı önünden gidişimi hissetmediniz

Kayıtsız bakarsa taştır göz bebeği
Sağır vicdanlarda kurulur füze rampaları
Bilirim gitmeyi ben
İncitmeden bir kelebeği
Yaşayabilenlere bıraktım bakarken görmemeyi

Gazzeli Gülsüm ben
Bombalar yağarken doğdum;
Taşlar havalanırken büyüyordum
Dört yaşında kırk yıl gibi.
Dostlar gelinmez diyarda
Düşman kapı dibi
Gazzeli Gülsüm ben
Ölenlerden sadece biri

Şemsiyeni aç anne dedim
Bomba gelmesin
Önlemez şemsiye bu kını dedi annem
Öfke yerden kalktı, karardı gökyüzü
Bombalar yağıyordu üzerimize
Annemle el ele son defa baktık yeryüzüne

Ben Gazzeli Gülsüm
Ellerim küçücük
Bu yüzden yenildim
Yetim bir çocuk bulunsa yeryüzünde
Filistinlidir, der melekler
Oyun parkımız var cennette
Düşman çok, dostlar azaldı günden güne
Küçüldü dünya en güçlü yerinden
Bekliyorum şimdi hesapların açılacağı yerde

Ben Gazzeli Gülsüm,
Tanırsınız beni, her yerde ve evinizde;
Çocuklar birbirine benzer alabildiğine
Acemi bulut kadar sevimli ve temiz
Ölülerin isyanı var bu hâle
Nerede diyorlar ebabiller,
Gökyüzü neden sessiz?

GÜMÜŞE HÜCUM

Nur topu gibi like bağımlılığımız var artık hepimizin. Beni sev ama eleştirme, beni sev ve memnun et, ya sev ya terk et. Hâl böyleyken fildişi kuleler revaçta, egolar tavan.

Malumdur abi kardeş kavgaları. Biz de açıkçası çocukken pek farklı değildik. Dikkat ederdim, girdiğimiz her tartışmanın sonunda abim lafı döndürür dolastırır muhabbeti haksız mıyım'a bağlardı. Abimle yine tartışmayalım ama şimdi düşünüyorum da bu sorunun asıl sesi bence hep "haklıyım"dı. Yine de sorar, tamam haklısın abicimlerle mutlu olurdu. Haksız olduğunu söyleyince ise canı sıkılmaya başlar, aslında ne kadar haklı olduğunda ısrar ederdi. O hâlde dediklerimin bir önemi var mıydı? Abime selam olsun, insanlık bu anlamda fazla ilerlemedi, şimdilerde de durum pek farklı değil. Çoğu kez karşımızdakinin ne dediğini bırakın karşımızdaki dikkatimizi çekmiyor. Varsa yoksa biz ve bildiklerimiz. Psikologlara akıl öğretiyoruz, kendini bilmem kaç yıl sonra nerede görüyorsunuzla sanki bir kıymeti varmış gibi pek idealist cevaplar arıyoruz. Televizyondaki doktora laf yetiştirenlerimiz var bizim, kim kimi dinliyor acaba? Nasılsınlarımızın cevapları ne kadar umurumuzda, iyiyim demek neden âdetten ve ne kadar hazırız kötüyüm cevabına? Ne kadar ilgilendiriyor bizi aldığımız cevaplar? Tartışma programları ben seni dinledimlerle dolu, ortada diyalog yok, herkes çok haklı, yaşasın monolog.

Nur topu gibi like bağımlılığımız var artık hepimizin. Beni sev ama eleştirme, beni sev ve memnun et, ya sev ya terk et. Hâl böyleyken fildişi kuleler revaçta, egolar tavan. Konferanslar ilgi çekmiyor, hayat üniversitesi mezunları her daim efso. Cepten muhabbetler uzuyor, uzuyor. Ne diyor operatörler? Size paketler yetmez, konuşun konuşun. Dinleyin diyen yok. Gümüşe hücum. Dünya çapında 5 milyar izlenmeye sahip TED videolarının bile bize geri dönüşü "Talk Like TED/ TED Gibi Konuş" kitabı, hani yaymaya değer fikirler?

Çocukken "hep konuşsa da dinlesek" dediğim kimse olmadı, bu istek büyüyünce "yazsa da okusak"a ve daha sonra "keşke yazsaydı da okusaydık"a dönüştü. Konuşmasını istediklerim de hep az konuştu. Zaten ne diyor Nuri Pakdil, hem de sükût suretinde?

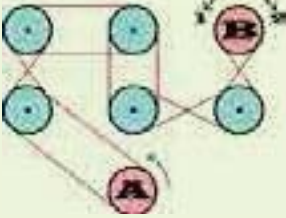
"Kılıcı kuşananı bekleyen attır,

Cümleler dizildikçe dolan yakittir."

Kendimi hiçbir zaman bir konuşmacı olarak görmedim. Biliyorum TED gibi de asla konuşamayacağım. Zaten yıllar içinde insanlara anlattıklarımın faydasını hiç görmedim. Açık konuşmak gerekirse anlattıklarımın fayda göreni de görmedim. Çoğu kez hatalarım yüzüme vuruldu, faydasız konuşmalarım başıma dert oldu vs. Ama ben büyük sözü dinledim, konuşmaktan vazgeçmedim. Büyükler, "Derdi ni suya anlat, su gibi aksın." derdi biz küçükken. Ben de kendimi suyu yaratana anlatıyorum. O anlatıyor ben anlamıyorum, ben anlatamıyorum O anlıyor. Ve size bir sır vereyim, sonunda hep O haklı çıkar.

DİŞLİLER

A dişlisi ok yönünde döndüğünde B dişlisi hangi yöne döner?

"17" ELDE EDİN

Üç adet "4" ve bir adet "1" kullanarak matematiksel işlemler yardımı ile "17" sayısını elde ediniz (4'ü kesinlikle üç defa kullanmalısınız, 14, 44 gibi sayıları birleştirme ve üslü sayı olmamalıdır).

ŞEHİRLER

Hangi iki şehrimizin adı, aynı harflerden oluşur?

YARIŞ

Harun ile İrfan 100 metre koşu yarışı yaparlar. Harun 10 metre farkla yarışı kazanır (Harun yarışı bitirdiğinde İrfan doksanıncı metrededir). Harun yarışa başlangıç noktasının 10 metre gerisinden başlamış olsa idi yarışı kim kazanırdı?

FARKLI ANAHTAR

Aşağıdaki anahtarlardan hangisi, diğerlerinden farklıdır?

MUMLAR

Erimiş mumlardan kalan parçaları birleştirilip yeni bir tam boy mum yapılabilir. Dört mumdan bir yeni mum elde edildiğine göre, 40 mumdan toplam kaç adet tam boy mum yapılabilir?

LİMONATA

Bir bardak, limonata ile tam dolu iken 500 gr, yarısına kadar dolu iken 300 gr ağırlığındadır. Boş bardak kaç gramdır?

HAZİNE AVCILARI

Hazine avcısı üç kardeş, denizde bir miktar altın para bulurlar. Daha önce belirledikleri bir yöntemle de altınları paylaşmaya başlarlar: Önce büyük olan altınları üç eşit parçaya ayırır ve üçte birini alır. Ortanca olan kalan altınları üç eşit parçaya ayırır ve o da üçte birini alır. Küçük de aynı işlemi yapar ve kalan altınları üç eşit parçaya ayırır, kendisine düşen üçte bir altını alır. Geriye 16 adet altın para kaldığına göre başlangıçta toplam kaç adet altın para bulmuşlardı?

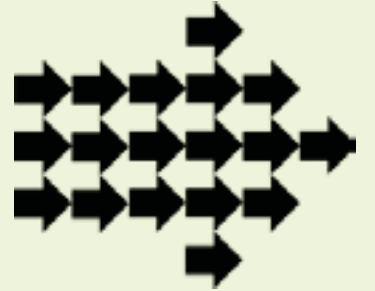
SAYI YERLEŞTİR

Aşağıdaki boş karelere 1, 2, 3, 4, 5 ve 6 rakamlarını yerleştirin. Her satır, sütun ve aynı renkli karelerde bu rakamlardan sadece birer adet olsun.

OKLAR

Şekilde aynı büyüklükte toplam kaç adet ok vardır?

CEVAPLAR

bit.ly/1Pk2kJC

**ZEKÂ
SPOR
SERHAN
BÜYÜKKEÇECİ**

Bekir Develi

çevrimiçi

Selamunaleykum bekir abi 12:20 ✓✓

sizi çevrimiçi bulmuşken bir kaç şey soralım dedik 12:20 ✓✓

vealeykumselam kardeşim, tabiki neden olmasın 12:21

abi ne okuyalım? 12:21 ✓✓

Kuran okuyun. güzel şiirler ve güzel adamları okuyun. sonra kötü kelam kalbi bozar zira. 12:21

bir gününüz kaç saattir? 12:22 ✓✓

bir günüm, sevdiğim ve ailem ile geçirdiğim vakit kadardır. 12:22

bataryanızın bitmesi sizi sinirlendiriyor mu? 12:23 ✓✓

çok üzülürüm evet. İsim gücüm telefon 😊 12:23

sizce ömrünüzün son 5 dksında ne yapıyor olacaksınız? 12:24 ✓✓

ya sahnede olurum ya da sahneye yetişmeye çalışırken sanırım. 12:24

pişman olmadığınız ne var? 12:25 ✓✓

çok şey... küçük yaşta Kur'an öğrenmem, mesleğim, ailem... 12:25

günlük hayatta en çok kullandığınız 3 kelime? 12:26 ✓✓

inşallah, bakarız, tamam. 12:26

cep telefonu ile aranız nasıl? çok kullanıyor musunuz? 12:27 ✓✓

ayrılmaz bir parçam gibi. 12:27

onsuz eskiden ne yapardım hatırlamıyorum bile, evet. 12:27

en son ne zaman kalem kullandınız? 12:28 ✓✓

dün akşam otel formu doldurdum 12:28

neyin mucidi olmak isterdiniz? 12:29 ✓✓

aşk acısını azaltan bir ilacın 12:29

18 yaşında ne yapılmamalı imiş? 12:30 ✓✓

aşık olmamalı 12:30

hayatınızdan kimi çıkarsak yapayalnız kalırsınız? 12:31 ✓✓

ailemi ve davamı... 12:32

yasak elmanız ne? 12:33 ✓✓

faiz, alkol ve türevleri.. 12:34

gözlerinizi kapatmanızı istesek aslına en uygun neyi tarif edebilirsiniz? 12:35 ✓✓

rahmetli babamı sanırım. 12 yaşındaydım vefat ettiğinde. 12:35

sizce saatin kaç olduğu güneşin umrunda mı? 12:36 ✓✓

umurunda bence. Allah namazı, orucu ve çok şeyi onunla bağdaştırmış. Görevini yapıyor. 12:36

hiç işime yaramadı dediğiniz ne var? 12:37 ✓✓

aklım 12:37

olmazsa olmaz sünnetiniz var mı? 12:38 ✓✓

inşallah demek, su içme adabı ve selam vermek. 12:38

en sevdiğiniz kelime nedir? 12:39 ✓✓

hayırlısı 12:39

sizi en çok ne heyecandırır? 12:40 ✓✓

motosiklet 12:41

farkında olduğunuz bir kusurunuz? 12:42 ✓✓

bazen fevri davranıp sinirlerime hakim olamamak 12:42

örnek aldığınız kişi? 12:43 ✓✓

Efendimiz aleyhisselam. 12:43

pazartesi günkü ruh haliniz? 12:45 ✓✓

Eh işte 12:45

sizce en çok acı veren şey? 12:46 ✓✓

savaş mağduru çocuk ve annelerin fotoğrafları, şehit çocuklarının görüntüleri 12:46

12:46 ✓✓

BULGARISTAN TÜRKLERİ: ASİMİLASYON VE GÖÇ

Balkanlar 15. asra geldiğinde Osmanlı'nın kurduğu adalet ve müsamahaya dayalı yönetimi sayesinde yüzyıllar sürececek bir huzur iklimine kavuştu. Ancak 1789 Fransız İhtilali'nden sonra ortaya çıkan Milliyetçilik akımının ve Avrupa devletlerinin etkisi ile bölgedeki huzur iklimi bozularak günümüzde de devam eden sorunların ortaya çıkmasına yol açtı. Aslında Balkanlarda çıkan veya çıkarılan her türlü siyasi problemde hep kaybeden taraf etnik kimliği fark etmeksizin Müslümanlar oldu. Bunun sebebi ise daha önceleri Müslümanları Anadolu'dan atma

fikrinin, 18 ve 19. yüzyıllara geldiğinde Müslümanları Balkanlardan atma sürecine dönüşmesidir.

Çoğu zaman birbirleri ile siyasi rekabet içinde olan Avrupa devletleri ve Rusya'nın ittifakları sonucunda bölgedeki Osmanlı tebaası gayrimüslimlerin hamiliğini üstendiler. Etnik ve dinî kimliklere dayalı yeni Sırp, Yunan, Romen ve Bulgar devletleri kurulurken önlerinde engel gördükleri Müslüman halkı çete faaliyetleri ile sindirerek tehçire zorladılar. Bu çetecilik faaliyetleri çoğu zaman Rusya'nın desteği ve Avrupa devletlerinin bazen iş-

birliği bazen de göz yummasıyla etnik bir temizliğe dönüştü. Daha 18. yüzyılın sonlarında nüfusun neredeyse yarısı Müslüman olan Balkan yarımadasında uygulanan bu politikalarla Müslüman nüfusu 20. yüzyıla geldiğinde hiçbir bölgede ağırlık gösteremeyecek kadar azaldı.

Osmanlı Devleti'nin Gösterdiği Kardeşlik

1877-1878 Osmanlı-Rus savaşında (93 harbi) başta Kafkasya'dan olmak üzere Osmanlı devletine göç eden bütün Müslüman muhacirlere kapılarını açan Osmanlı Devleti, bu savaş sonunda da

KÖKLER

BAHİR ÇAYLI
ALİ ÇALIŞIR

Balkan yarımadasından gelen Müslüman kardeşlerine kapılarını açmış; zor şartlar içerisinde olmasına rağmen, aşını, işini paylaşmış ve ensar kardeşliğini göstermiştir. Kısa sürede gelen muhacir kardeşlerini Anadolu'nun hemen her köşesine iskân ederek onlara yer ve yurt temin etmiştir.

Sistematik olarak Müslümanlara uygulanan çetecilik, tehcir ve mezalim politikaları ile önce Osmanlı'ya bağlı bir prenslik, sonra özerklik ve ardından millî bir devlete dönüşen Bulgaristan'daki Müslümanların da önemli bir kısmı yüz yıl boyunca Anadolu'ya göç etmek zorunda kalmıştır.

Daha önce yaşanan kısmi olaylara rağmen 1877-1878 (93 harbi) ile başlayan süreçte Bulgaristan'da yaşayan Müslümanların dramı 1912-1913 Balkan hezimetini ile daha da ağırlaşmıştır. 1913 İstanbul Antlaşması ile Bulgaristan'da yaşayan Müslümanların hakları garanti altına alınsa da Bulgaristan Devleti bunları uygulamamış ve Türkiye'yi oyalama yöntemini tercih etmiştir. Hatta Balkan Savaşları sırasında Bulgar Genelkurmay Harekât Dairesi Başkanı Protoyerof'un hazırladığı plana göre Bulgaristan'daki Türkleri sırasıyla;

-Kültürel asimilasyon, soykırım, tehcir, ülke içinde zorunlu iskân ve sınır dışı etme politikası benimsemiştir. Ancak I. Dünya savaşında Osmanlı Devleti ile Bulgaristan'ın aynı cephede yer alması bu politikaları kısmen aksatmıştır.

Bulgaristan Bulgarlarıdır!

1923 yılından sonra ise Bulgaristan'da yaşanan hükümet değişikliği sonucunda Faşist akımlar güçlenmiş ve "Bulgaristan Bulgarlarıdır" görüşü doğrultusunda Müslüman vakıflara, okullara ve kurumlara karşı hasmane bir tutum izlenmiş ve bu durum 2. Dünya Savaşı'nın sonuna kadar sürmüştür. II. Dünya Savaşı sonrası Sovyetler bloğuna dâhil olan Bulgaristan'da ilk önce siyasetleri gereği Türkleri yanlarına çekebilmek için bazı hakları tekrar verilmiş ve bu göreceli rahatlık Müslüman kurumlarının sayısının artmasına yol açmıştır. Fakat bu durum fazla devam etmemiş 1946 yılında çıkarılan yasa ile Müslümanlara ait okul, cami, vakıf gibi kurumlar kamulaştırılmıştır. Dinî ve millî kimliklerini korumak isteyen Müslümanlar artan baskı ve zulümler karşısında Türk elçilik ve konsolosluklarına müracaat ederek anavatanına göç etmek istediklerini bildirdiler.

1949 yılında Türkiye'ye göç etmek zorunda kalan, Osmanlı ülemesinden Yüksek İslam Enstitüsü eski müdürü Ahmet Davudoğlu'nun "ÖLÜM DAHA GÜZELDİ" adlı hatıraları Bulgaristan'ın Deliorman bölgesindeki Türklerin yaşadığı acılarla ilgili olarak detaylı bilgiler vermektedir.

Bulgaristan hükümetleri 1946 ile 1989 yılları arasında iç tehdit olarak gördüğü Müslüman Türk azınlığa karşı iki temel politika uyguladı. Bunlardan birincisi onları Türkiye'ye göç ettirerek genel nüfus içindeki oranlarını azaltma, ikincisi ise göç etmeyenleri asimilasyon yolu ile Bulgarlaştırma.

Bu politikalar sonucu 1951-1952 yıllarında Türkiye ile Bulgaristan arasında yapılan göç anlaşmaları ile 150 bin üzerinde Müslüman Türk Anadolu'ya göç etmek zorunda kalmıştır.

"Çok Adil Vatanın Üvey Evlatlarıdır"

"Daha 1960'lı yıllarda Bulgaristan Türk azınlığı üzerinde psikolojik baskılar başlatıldı. Oradaki Türklere şu yolda telkinler yapılıyordu:

Sizin atalarınız onlar değil, şunlardır! Resmen siz bu vatanın evlatları sayılırsınız. Ama yine de bu sadece resmîyette böyle. Eşit evlat muamelesi göreceğinizi sanıyorsanız yanılıyorsunuz. Gerçekte siz, bu 'çok adil' vatanın üvey evlatlarıdır... İşte, size dünyada eşi görülmemiş özgürlük veriyoruz: Adlarınızı değiştiriniz! Hadi, ne duruyorsunuz? Niçin hâlâ Türkçe konuşuyorsunuz? Bulgarca konuşun, bütün dünya anlasın sizi! Siz artık iki arada kalmış bir yığinsınız. Ne öteye, ne beriye... Sizin için Bulgarlıktan daha iyi bir şey asla olamaz..."

İyi Komşuluk ve Dostluk Dönemi!

1968 yılında Todor Jivkov'un Türkiye'ye yaptığı gösterişli ziyaretten sonra, Türkiye ile Bulgaristan arasında «iyi komşuluk ve dostluk» dönemi başlamış oldu. Bu görünüşün bir de perde arkası vardı. Sahnede Türk-Bulgar ilişkileri günden güne gelişirken, sahne arkasındaki Bulgaristan Türk azınlığı üzerindeki baskı

lar gittikçe yoğunlaşıyordu. İlk bakışta çelişkili görünüyordu. Ama gerçektir. Bulgaristanlı bir Türk göçmeni bunu şöyle açıkladı:

"Türk ve Bulgar devlet adamları karşılıklı dostluk ziyaretleri yapacakları zaman Bulgaristan'da bizim yüreğimiz cız ediyordu. Çünkü Demirel veya Ecevit ne zaman Bulgaristan'a dostluk ziyareti yapsalar tam o sırada Bulgarlar bizim üzerimize çullanırlardı. Ön tarafta dostluk nutukları atılır, kadehler kaldırılırken, arka tarafta Bulgar bize yapmadığı eziyeti bırakmazdı. Pomaklara zorla Bulgar adı verilmeye başlanması tam böyle bir zamana rastlatıldı. Türkiye'ye pek bağlı olan bu Müslüman kardeşlerimizin feryadı, Türk-Bulgar dostluk söylevleri içinde boğuldu gitti. Pomaklardan sonra sıra bize de gelir mi ve bu da bir Türk devlet büyüğünün Bulgaristan gezisine rastlatılır mı, diye korkuyorduk. Sonunda az çok öyle olmadı mı?"

Soya Dönüşü!

1980'lere gelindiğinde asimilasyonun diğer adı olan kaynaştırma-birleştirme politikası ile göç ettiremedikleri Müslümanların millî ve dinî kimliklerine müdahaleler artırıldı. Bu yıllarda Bulgaristan'ın başında bulunan Todor Jivkov sert asimilasyon dönemini başlattı. Türkçe konuşma yasağıyla başlayan bu süreç hacca gitme, sünnet olma, cenaze merasimlerine konulan yasaklarla 1984 yılından itibaren yapılan kanuni düzenlemelerle Müslümanların isimleri Bulgar isimleri ile değiştirildi. Uygulanan bu asimilasyon politikalarına da 'Soya Dönüşü' süreci denildi.

Haklarının verilmesini isteyen Müslüman Türkler önce iş yavaşlatma eylemlerinde bulundular. Daha sonra direnişlerini açık grevleri ile sürdürdüler. Ancak geri adım atmayan Bulgar makamlarına karşı 20 Mayıs 1989'da

BİR DE BURADAN BAK

bit.ly/1U06iZO

Deliorman bölgesinde yürüyüşler ve mitingler düzenlediler. Bu protestolar kısa sürede Türklerin yaşadığı tüm bölgelere yayıldı. Bulgar yönetimi ise bu direnişe katılanlarla çatışmayı veya onları Belene ve Bobovdol gibi meşhur zorunlu çalışma kamplarına sürgüne göndermeyi tercih etti. Direnişe destek veren aydın ve ileri gelenleri ise yurt dışına (genellikle Türkiye olmak üzere) sürgün etti.

1987 yılında Türkiye Cumhuriyeti başbakanı Turgut Özal, Bulgarların bu asimilasyon politikasına sert tepki göstermesiyle başlayan süreçte ülkemizde protestolar ve mitingler düzenlenmiş, televizyonlarda Bulgar zulmüyle ilgili diziler yayınlanmaya başlamış -Yeniden Doğmak-Belene- ve bu zulüm dünya kamuoyuna duyurulmaya çalışılmıştır.

Ayrıca Bulgarların ailelerinden ayırdıkları ve "Aysel Olayı" adıyla kamuoyunda da geniş yankı bulan parçalanmış aileler dramı Başbakan Turgut Özal'ın müdahalesi ile sona erdirilmiş ve bu çocuklar ailelerine kavuşturulmuştur.

Turgut Özal Bulgarlara karşı dirayetli tutumunu sürdürerek Dünya halter şampiyonu "küçük dev adam" Naim Süleymanoğlu'nun Türkiye'ye getirilmesini sağlamış ve Bulgar zulmünün boyutunu dünyaya göstermiştir.

350.000 Mülteci

Bulgaristan gerek içerideki direnişler gerekse artan uluslararası kamuoyu baskısı karşısında beklenmedik bir kararla 29 Mayıs 1989'da daha önce yasakladığı yurt dışına çıkış yasağını kaldırmak zorunda kalmıştır. Devlet Başkanı Todor Jivkov'un Bulgaristan Radyo ve Televizyonu'ndan dünyaya duyurduğu bu kararda aynı zamanda Türkiye'ye sınır kapılarını açma çağrısı da vardı. Bunun ardından Türkiye, bugün Suriyeli mültecilere karşı gösterdiği hamiyetperver politikalarını o gün için de Bulgaristan'da zulme uğrayan soydaşlarımıza göstererek sınır kapılarını açmıştır.

Dönemin Başbakanı Turgut Özal'ın kararlı tutumuyla açılan sınır kapılarında iki hafta içinde 350 bine yakın mülteci Türkiye'ye giriş yaptı. Bulgaristan'daki diğer azınlık Müslümanlardan Pomak ve Tatarların bir kısmı da Almanya, Fransa, İspanya ve Hollanda gibi Avrupa ülkelerine göçtü. (Emin Atasoy) Aslında Bulgar yönetiminin niyetini yıllar sonra açılan belgelerde geçen Jivkov'un şu ifadeleri ortaya koymaktadır.

"Eğer biz bu halktan 200-300 bin kişiyi sınır dışı etmezsek 15 yıl sonra Bulgaristan artık olmayacak. Bulgaristan, Kıbrıs veya ona benzer bir şey olacak!"

Bulgaristan tarım ve hayvancılığının temelini oluşturan Türklerin göç etmesi-ettirilmesi Bulgaristan ekonomisini sıkıntıya sokmuş ve uzun vadede bu durumu telafi edememişlerdir.

20. Yüzyılın Utancı: Bulgar Zulmü

Bulgaristan ve diğer Komünist ülkelerin Müslüman halklara yönelik uyguladıkları bu asimilasyon politikaları ve yaşanan dramlar 20 yüzyılın barış ve demokrasi kavramlarının havada uçtuğu bir devirde birer utanç abidesi olarak hatırlanacaktır.

Sovyetler Birliği'nin çöküşü Bulgaristan'daki komünist yönetimin de sonunu getirmiştir. Bulgaristan'da yaşanan yönetim değişikliği ve Avrupa Birliği'ne giriş süreciyle Bulgaristan'daki Müslümanlar bazı haklarını tekrar elde etmişler, HÖH (Hak ve Özgürlükler Hareketi) adıyla mecliste kendilerini temsil edecek bir siyasi partiye de sahip olmuşlardır. Bu olumlu hava Türkiye'de bulunan bazı Bulgaristan göçmeni Müslümanların tekrar geriye göç etmelerine ve çifte vatandaşlık hakkı kazanmalarının da yolunu açmıştır.

Geçmişte olduğu gibi günümüzde de Türkiye, Osmanlı'nın mirasını devralarak insanlığın son adası olma vasfını devam ettirmiş; Ortadoğu, Balkanlar ve Kafkasya'da mezalim gören Müslümanlara kucak açmaya devam etmektedir.

DİPNOTLAR

1. Tarihçe-i Vak'a-i Zağra (Zağra Müftüsünün Hatıraları), Hüseyin Raci Efendi, İz Yayıncılık, İstanbul 2012.
2. Bulgaristan'da Asimilasyon ve 'Zayallı Pomaklar' Adlı Bir Risale, Yard. Doc. Dr. Ahmet AKGÜN, sbe.balikesir.edu.tr/dergi/edergi/c8s13/makale/c8s13m1.pdf
3. Hatıralar, Ölüm Daha Güzel, Ahmed DAVUDOĞLU, KİT-SAN, 1978.

4. s. 349, Bilal N. ŞİMSİR, Bulgaristan Türkleri, Bilgi Yay., Şubat 1986, 1. Basım, Ankara.
5. S. 351 Bilal N. ŞİMSİR, Bulgaristan Türkleri, Bilgi Yay., Şubat 1986, 1. Basım, Ankara.
6. Bulgar Komünist Partisi ve Bulgaristan'daki Türklere Yönelik Asimilasyon Politikası, Nuri Ali TAHİR, Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi, Cilt 8, Sayı 41, Aralık 2015, s. 583-584.

7. Aysel Geldi, Vahdet Dergisi, Sayı 2-11-17, Ocak, 1988.
8. ATASOY Emin, Siyasal Coğrafya Işığında Bulgaristan Türklerinin 1898 Yılındaki Zorunlu Göçü, İst. Üniv. Edebiyat Fak. Coğrafya Dergisi, Sayı 21, s. 1-17, İstanbul 2010.
9. ZAFER Zeynep, Bulgaristan Türklerinin 1984-1989 Eritme Politikasına Karşı Direnişi, Akademik Bakış Dergisi, Cilt: 3, Sayı 6, Yaz, Ankara-2010.

Kızımın yüzüne bakmadan nasıl elhamdülillah, diyeceğim? Karımla birlikte yatsıyı kılmadan uyuyabilecek miyim? Kızım, "Anne pijamalarım nerede?" deyince, annesi "Nereye koyduysan oradadır kızım." diyemeyecek mi?

Yaratık

ELİF KAPLAN

Masanın başında uyuyakalmışım. Bebek ağlamasına benzer bir sesle kalktım. Kafamı üzerine koyduğum kitapların deseni bir ressam ustalığıyla yüzüme çizilmiş. Başım vücuduma ağır geliyor. Midemin içinde yeni bir dünya, gürültüsüyle, ağrısıyla, sancısıyla... "Susturun şu bebeği artık!" Kime bağırdığımı bile bilmiyorum. Televizyonu gece açık bırakmışım.

Dükkânı da açmadım. Kaç ay geçti aradan hâlâ kendimi toplayamıyorum. Artık yalnızsın, alış buna. O yaratıklar sadece senin aileni öldürmedi. Bu kadar bencil olma. Yeniden başlamalıyım her şeye. Çayımı doldurmeliyim. Gömleklerimi, kravatlarımı hatta kapıda ki paspası bile yıkamalıyım. Ellerim, yüzüm onları da. Dışarı çıkıp ilk adımımı atacağım. "Hayat devam ediyor!" Ne kadar klişeyse de bir o kadar da doğru.

Dükkânı açarken, "Yine gelirler mi? Bu sefer de beni öldürürlerse." diye içimden geçiriyorum ama korkmayacağım onlardan.

Çocuklar neredeler? Kimse yok sokakta. Büyük tebeşir taşları kaldırımın üzerinde duruyor. Seksekler çizilmemiş. Yere düşüp ağlayanlar, kavga edip annelerine şikâyet edenler yok.

"Çocuklar neredesiniz, çikolata vereceğim buraya gelin!" diyorum, sesim gidip geliyor ama çocuklar... Belli korkmuşlar yaratıklardan.

Akşam ezanı okunuyor. Fırın kapanmadan sıcak bir somun alırım, Nur çok sever. Marketten de çilekli puding... Eve gidince kızım ve karımla güzel bir yemek yeriz.

Yemek hazır. Sofra da bir tek ben ve üç tabak var. Kaşığı nasıl ağzıma götüreceğim? Çiğnemesi, yutması... Kızımın yüzüne bakmadan nasıl elhamdülillah, diyeceğim? Karımla birlikte yatsıyı kılmadan uyuyabilecek miyim? Kızım, "Anne pijamalarım nerede?" deyince, annesi "Nereye koyduysan oradadır kızım." diyemeyecek mi?

Vakit geldi. Bugün yanınıza geleceğim ama önce çikolataları teslim etmem lazım. Dün göremedim onları, bugün de yoklar. Merak etmeyin çocuklar, bu silah sesleri, bombalar, kafalarınıza atılan kaya büyüklüğünde taşlar hepsi bir gün bitecek ama sizin gibi masum insanları öldüren yaratıklar bu dünya da olmasa da ahirette yanıp kül olacak, sonra tekrar dirilip bir daha yanacaklar, yanacaklar, yanacaklar... Siz meleksiniz, korkmayın!

UYKUDAN
ÖNCE

ALİ
YILDIZ

ANTİR

ZAMAN

KISSALARI

“Ölü Yıkayanlar!” Çadıra kendisine teslim edilen gençlerden başkasının girmediğini gören ihtiyar, iç tarafa sadece içeriden bakanların okuyabildiği bir levha dikmiş: “Hayat Kurtaracaklar!”

Bundan çok da uzak olmayan bir zamanda, bir ülkede bir halk yaşarmış. Bakanların gözlerini alamadığı ovaları, mümbit toprakları, uçsuz bucaksız bahçeleri-bağları, zirvesi karlı yüce dağları, insana hayat veren suları ile sanki cennetten bir köşeymiş. Hâl böyle olunca bu ülkeyi ele geçirmek isteyenler birbirleriyle yarışır hatta savaşır olmuş. Ülke halkı, uzun yıllar bu saldırılara karşı koymuşsa da en son taarruzda çok kayıplar vermiş. Vatan topraklarından olmamışlar belki ama kendi ülkelerinde esir düşmüşler. Savaşın ağır şartları, onları uçsuz bucaksız dağlarda, çetin koşullar altında, yıllarca sürecek bir sürgün hayatına sürüklemiş. Halkı düşmana karşı savunan komutanlar, savaşın verdiği yorgunluktan ve kaybedilmiş toprakların sebep olduğu burukluktan olsa gerek, topraklarını geri almanın yolunun yeni ve taptaze bir nesil yetiştirmekten geçtiğine ikna olmuşlar. Bildikleri ne varsa maziye dair, kendi hayatlarından silmekle başlamışlar. Doğan her bebeğin kulağına yeni hikâyeler fısıldamışlar. Oyunlarından eğlencelerine, oturmalarından kalkmalarına, düğünlerinden matemlerine, dualarından ibadetlerine, ne varsa eskiye dair heybelerinde, döküvermişler en ücra köşelere.

Yüce mabetlere, devasa saraylara dair destanlar bilenler bir bir ayrılırken hayattan, nazenin gençler ve güzel kızlar serpilmiş sürgün toprakların her bir çadırından. Bir gün bir şey vuku bulmuş hiç hesapta olmayan. Sürgün ülkenin eski halkından, sayıları bir elin parmaklarından da az kalanlarından birkaçı, salgın bir hastalıktan göçmüşler dünya hayatından. Mazinin mağrur hatıralarıyla hayata tutunan son adam, dostlarına son görevlerini yerine getirdikten sonra, dönüp şöyle demiş etrafında toplananlara:

“Ben sizin atalarınızın bin yıldır bildiklerini biliyorum. Bu yüzden yolun sonunu görüyorum. Ben ölünce, bedenime ne yapmanız gerektiğini sizlere öğretmek istiyorum. Zira çölde bir leş gibi kokmaktan korkuyorum. Bana, sürgünde doğan gençlerden birkaçını getirin, onlara bildiklerimi anlatabayım.”

İhtiyarın haklı olduğunu gören halk, kerhen de olsa ona bir çadır kurmuş. Çocuklardan en cılızlarını, yüzlerine bakınca maziye en çok hatırlatanlarını ve ümit bağlamanın beyhude olanlarını ihtiyara teslim etmişler. Gençler, ihtiyardan ölümlerin nasıl defnedileceğini öğreneceklermiş. Birkaç gün sonra, sürgün halkın içinden birkaçı, bu gençlerin çadırının girişine bir levha dikmiş: “Ölü Yıkayanlar!” Çadıra kendisine teslim edilen gençlerden başkasının girmediğini gören ihtiyar, iç tarafa sadece içeriden bakanların okuyabildiği bir levha dikmiş: “Hayat Kurtaracaklar!”

İhtiyarın elinde gençler, geçmişin destansı hatıralarını öğrenmişler. Duydukları her yeni (eski) şeye şaşırıp kalmışlar. İhtiyar, onlara suyu nasıl kullanmaları gerektiğini anlatmış. Suyun temizliğinden, azizliğinden, uysallığından ve şeffaflığından bahsetmiş. Yıkadıkları her bedenle birlikte gençlerin uzuvları da paklanmış ve bakanlara güven veren bir nur yerleşmiş simalarına. Su gibi aziz, su kadar temizlermiş artık. Kefenledikleri her bedenle beraber örtmenin ehemmiyetini kavramış, omuzladıkları her tabutla beraber ruhun dünyada bıraktığı ağırlığı tartmışlar. Geline yerin toprağı ile gidilen yerin

toprağının aynı olduğunu anlamışlar. Mezar kazan avuçları, nasır tuttukça yumuşamış. Yumuşayan kalpleri çevreleyen bedenleri çelikleşmiş. Uzun ve soğuk kış gecelerinde ihtiyardan duydukları her bir cümle, saf ve temiz zihinlerinde yer etmiş. Berraklaşan zihinlerden dökülen kelimeler belığ bir hitabete evrilmiş. Sürgün beldede ölümle özdeşleştirilen bu gençler, sadece merasim günleri çıkararmış çadırlarından.

Ölü yıkayan/hayat kurtaran gençlerden biri, ölüm sesizliğinin çıgıllıklarının duyulduğu bir günde, toprağı kazmaya koyulmuş. Mezarı yarılınca kadar kazmış. Kazması takılınca toprağı, var gücü ile yüklenmiş. Tahta çatırdaması ile birlikte bir sandığın kapağı ortadan ikiye ayrılmış. Genç, sandıkta tertemiz ve hiç örselenmemiş kadim bir kitap bulmuş. Kitabı koynuna koyup ihtiyarın yanına varmış. İhtiyar, kitabı büyük bir hürmetle eline alınca gözleri nemlenmiş. Sevinci ve hüznü birlikte hissetmiş.

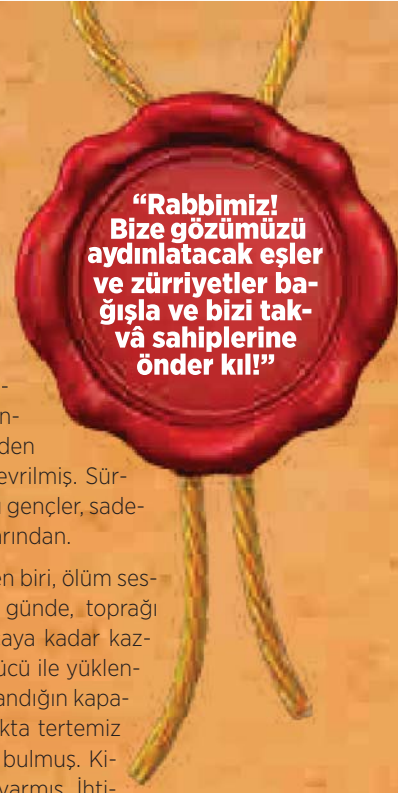
Kitabı eline alan ihtiyar, çiziklerle bezenmiş dudaklarını hafifçe hareket ettirerek bir şeyler mırıldanmış. Sonra sağ elinin parmak uçları ile usulca kitabı açmış. Kaşlarının arkasında kalan gözlerini açtığı sayfada gezdirmiş. Ölümün habercisi gibi olan parmaklarını bir cümlenin üzerine koymuş ve gençlere doğru dönüp cümleyi okumuş:

“Rabbimiz! Bize gözümüzü aydınlatacak eşler ve zürriyetler bağışla ve bizi takvâ sahiplerine önder kil!”

İhtiyar ve gençler, bir süre daha çadırdaki vakit geçirmiş, buldukları kitabı sayfa sayfa okumaya koyulmuşlar. Bir güz günü, ihtiyardan aldıkları işaretle, çadırdan huruç etmişler. Yıkacak ölü olmamasına ve kazılacak mezarın bulunmamasına rağmen çadırdan bu çıkışları, halkta bir heyecan oluşturmuş. Gençler kendilerinden emin adımlarla, ellerinde tuttukları kadim kitapla beraber; halka onlarca yıldır kurtuluş vaadiyle sürgün hayatı yaşatanların çadırlarının önüne gelmişler. İçlerinden en uzun olanı elindeki kitapla bir adım öne çıkarak sesinin olanca kuvveti ile haykırmış:

“Siz sürgündeyken; biz, çadırdaki ölüme dair çok şey öğrendik. Hayatı ölüme, ölümlü hayata mezcettik. İhtiyardan, atalarımızın şanlı destanlarını dinledik. Ve elimde tuttuğum bu kitabı kendimize rehber edindik. Şimdi kim bizimle beraber yürüyecekse, aramıza katılsın. Mesafe uzak, yol ise engebeli. Yola çıkmadan evvel, yüzlerce çadır kurulmalı ölü yıkayanlarınkı gibi. Umulur ki, kuruluşumuza vesile olur mazinin bilgisi.”

Rivayetler, sürgündeki halkın kurtuluş yürüyüşünün devam ettiğini söylüyor. Adımların nasıl hayırlı bir şekilde neticeleneceğini ise henüz kimse bilmiyor.

Dosta Mektup

PULU
EKSİK
MERVE
ZİYA ALP

"Yeryüzündeki bütün elleri bir masanın üzerine koysalar, elini bulabilirdim onların içinden."

Bu elbette bir kitap cümlesi.

Sevgili Dost,

Şu an ayrı yerlerdeyiz ama belki de aynı duygularla. Belki de aynı filmi izledik, hatta belki de aynı kitabı okuyoruz. Belki de benim altını çizdiğim bir cümle, orada senin ilgini çekti ve gözlerini büyüterek baktın kelimelere. Şu an bir kalem ve defter arama telaşına girdin. Cümleyi not ediyorsun, tekrar okuyorsun, kitabı kapattın ve not aldığın cümleye odaklandın. Yazarın sana ne anlatmaya çalıştığını düşünüyorsun. Acaba bir şekilde yazara ulaşıp ona bu cümle hakkında soru sormalı mıyım, diyorsun. Çünkü ben öyle yapıyorum.

Sevgili dost, Ahmet Hamdi Tanpınar bir kitabında, genç bir şairin Goethe'yi ziyaretini anlatır:

"Zavallı çocuk, birdenbire Weimar tarrisinin karşısında bulunmasından dolayı o kadar şaşırır ki yol boyunca, hatta günlerce evvel hazırlamış olduğu sevgi ve hayranlık cümlelerini unuttur ve yolda gördüğü Eriklerin güzelliğinden bahseder." Ben de sana birazdan yolda gördüğüm Erikleri anlatabilirim.

Sevgili dost, belki de aynı kitabı okuyoruz, demiştik. Senin okuduğun bir cümle, benim not defterimde tekrar okunmayı bekliyor olabilir. Ben o cümleyi ellerimin içine saklasam, sen o cümleyi bulabilir misin?

Ben burada Diyojen gibi gündüz vakti elimde fenerle seni arıyor olacağım ya da Romeo gibi, "Bir meşale verin bana. Işığı taşıyayım, ruhum karanlık zaten."

Ben bu mektubu neden yazdığımı anladığım zaman sana göndermiş olacağım. Şimdi yalnızca, evimde sakladığım onlarca kâğıttan biri olarak seni bekliyor olacak. Sen şu an belki de dünyadaki insanlardan yalnızca birisin. Ve şu an belki de ben, senin dünyadaki insanlardan yalnızca biriyim, şairin deyişiyle.

Fakat bu insanlar, Guguk Kuşu filmini de Napolyon'un yaşam öyküsü filmini de limana yaklaşan beyaz bir yolcu gemisini de vitrinlerdeki yeni sonbahar giysilerini de aynı gözlerle seyredebiliyorsa benim elimden ne gelir, diyor yine şair, ben bu insanlara neyi anlatabilirim, diyor. Peki, ben sana bir mektupla neyi anlatabilirim?

SEYHAN
KÜBRA
KAPLAN

Yitik Bir Nesl-i Asım

“Mehmet Akif’in hayatı, eserlerinden çok daha muhteşem bir şiiirdir.”

“Akif’in harp arabasını iki at çeker:
Biri iman ve İslam savaşçısı, biri şair...
Esas olan birincisi...”

Bu şekilde bahsetmişti ondan üstad. Belki de Akif’i en iyi anlatan cümlelerin başında gelirdi bu cümle. Topla tüfekte değildi onun harbi. O, kalemını kullandı keskin bir kılıç gibi. Kalemle savundu davasını. En büyük korku da bu değil miydi zaten? Kalemı eline alan Müslüman. Hele ki Akif gibi. Sadece kendi derdine düşse bir nebze iyiydi, kaleminden korkanlar için. Ama davası büyüktü onun. Kolay değildi yaptığı. Hayata bakışının merkezine İslam’ı yerleştirmiş bir adamdı. Dini ona “Yalan söyleme, sözünü tut.” diyordu herkese dediği gibi. Kışın arabaların dahi kullanılmadığı karlı bir günde yüzlerce metre yürüyüp sözünü tutmuş bir insan. Peki şimdi hangimiz verdiği sözü bahane üretmeden tutuyor? Akif, bu milletin en önemli şahsiyet ve yol göstericilerindedir. Ona yalnızca yazar ve şair demek doğru olmaz. Hüseyin Cahit’in de dediği gibi “Mehmet Akif’in hayatı, eserlerinden çok daha muhteşem bir şiiirdir.”

Allah (c.c) Fecr Suresi’nde buyuruyor ki: “ Ve malı aşırı seviyorsunuz.” Bugün hangimiz “Hayır, ben sevmiyorum.” di-

yebilir ki? Hangimiz üzerine giyecek paltosu dahi yokken, kendini zengin edecek parayı, bir an bile düşünmeden bağışlayabilir? Peki kim davasından sapmadan, vazgeçmeden bir ömür sürdürüyor? Akif hepsini yaptı. Kendinden ödün verdi dini için, vatani için. Sormuşlar ya ona bir keresinde “Neden İstiklal Marşı’nı almadın kitabın içine?” diye, Ve belki de kim senin düşünemeyeceği inceliği yapan aynı incelikle vermiş cevabını. “O, artık milletindir.” Onun yerinde bir başkası olsa, göğsünü gere gere kullanırdı şiiiri kitabında. Ama o yapmadı.

Hayat her zaman elinde güllerle karşılaşmaz insanı. Kimi zaman güle ulaşmak için önce dikenli sapsarı tutmak gerekir. Akif belki de tüm hayatını gülleri sapından tutarak geçirdi. Bunu ödünç aldığı paltosuyla, kazandığı ödülü ihtiyacı olduğu hâlde, hiç tereddüt etmeden bağışlamasıyla, sevdalısı olduğu vatanından sürgünüyle ve hak etmediği şekildeki ölümüyle gösterdi.

Yaşadıklarından belki buruktu içi. Ama vazgeçmedi. Bir an olsun düşünmedi vazgeçmeyi. Neticede kim kaldıracabilir ki sevdalısı iken vatanının haini ilan edilmeyi? Şüphe yok ki Allah her şeyi hakkıyla görendir. Ve yine şüphe yok ki Allah Akif’i de gördü.

Süleyman K. Bir lisenin müdürü. Büyük işler yapma arzusuyla yanıp tutuştuğunu sosyal paylaşım sitelerinde dile getiren o adam ölmüş! İnsan inanmıyor. Daha birkaç gün önce okula donanımlı bir toplantı salonu yaptırmak için çalışmalarına başladığını paylaşmamış mıydı?

Koltuk kapma yarışında rolünü doğru oynayan o azimli adam ömrünü bile uzatmaya güç yetirir gibi geliyordu insana. Neredeyse yapabiliyordu. Şimdi daha üst görevlerin mücadelesini vermeye hazır güçlü adam, bütün o katılığı ve kendine olan sonsuz güveniyle öylece cansız yatıyordu. Daha birkaç saat önce hastane koridorunda bir koltuğa oturmuş sıramı beklerken, tam karşıdaki iki gencin, doğacak olan bebeklerinin ultrason sonuç kâğıtlarını dikkatle inceleyişlerini hatırlıyorum. Bebeğin boyu, kilosu, baş çevresi ve diğer ayrıntılarıyla, çocukça bir heyecanla ilgileniyorlardı.

Doğacak olanın parlıtlı sevinci nasıl oluyor da bir ölüm haberinin içine yerleşiyor; ölümü belirginleştirecek kavramın doğum olduğuna inandığım için mi?

Onu, ölerken nasıl hayal edebilirim? Terfi etmek isterken birden bire ölüversin! Ama durun bakalım. O, bütün hizmetleri dünyadan sonrası için hazırlık diye yapıyordu. Onca yemekli toplantıları internette paylaşmasının sebebi buydu. "Bakın" diyordu "şu makamdaki insanla aynı toplantıya katıldım, yemek masasına oturdum, fotoğrafa gülümsedim. Bu önemli kişi tarafından ziyaret edildim." Ah şu ölümsüzleştirilen kareler! Nasıl da duygudan yoksunlar. Sonuçta hepsi vatan, millet içindi! Eh biraz gösterişi seviyordu. Alkışlanmak istiyordu. Bir yazarın "beni ya şımartın ya da kapı dışarı edin" sözünü paylaşmıştı bir keresinde. Şımartılmaktan hoşlanıyordu.

Bilgece söylenmiş sözler buluyordu. Beğenilmek ne büyük bir gururdu! Her geçen gün beğenenlerin sayısı arttıkça kendinden emin oluyordu. Siyasi konularda yorumlar yazıyordu pervasızca. Her konuda fikri vardı. Artık kimse ona dur diyemezdi. Bir çevre oluşturmuştu sanalda. "Sevgili dostlarım! Sevgili dostlarım!" Üslubunuzu sevimli yapacak sözcükler her zaman bulabilirsiniz. Çünkü sanal bir maskedir. Herkese en kalitelisini sunar, en kusursuzunu. Yüzyılın çiçeklerle donatılmış bataklığıdır orası ve herkes en iyisi olmayı becerebilir, kendisini bile o kişi olduğuna inandırarak...

Daha dün paylaştığı aşk şarkısının altına yorum yazan kadınla tatlı, sıcak, ikili bir sohbet girmişti. Ne de olsa herkesin gözünün önündeydi, "şeffaf olmak" diyorlar buna. Profil bilgilerinde evli yazıyordu, bu bilgi diğer kadınlarla aşk üzerine sohbet etme

hakkı veriyordu ona. Eğer gizlemiş olsaydı, işte o zaman yanlış düşünebilirdik! Şimdi nasıl da masum bir görüntü vardır yüzünde. Müdür olduğu bilgisini internette paylaştığı gün biraz tepeden bakmıştı ve küçülmüş suretlerimizle alay etmişti. "Dua edin" diyordu. Başarılı bir müdür olması için dualarımız gerekiyormuş. "Bu sadece bir başlangıç" diyordu; özel bir çalışma alanına sahip olmayan biz zavallılara meydan okur gibi.

Kaç çocuğu vardı? Bir. Hayır iki. Bir kız bir oğlan mıydı? Şimdi onları evdeki kalabalığın arasında hayal etmek korkunç geliyor. Evden bir tabut çıkacak, tabutun içinde babaları... Ah anneleri! Kocasıyla gurur duyan o kadın!

Ölümün birden bire gelişi ve tereddütsüz alıp götürüşü yok mu? Ürperiyor insan. Küçülüyor, nokta kadar kalıyor. Yaşlı ve hasta insanların ölümünde ortaya çıkan kabulleniş gençlerde ve çocuklarda yok oluyor. Dudaklarda -bütüncül bir inançla- bir türlü söylenemeyen ve bir hayretin içinde dağılıp giden "takdir-i ilahi" sözcükleri fısıltıyla çıkıyor ağızlarından.

Üç odası olan bir ev almıştı yakın zamanda. "Karıncanın zevkine göre döşedik" diye yazmıştı resimleri paylaşırken. Oh! Neyse ki kendi zevkine göre değil, yoksa o eşyalar... Mesele bu değil. Mesele onun yükselme hırslıyla birlikte yavaş yavaş ortaya çıkan yırtıcılığı. On yıl önce parçalanmış yakınlığımızdan geriye kalan bu; internet üzerinden onun hayatını gizlice takip etmek; ne yaptığını, nasıl olduğunu öğrenmek. Evlendiğini ve çocukları olduğunu bilgisayar adlı kutucuk bana söyledi. Paylaştığı fotoğraflara ve parlak cümlelere baktıkça his pınarım kurudu, koptum ve öfkem arttı. Ah gerçekten oldu mu bunlar? Öyleyse kalbim niçin- Beni çoktan unutmuş o uzak bedeninin ölümü için neden bu kadar üzgünüm?

Parkın her bir yanında anıların şaşkın bakışları altında yürüyorum; onlara ne söyleyebilirim? Hemen yanımdan geçen su yüzeyinde ağaçların gölgeleri dalgalanıyor. Ara sıra çıkan hafif rüzgârla yaprakların hışırtısı etrafa yayılıyor. Birkaç yeşil yaprak suyun üstünde yüzüyor. Güneşin tatlı sıcaklığı ile gölgelerin serinliği birleşerek ölümsüz bir hazzın kapısını açıyor.

Ölümsüz denemez hayır! Süleyman K. öldü. O güçlü ve sarsılmaz beden ölümüne karşı kendini savunamadı. "Şimdi değil!" bile diyemedi; hiç olmazsa erteleyebilseydi. Herkes kadar istiyordu unvanı. Ona sorsanız, istemiyordu, verilmişti, uygun görülmüştü. Oh Tanrım! Öfkem ve sevgim onun karakterini cırlıçıplak anlatabilecek kadar güç-

lüyken düşünmeyi bırakmalıyım belki de.

Şu sosyal paylaşım siteleri insanların karakterlerini okuma konusunda beni bir uzman yaptı ne yazık ki. Sokağa çıkıp onları gözlemlemek yerine bilgisayarın başına oturup paylaşımlar, beğeniler, yorumlar üzerinden kişiliklerini tanıyorum. Oysa parktaki ağaçlar- Onların saklayacak yüzleri yok, apaçıklar. Başka türlü olmaya çalışmıyorlar, yapmaları gereken tek şey, ağaç olmak. Yaprakları ne kadar da güzel, gövdesi onurla taşıyor dallarını, gölgesi serin ve kucaklayıcı.

Duvarlarını yıkmadan akan şu su bir şey mi söylemek istiyor acaba? İçimdeki gizli sesle konuşmam için ona bakmam yeterli olacak. Sessizce dinleyecek, bana hiçbir şey söylemeyecek ve her şeyi söylemiş olacak. Bu itaatkâr akışın bir sonu olmalı. Sular da ölür, sular da birden bire...

"Şimdi ey nazlı akan su! Gömülü bir hatıranın üstünü açtığının farkında değilsin. Süleyman K. ile yanından geçmiştik. Kederli ve kırılgan değildim o zamanlar."

Suya anlatmaktan vazgeçiyorum ve Süleyman'ın -kuru tahtaların arasına sığdırılmış- savunmasız, ifadeden yoksun yüzünü düşünüyorum; yaşını reddeden o bakımlı, vurdumduymaz, haz dolu yüzü. Çizgisiz, acı çekmemiş, olgunlaşmamış, keyif aldığı yaşamın peşinden koşan yüzü düşünüyorum. İkimizi kesin bir sınırla ikiye ayıran da bu olmuştu; elde ettikçe açığa çıkan yönetme hırsı.

Bankta oturan şu iki insan nasıl da sarsılarak gülüyorlar. Böyle bir günde- Oh nereden bilsinler; bütün yaşamlar bir perde ile tek tek ayrılırlar birbirinden. Oysa tam onların yanından geçerken veya durup onlarla konuşurken, hatta burada gülüşlerini dinlerken bile yaşamlarımız karışır, fakat birbirini değiştirmeden. Güçlü değildir çünkü. Bir yel, kasırganın yaptığını yapamaz. Süleyman K. ile olan yakınlığımı bir kasırgayla sonuçlanacak kadar büyük yapan neydi? Bir daha asla olmayacak bir aşk mı? Yükselme hırsıyla duygusuzlaştığı ve zekâsının sivri köşelerinde kurnazca dolaştığı şu haliyle hiç görmeseydim. Ondan hiç haber almasaydım eğer, aşk bütün sarsıcılığıyla canlı kalırdı.

Sosyal paylaşım sitelerinde gördüğüm o adam kimdi? İzlediğimi bilse kendisiyle gurur duyar mıydı? Belki de biliyordu, "bak" diyordu "ne kadar da büyüdüm!" Ona "küçülüyorsun" diyemezdim yine de; acı bir gülümsemeyle her şeyi ustalıklı örterdim, onu incitmek uğruna dürüst olamazdım.

Çünkü hala...

Yanında neler götürdüğünü hiç bilemeyeceğim. Kimsin, kimiz biz? Derimizin altında gizlenmiş ruh, bedenden ayrılıp çırılçıplak kaldığında birbirimizi tanıyabilecek miyiz? Ruhlarımız birbirini kucaklayacak mı?

Ya şu yaşlı çift; neden bu kadar neşeliler? Sesleri etrafta çınladıkça bir ölüyü düşlemem güçleşiyor. Onun dünyadan ayrılışını hakkıyla hissetmem mümkün olabilirdi belki, park böylesine güzel ve şu iki yaşlı bu kadar hayat dolu olmasaydı. Her şey yaşıyor burada, toprak, su bile diri. Süleyman'ın, ölümündeki yalnızlığını ortaya çıkaran bu kahredici yaşam içime doluyor, engel olamıyorum. Temmuz ve ak-

şamüstü. Dünya kimseye aldırmandan dönüyor... Dönüyor. Süleyman K.'in ciğerlerinde donup kalan son nefes, moraran dudaklarında sessiz bekleme ve gözlerinde artık hiçbir yere bakmayan o saydımlık...

İş yaptıran ve emreden sesini duyar gibi olacak, emrinde çalışan memurlar. Dostları yeni fotoğraflar paylaşmasını bekleyecekler -tek beklentisi dostlarının beğen tuşuna basması- Çocuklarına babaları sorulduğunda "benim babam müdür" diyebilmeliydiler, o bunu isterdi. Haklıydı, "benim babam ölü" demekten daha gurur verici.

Bir tabut elden ele taşınıyor. Yakınları bu son görevi yerine getirmek için neredeyse yarışıyorlar. Karısı -ona iki çocuk veren- yakınları tarafından desteklenerek ayakta duran kadın, avutucu sözlere sığınyor. Sarhoş eden bir tesellinin içinde kalakalyor; acısını yaşamasına izin verilmiyor. İlk şok böylece atlatılacak. Sonra çocuklarına hem anne hem baba olmanın verdiği güç, kendini iki kişiymiş gibi hissetme gereksinimi başlayacak. Dostları üzüntülerini yüzlerinde taşıyacaklar, yüreklerini fazlaca yormadan. Çocukları ve karısı, bir arada yıllarca

Kimsin, kimiz biz? Derimizin altında gizlenmiş ruh, bedenden ayrılıp çırılçıplak kaldığında birbirimizi tanıyabilecek miyiz? Ruhlarımız birbirini kucaklayacak mı?

kalmanın ve birbirinin yaşamına akıp karışmanın verdiği karşı konulmaz alışkanlıkla uzun süre yokluğunu hissedecekler.

Dalların arasına saklanan şu kuş ne de güzel ötüyor; neşe ve hüznün var sesinde. Onu saklayan yapraklar hangileri? Sunlar mı? Hangi dalda olduğunu bile bilmiyorum oysa. Şimdi mezarlığa gitmeli ve bir cenazenin defin aşamalarını seyretmeliyim.

Ölülerin arasındayken, toprakla bütünleşmeni ve bedenle ruhunun ayrılışını anlamam daha kolay olacak. Dünyanın herhangi bir mezarında kalan ellerini, ayaklarını, kapalı gözlerini, birer çizgi gibi duran dudaklarını düşüneneğim. Yemekli toplantılarda bırakılmış beden, bilgisayarı açınca karşıma çıkacak. Gerçek olan artık o donmuş görüntüler değil, hakikat gerçeği yuttu. Hakikat gerçeği yendi. Ruhun gölgesi, bedenin türlü hallerini bırakıp gitmiş olacak. Taze bir mezarın başında durup -bütün mezarlar birbirine benzer çünkü- hem ölü hem diri olan yüzünü göreceğim. Ve fısıldayan sesini duyacağım. Ne söyleyeceksin? Hüznün, sevinç; birbirine karışmış, acıyla bağlanmış ve artık dünyadaki varlığı bir "hiç"ten ibaret olmuş yaşanmışlıklar... Şimdi seninle aramdaki bağı soylu kılan ölüm, davranışlarıma gereğinden fazla olgunluk katıyor.

Acımın kilidi kırılıyor, gözlerimden akan bu ıslaklık mezarına ulaşabilmeyi umuyor. Şu mezarlardan biri bedenini saklıyor olsaydı ve ben onun başında oturup yıllardır sakladığım acımı akıtsaydım. Ama git-tin işte, bu dünyaya ait değilsin artık.

Ah katı ve kararlı akıl!

Bedenden ayrıldığında çıplak kalan ruh!

Ölüm ve aşk birbirine ne kadar da benziyor.

(Yazarın "Düğün Daveti" adlı kitabından dergimize hediyesidir.)

Bizans'tan İhtida
Eden Bir Mabed

KALEN DER HANE CAMİİ

SADE SODA
YOLLARDA
ARAP
FAİK

İstanbul'un çok kültürlü tarihi mirası içerisinde, farklı dönemlerin hâkim inançlarını yansıtan temel yapılar arasında kiliseden camiye çevrilen ibadethaneleri görürüz. Böylesi yapılar arasında acımasız restorasyon süreçlerinden geçmeden günümüze ulaşabilen örnekler, özgün mimari çizgileri ile ilk görüntüde Türk ve İslam kültürüne ait olmayan bir ustalığı yansıtırlar. Dıştan oldukça görkemli bir görüntüye sahip, minare ve alem eklenmesi ile İslamlaşmış; içten ise oldukça karanlık ve kible ciheti nedeniyle sağa doğru çapraz bir cemaat düzenine sahip oldukça özgün bir ibadethane atmosferine sahiptir bu yapılar.

Semavi Eyice, İstanbul'da kiliseden camiye çevrilen ibadethanelere dair sunduğu bir tebliğinde¹ çeşitli dönemlerde kiliseden camiye çevrilen 40 kadar Bizans yapısı bulunduğuna değinir. Bunlar içerisinde 5 ya da 6 tanesinin tamamen yok olduğunu, 5 tanesinin yıkılmış olmakla beraber fotoğraf veya planlarının bulunduğunu, 4 tanesinin ise harabe hâlde hatta kaybolmak üzere olduğunu beyan eder. Böylesi yapılar arasından bir şekilde korunabilerek günümüze ulaşanlara gelince, Semavi Eyice bu yapılardan 21 tanesi hakkında aynı makalesinde kısa kısa bilgiler sunmaktadır.

İstanbul'un rutin hareketliliği içerisinde, böylesi mabedlerden konumu ve çevresindeki yaya yoğunluğu bakımından belki de en merkezi noktada Kalenderhane Camii'nin bulunduğunu görmekteyiz. Camiye dair Nejat Göyünç'ün kaleme aldığı makalede², caminin bulunduğu noktadaki ilk mabedin Patrik Kyriakos tarafından 593-605 tarihleri arasında inşa edildiği belirtilir. Böylelikle Ayasofya'dan yaklaşık 60 yıl sonrasına kadar inen manevi bir makalede belirtildiğine lında yayınlanan Cons- kitabında, mabedin bir kadar inebileceğini

Ernest Mamboury, isminin "St. Mary Dia-Göyünç, Semavi Eyi-Fransızca bir makale-

tarihi vardır bu noktanın. Aynı göre Ernest Mamboury, 1925 yitantiople Tourist's Guide adlı yıl önceki hâlinin ancak 9. yüzyıla ifade etmiştir.

9. yüzyılda inşa edilen mabedin conissa" olduğunu aktarır. Nejati ce'nin 1955 yılında kaleme aldığı den mabedin kilise hâlinin Aka-

leptos Kilisesi adıyla bilindiğini aktarır. Semavi Eyice ise kiliseden çevrilen camilerle ilgili tebliğinde Kalenderhâne Camii'nin kilise hâlindeki eski adının kesin olarak bilinemediğini beyan eder. Yine Semavi Eyice, cami ile ilgili olarak Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi'nde kaleme aldığı maddé içeriğinde, 1935'lere gelinceye dek bu binaya dair kaleme alınan bütün yayınlarda Diakonissa Kilisesi adının aktarıldığını beyan eder. Dolayısıyla mabedin kilise olarak kullanıldığı dönemdeki adına dair şimdilik kesin bir yargı söz konusu değildir.

Mabedin yaşadığı kritik dönemler arasında, IV. Haçlı Seferi sırasında İstanbul'u 1204'ten 1261 yılına dek Latinler tarafından işgal edilmesi süreci önemli bir dönemi oluşturmaktadır. Aslen bir Bizans Ortodoks Kilisesi olarak inşa edilen mabed, bu tarihlerde bir Latin Katolik Kilisesi olarak kullanılmıştır. Bu durumun en önemli delili, yakın bir tarihte gerçekleştirilen araştırmalarda, şu anki mihrabın yanındaki küçük hücrenin kemer alınışında Gotik harflerle Ortaçağ İtalya'sının ünlü din adamlarından Fransisken tarikatının kurucusu Aziz Francesco'nun adının bulunmasıdır.³ Hâlihazırda ülkemizde cemaati en kalabalık kilise olarak bilinen Taksim'deki Sent Antuan Kilisesi, bu cemaatin günümüz Türkiye'sindeki merkezidir ve ülkemizde yaşayan inançlar açısından mabedin böylesi bir tarihi önemi de bulunmaktadır.

1768 yılında kaleme aldığı "Hadikatü'l-Cevâmî" adlı eserinde İstanbul'da ziyaret ettiği 821 farklı cami ve mescidin tarihine değinen Ayvansarâyî Hafız Hüseyin Efendi, mabedin cami olarak ihya edilmesini açıklarken şu satırları kaleme almıştır: "... Ebu'l-Feth Sultân Mehmed Hân'ın ihyasıdır. ... Medrese ve sâ'ir hayrı vardır. ... Mahallesi vardır."⁴

Bugün Vezneciler'den Süleymaniye'ye ilerlerken metro istasyonunun

lenderhâne olarak anılmasına vesile olmuştur. Böylelikle bir Osmanlı mahallesi daha, merkezindeki mabed ve ilim merkezi ile şekillenme şerefine nail olmuştur. Göyüncü'nün naklettiğine göre cami, muhtemelen 27 Temmuz 1837 tarihinde karşısındaki bir evde başlayan ve on beş evi kapsayan büyük bir yangına kurban gitmiştir ve 1854-1855 yıllarında Hacı Kadri isimli bir hayır sahibi tarafından tamir ettirilmiştir.

Ayasofya vakfına bağlı olduğu için bu caminin muhasebe defterinden 1489-1490 tarihlerinde Kalenderhâne Medresesi müderrisine ayda 1000 akçe ödendiği, günde 2 akçe tahsisi olan 10 talebesi olduğu, bir imamı ve bir de kapıcısı olduğu da Göyüncü'nün makalesinde kaydettiği, caminin önemini vurgulayan bilgiler arasındadır. Öyle ki 1582 tarihindeki kayıtlardan caminin medresesinin selâtin medreselerine denk tutulduğu da bilinmektedir.

Cami önemli bir miras olarak yakın tarihin karanlık sayfaları arasında kaybolmamışsa da kendisi ile birlikte önemli bir bütünü tamamlayan medrese günümüze ulaşamamıştır. Bunun sebebi de Kalenderhâne Medresesinin maalesef ki yakınındaki Darü'l-Hadis Medresesi ile birlikte, yerine konservatuar yapılmak üzere muhtemelen 1930 yılında yıkılmış olmasıdır.⁶ Böylelikle yüzlerce yıl bir Osmanlı mahallesinin merkezinde, önemli bir ilim merkezi konumundaki bu medrese, tarihin güzel hatıraları arasında kalarak ardında hiçbir iz bırakmadan yok edilmiştir.

Son yıllarda caminin içerisinde ve çevresinde gerçekleştirilen kazılarda Bizans devrine ait pek çok kalıntıya rastlanmış, 4. Ve 5. yüzyıllardan kalma küçük bir hamamın temellerine de ulaşılmıştır. Bu yapılar hâlen caminin kuzey ve güney cihetlerinde gayri muntazam bir hâlde görülebilmektedir. Kuzey kısmındaki kalıntıların çevresinde herhangi bir koruma

arkasında, öğrenci yurdunun yanında, kendi çevresinde kurulan mahallesine göre özgüvenini âdeta kaybetmiş bir durumda buluyoruz Kalenderhâne'yi.

Neredeyse tüm kaynaklara göre caminin ismi, Kalenderî dervişlerinden geliyor. Bu dervişlerin Osmanlı'nın kuruluş ve genişleme sürecindeki faaliyetlerine binaen ve kalabalık bir nüfusa sahip olmalarından ötürü bu mabedin kendilerine tahsis edildiğinin yanı sıra, imparatorluk içerisinde başlı başına bir anarşi unsuru olan Kalenderîlerin göz önünde bulundurulmak ve disiplin altına alınmak üzere buraya yerleştirildikleri de önemli rivayetler arasında zikredilebilir.⁵

Kayıtlara göre caminin ve hemen yakınında olduğu tahmin edilen Kalenderhâne Medresesi'nin önemli konumu, mahallenin isminin de Ka-

bulunmamakla birlikte, caminin önündeki sokaktan cami giriş kapısına doğru yürürken yanından geçilen güney kısmındaki kalıntılar, herhangi bir düşme tehlikesine karşı parmaklıklarla çevrelenmiştir.

İlk inşa edildiği günden bu yana geçirdiği yeniden inşa, işgal, inanç değişimi, yangın, restorasyon ve medrese katliamı süreçlerinin ardından günümüze yüzyılların yorgunluğu ile ulaşabilen bu nadide mabed, koruyabildiğimiz ve yaşatabildiğimiz sürece bizlerin olmaya devam edecek. Kesin olan şu ki Kalenderhâne, biz kendisini ihya etmekte kararlı olduğumuz müddetçe bizleri ihya etmeye hazır bir şekilde daima bekleyecek. Şimdilik sessiz bir şekilde, eskiden merkezi olduğu mahallenin artık mütevazı bir parçası olarak, etrafında ve içerisindeki yüzlerce yıllık kalıntıların hatırlattığı yaşanmışlıklarla birlikte ibretler sunmaya devam ediyor.

1. Prof.Dr.Semavi Eyice, "İstanbul'da Kiliseden Çevrilmiş Cami ve Mescidler ve Bunların Restorasyonu", tarihsiz.
2. Nejat Göyüncü, "Kalenderhâne Camii", Tarih Dergisi, Sayı 34, İstanbul 1984.
3. Semavi Eyice, "Kalenderhâne Camii" maddesi, TDVİA, cilt 24, s. 251.
4. Ayvansarâyî Hüseyin Efendi, Hadikatü'l-Cevâmî: İstanbul Câmileri ve Diğer Dini-Sivil Mi'mârî Yapılar, s.228, İşaret Yayınları, İstanbul 2001.
5. Ahmet Yaşar Ocak'tan nakleden Nejat Göyüncü, aynı eser, s. 486.
6. Osman Ergin ve Ekrem Hakkı Ayverdi'den aktaran Nejat Göyüncü, aynı eser, s. 494.
7. Semavi Eyice, aynı yer.

**BEN
İHL'DEYKEN...
MÜCAHİT
AKTÜRK**

HEY GİDİ GÜNLER

İmam Hatip benim için çok değerli ve güzel vakitlerin olduğu hatıralarla dolu. Bizim zamanımızda İmam Hatip'in lise kısmı 3 yıldır, hocalarımız normalde lise son sınıflara gelen öğrencileri cuma hutbesine hazırlıyorlardı, bu yüzden son sınıfa gelmeyi dört gözle bekliyordum, fakat bizim Hitabet hocamız benden ikinci sınıftayken hutbeye çıkmamı istemişti, bu beni çok mutlu etmişti. Bütün hazırlıkları yapmıştım; hutbede okuyacağım ayet ve duaları ezbere biliyordum, zaten hutbemi kâğıttan defalarca okumuştum. Ama yine de Cuma günü çok heyecanlıydım.

Hatta sınıfta ders esnasında, Cuma hutbesinin sonunda okunan Nahl süresinin 90. ayetini, ezbere bildiğim için hocamız (hem Arapça metni hem de mealini), benden tahtaya yazmamı istemişti ve takılmadan yazmıştım. Hutbenin sonuna kadar sorunsuz gelmiştim, ayet-i kerimeyi okudum, mealine sıra gelince "Okuduğum ayeti kerimede Allaü Teâlâ şöyle buyuruyor:" dedim ve kaldım, heyecandan unutmuşum. O anı hiç unutamam; çok tatlı bir heyecan ve güzel bir hatıradır.

Yine lise ikinci sınıftayken Hadis hocamız o yıl 30 tane hadisi orijinal metin ile birlikte Türkçesini ezberlememizi istemişti, ilk olarak

ezberlediğim hadis hala hafızamdadır: "Akıllı kişi nefesine söz geçirebilen ve ölüm sonrası için hazırlık yapandır, aciz kimse ise nefesine uyan ve Allah'tan olmayacak şeyleri isteyen kimsedir." Hocamız keşke 50 tane, 100 tane daha fazla ezberletseydi.

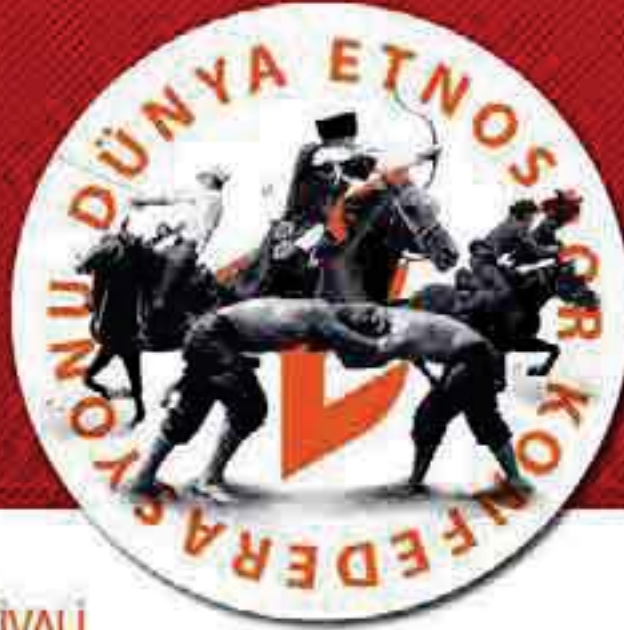
Beni İmam Hatip okuluna gönderen Rahmetli babama ne kadar teşekkür etsem azdır, ne yaparsam borcumu ödeyemem. Allah Ondan razı olsun, mekânını cennet eylesin. İyi ki İmam Hatip'e göndermiş. Bizim zamanımızda katsayı engeli vardı bu yüzden orta kısımdan sonra İmam Hatip'ten ayrılıp düz liseye gitmeyi düşündüm ama iyi ki ayrılmamışım. İmam Hatip'te birçok şeyin alfabetesini öğreniyorsunuz, mezun olduktan sonra mutlaka onun üzerine daha fazla şeyler katmalısınız. Osmanlıya baktığımız zaman da devlet adamları, padişahlar ve eski büyüklerimiz, ilim adamlarımız hep din bilgilerinin yanında fenni bilimlere de sahiptiler. Yani hem dünyalık hem de ahiretlik iki kanada sahiptiler, yani iki kanat ile uçarlardı. Çift kanadı olan ve tek kanadı olan kuşu kıyaslamayı sizlere bırakıyorum. İnşallah yakın gelecekte Türkiye genelinde bütün İmam Hatip okulları, Fen Liselerinden özel yabancı kolejlerinden çok daha ileride eğitim düzeyine ulaşacaktır.

öndergenç

öndergenç | öndergenç

İMAM HATİP GENÇLİĞİ ETNOSPOR KÜLTÜR FESTİVALİ'NDE

ETNOSPOR
KÜLTÜR FESTİVALİ
İSTANBUL

26/27/28

AGUSTOS-2016
BEZİRGANBAĞI MEYDANI
KÜÇÜKÇEKMECE

Hazır mısınız?

MEYDAN BU MEYDAN

Atlı Çirak, Gökboru, Marşılı, Siliver Özeri, Mavi Güreş, Açtırılma Atlı Güreş,
Kuşçulu Atlı Güreş, Yayı Oynatma, Atlı Okçuluk, Kuşak Güreş,
Yağlı Güreş, Apk oyunları, Köstümlü Lezzetler, Geleneksel Çocuk Oyunları,
Yangınlar, Kültür Çadırları, Sabah ve Öğle Yemeği

DARBE GİRİŞİMİ KRONOLOJİSİ

MUSTAFA FURKAN

FETÖ'nün 15 Temmuz darbe girişimi gecesini, İstanbul Büyükşehir Belediyesi'ne (İBB) bağlı Afet Koordinasyon Merkezi Müdürlüğü'ne (AKOM) darbeci askerlerin girmesine güvenlik kameralarına yansıdı.

15 Temmuz darbe girişimi gecesini askerlerin bastığı yerlerden biri de İstanbul Büyükşehir Belediyesi (İBB) binasıydı. Askerlerin binaya belediye Sivil Savunma Sekreteri Mehmet Tunç'un yardımıyla girdiği ortaya çıktı.

Genelkurmay Karargâhı önünde askeri kalkışmayı protesto eden vatandaşların üzerine ateş açıldı.

Boğaziçi Köprüsü'nün Avrupa yakasına geçişini tanklarla tutan bir grup asker, darbe girişimine tepki göstermek için köprüye yürüyenlerin üzerine ateş açtı. Köprü girişlerinin duvarlarını siper yapan ve ellerinde Türk bayrağı taşıyan kalabalık, her ateş açıldığında kendini yere attı ancak geri adım atmadı.

Darbe girişiminin yaşandığı 15 Temmuz gecesini çok sayıda asker Atatürk Havalimanı'na gelmişti. Havalimanının kapılarını tutan askerler girişlere izin vermemişti.

15 TEMMUZ 21:23

21:40

22:00

22:10

22:15

CNN TÜRK Ankara Temsilcisi Hande Fırat'ın telefonu üzerinden canlı yayın yapan Erdoğan, darbeye karşı çıktı ve "Milletimizi meydanlara davet ediyorum." dedi.

İstanbul Bayrampaşa'daki Çevik Kuvvet Şube Müdürlüğü'ne gelen darbeci askerlere engel olmak isteyen halkın başta sayıca çok az olduğu fakat Erdoğan'ın çağrısından hemen sonra binlerce kişinin Çevik Kuvvet binası önüne akın ettiği görülüyor.

Hareketliliğin oldukça fazla olduğu yerlerden biri de Vatan Caddesi idi. Görüntülerde caddeye gelen tankların vatandaşlar tarafından püskürtüldüğü yer alıyor.

Ankara Emniyet Müdürlüğü, darbecilerin kullandığı F-16 savaş uçağı tarafından bombalandı.

15 Temmuz darbe gecesini cuntacı hainler tarafından Gölbaşı Özel Harekât Merkezi bombalandı.

Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne F-16'dan bombalar atıldı. Atılan bombalar Meclis binasına büyük hasar verdi.

16 TEMMUZ 00:26

00:40

00:45

01:01

02:20

02:42

16 TEMMUZ 02:30

Kahraman Şehit Astsubay Ömer Halisdemir'in darbeci General Semih Terzi'yi vurduğu o anlar... Bu an, en büyük kırılma noktalarından biri.

Başbakan Binali Yıldırım'dan İstanbul ve Ankara'daki olağanüstü durumu ilgili ilk açıklama geldi. Yıldırım: "Bu bir kalkışma girişimidir ve buna izin verilmeyecek" dedi.

🕒 23:05

15 Temmuz Cuma gecesi ilk hedeflerden biri MİT personelinin bulunduğu binaydı. Görüntülerde, helikopter tarafından MİT binasına açılan ateş devam ederken, vatandaşların ellerinde Türk bayraklarıyla darbecilere karşı MİT'e desteğe geldiği görülüyor.

16 TEMMUZ 🕒 00:09

Darbe girişimi esnasında Marmaris'te olan Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, kalkışma haberi sonrası açıklama yaptığı otelden ayrıldıktan kısa bir süre sonra darbeci askerler otele girdi.

🕒 00:11

Kendilerine Yurtta sulh konseyi adını veren bir grup asker TRT 1'i ele geçirip darbe bildirisi okuttu.

🕒 00:13

Diyaret İşleri Başkanı Prof. Dr. Mehmet Görmez, "Tüm yurttaki ezanların okunması için gerekli talimat verdik." dedi. İstanbul'da bazı camilerin müezzinleri, ezanın ardından anons da yaparak darbe girişimini kınadı. Tüm yurttaki ezanlar, selalar okundu.

🕒 00:13

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ı taşıyan uçak Atatürk Havalimanı'na indi. Cumhurbaşkanı Erdoğan Atatürk Havalimanı'nda konuşma yaptı.

🕒 03:20

CNN Türk binası basıldı.

🕒 03:40

Darbe girişiminde İstanbul Boğaziçi Köprüsü'nü kontrol eden askerler, elleri havada teslim oldu. Yaklaşık 50 asker polis tarafından gözaltına alındı.

🕒 06:40

Cumhurbaşkanlığı Külliyesi içinde bulunan Millet Camii önüne havadan atılan bombanın düşme ve patlama anı...

🕒 06:43

Genelkurmay Başkanı Vekili Orgeneral Ümit Dündar basın açıklaması ile bu darbe girişiminin emir komuta zinciri içerisinde olmadığını açıkladı.

🕒 06:52

Darbe bildirisi imzalatılmak istenince reddeden, bunun ardından başına silah dayatılan Genelkurmay Başkanı Orgeneral Hulusi Akar, Akıncılar Üssü'ne düzenlenen operasyonla kurtarıldı.

🕒 08:32

“Ve hayat devam ediyor.”

Her beladan sağ çıkan veya gidenlerin ardında dünyada kalan vücutlarımızın züğürt tesellisi: Hayat devam ediyor. Öyle mi gerçekten? Devam edebiliyor muyuz kaldığımız yerden? Hiç de değil. Bir kahve yapmışsınız misal kendinize, sımıcak. Şöyle koltuğa kurulup da şu kitabı bitireyim demişsiniz, pat telefon çalıyor. Mecbur açtınız, elzem olmayan muhabbet uzadı, konsantrasyon gitti, kendinize ayırdığınız zaman da bitti belki. Ve kahve soğudu en önemlisi. Nereden çıktı bu telefonda muhabbet etmek ey telekomünikasyon

şirketlerinin paketleri? Soğuyan kahve içilmez artık, zaten tadınız kaçtı, şu kitap da bitmedi gitti. Telefonun cevap tuşuna bastığınızdan beri hayat, arayanın içini döküvermesiyle ona göre pek keyifli, ya sizde havalar nasıl? Hayat aynen devam ediyor mu sizin orada? Pek sanmam.

Her şey kahve kadar kolay olsaydı sevgili okur. Yaparız bir üçü bir arada en kötüsünden. Ya haberler öyle mi? Özgecan olayından sonra minibüse bir daha binemeyen, şeker toplamaya gidip kara haberi gelen çocuklardan sonra çocuklarını bayramda yanından ayırma-

yan insanlar mesela... Her olay, her kötü haber, her darbeden sonra hayat algımız dönüşüme uğruyor. Tehlike sinyalizimiz kuvvetleniyor. Kötü ihtimal repertuarımız genişliyor. Hayat öyle kolay devam etmiyor işte azizim. Olmuyor.

Eşini elim bir kazada kaybeden bir tanıdıkla konuştum bugün. "Cenazeden sonra on beş gün boyunca kapandığım evimden bir vesile çıktım. Pazardan dönenleri, işe gidenleri, oyun oynayan çocukları görünce demek hiç bir şey durmamış, hayat devam edip gitmiş, dedim içimden." dedi. "Demek hayat devam ediyormuş. Peki ya ben nasıl devam edeceğim hayatıma? Babasını soran çocuklarıma ne diyeceğim her gün? İftarı beklerken nasıl avutacağım kendimi? Ne yapacağım hâlâ kokusu üstünde elbiselerini?"

Milletçe üzerinden geçtiğimiz darbenin üzerinden bir aya yakın zaman geçti. Bu satırları Ağustos ayında yazıyorum. Sarılması mümkün yaralar sarılıyor. Kapanan okullar, açılan yenileri, görevden almalar, yakalanmalar, ifadeler ve daha bir sürü şey... En önemlisi şehitler... Sayıların o can yakan istatistiki anlamından nefretle bilerek vermiyorum sayı. Onlar bir-iki diye sayılamaz çünkü. Çünkü bir-ile iki arasında biten bir hayat, ana-babasız kalmış bir evlat, evlatsız kalmış bir ana-baba, yapılamamış bir düğün, kazanılıp kapısından girilememiş bir üniversite, alınamamış bir terhis... Bir sürü şey var.

Hangisinin ardında kalanlar için aynı şekilde devam edebiliyor hayat? Darbe günlerinde saklandıkları kuytulardan çıkıverip milletin gururla dalgalandırdığı ay yıldızın altına sığınarak geç kalmış twitler atan saygıdeğmez ünlüler için? Evet, onlar için halis muhlis tereyağlı devam ediyor olabilir. Boşalan mevkiler için bir köşede bekleyip ellerini ovuşturarak seyri âlem eden akbabalar için de alıyyül ala olabilir. Bizim için namümkün bunlar.

Şahidiz ya Rab.

Tankın önüne vücudunu siper eden abiye, geleceğimizin ışığını söndürmek isteyen elleri kıran kardeşe, daha gür çıksın diye hakkın sesi

meydana kamyonla yürek takviyesi yapan anneye, modern dünyanın kendisine fısıldadığı eşitlik palavrasına tekme atıp "Erkekleri vuruyorlardı, kadına el kaldırmazlar diye düşündüm." diyerek tanka yürüyen ablaya ve kamera kayıtlarından gördüğümüz sayısız destana şahidiz ya Rab.

Şahid ol ya Rab.

Etekerimizin altına sığınmadı çocuklarımız, sıcak döşeklerde uyuşup kafasına yorganı çekmedi kocalarımız, vurulan çocuğuna dalıp davayı koyvermedi analarımız. Şahit ol ya Rab.

Hangimiz için aynen akabilir bu nehir? Aynı yolun yolcusu kalabilir miyiz sahiden? Boşalan beşiklerimiz, boynu bükük yetimlerimizden habersiz misiniz?

Çıkin kafanızı gömdüğünüz benlik lağımınızdan, toplayıp pılınızı pırtınızı defolun sahte sevgi gösterileriyle yerleştiğiniz tertemiz gönüllerden, çekin ellerinizi kirli kumpaslarınız uğruna geleceğini kararttığınız gencecik beyinlerden.

Sizin yüzünüzden güvenmeyecek değiliz sevdiğimizize, inadına birlik olacağız. İmanla, aşkla, şevkle sarılacağız birbirimize.

Sizin bir sözünüzle evlerimize tıklımayaacağız. Kocalarımızı, çocuklarımızı can korkusu ile evde esir almayacağız. Güvenip sırtınızı yastadığınız kan emici, özgürlük getirmeyi pek seviciliklere inat Orta Doğu'nun gönlünde ay yıldızımızı dalgalandıracamız.

Sizin gibi din satan karaborsacılar emanet etmeyeceğiz çocuklarımızı. Beşiğimizi Anadolu'nun eskimeyen hikmetli öğretleri ile sallayacağız.

Hayat; şanlı şehitlerimiz için paygamberlerden sonraki makamda devam ediyor. Onlar ölmedi, onlar diridir. Bizler içinse artık hiçbir şey aynı değil. Biz bu kadar şeye şahitken Sen, bizler için hayatın eski seyrinde devam etmemesi gerektiğine şahit ol ya Rab.

Şahit ol.

BİRLİKTE ÇOK GÜZELİZ

**MUHAMMED
YUNUS**

Afganistan, 22

Türkiye bizim için çok önemli, Türkiye en gelişmiş İslam devleti. Buraya gelmeden önce düşüncem farklıydı, gördüm ki ben sadece kendimi düşünüyordum ama Türkiye ümmet, ümmet diye her yere koşuyor, kimsenin karşısında eğilmiyor. Darbe akşamı da bu tavrını korudu. Darbe sabahından beri sokaklardayız her gün. Görüyoruz ki meydana gitme imkânı olanlar canı pahasına sokaklarda, çıkmayanlar ise onları birer kahraman gibi bayraklarla karışılıyorlar. **Herkesin canı bu vatan için feda. Unutulmamacak günler yaşadık.**

**ABODİN
ABED**

Afganistan, 29

O gece olayın bu kadar büyük olduğunu anlayamadık. Ta ki TRT'den bildiriye görünceye kadar... **Biz de bu ümmetin ferdi olarak meydanlara koştuk.** Türkiye'nin bu darbe girişimi karşısındaki kahramanca duruşu tüm ülkelere örnek olacak cinstendi. Ailelerimiz bizi aradıklarında onlara ordunun çok küçük bir kısmının böyle bir girişimde bulunduğunu söyledik. Onlar da darbe haberi karşısında çok endişelenmişlerdi. **Çünkü bize göre en güvenli liman Türkiye'dir. Önce Allah, sonra Türkiye gelir.** Bu darbe girişimi sadece Türkiye'ye karşı değil bütün İslam dünyasıdır. Çok şükür ki Allah buna izin vermedi.

**SHUKRULLO
KAMOLOV**

Tacikistan, 22

Türk milletinin vatanperverliğinden çok etkilendik. Tankın önüne geçmeleri, canlarını hiçe saymalarına çok şaşırdık. İlk kez böyle bir şey gördük. Biz de Türk kardeşlerimizle birlikte her akşam dışarıdayız. Tacikistan Cumhurbaşkanımız da Sayın Erdoğan'a mektup yazarak "Ülke olarak yanınızdayız." dediler. **Ben anlıyorum ki bu darbe girişimi tüm dünya Müslümanlarına karşı yapılmıştır.** Allah böyle fesatlara bir daha fırsat vermesin.

15 Temmuz gecesi darbe girişimine karşı çıkarken yalnız değildik. Aynı topraklarda kardeşçe yaşadığımız dindaşlarımız, o gece Türkiye'ye karşı yapılan zulmü "İslam'a zulüm" olarak algılayarak bizlerle birlikte sokaklara çıktığı, meydanları doldurdu, canını ortaya koydu. İşte o kahramanlardan sadece birkaçı.

LANDİ MİNTEH

Gambiya, 26

O gece Türkiye'de değildim, Almanya'da idim. Arkadaşlarım haber verdi olayı. Televizyondan izledim her şeyi. Almanya'daki arkadaşlardan bir şey öğrendim ki onlar darbenin başarılı olmasını istiyorlardı. Zaten eğer Hristiyan bir ülkede böyle bir darbe olsaydı Batı, Amerika ayağa kalkardı. İslam ülkelerinin kötü hâle düşmesini istiyorlar. Darbe gecesi burada olsaydım ben de meydanlarda olurum ama on gün sonra dönebilirdim. Şehitlerimize Allah rahmet eylesin.

ÖMER MIHRABI

Afganistan, 29

O gece namaz kılip hemen vatan caddesine koştum. Gördüklerimi unutamam.

Müslümanlar olarak kendi içimizde temizlenmeliyiz, kendimizi sorgulamalıyız. Bakıyorsunuz Müslüman, Müslümanı vuruyor. Kim münafık kim mümin bunu düşünmemiz lazım. Oy vermiş, sandığa gitmiş insanlar eli silahlı insanların silahla, zorla yönetimi ele geçirmeye çalışmasını kabul etmedi. Türkler diğer İslam ülkelerine göre oldukça organize. O gece hemen birlik oldu herkes. Fitnelere karşı işte böyle birlik olmalıyız.

MALEK WATFE

Suriye, 23

15 Temmuz akşamı Erdoğan'ın, halkı sokağa çağırdığını duyunca bir şeyler yapmam lazım dedim. Ben oturmak istemiyorum, ben de Allah için ineceğim meydanlara dedim. Sokağa çıktım. Herkesin Fevzi Paşa'dan İBB'ye doğru yürüdüğünü gördüm. İtfaiyenin oraya yaklaşınca bir grup asker bize ateş açtı. Şehitler, yaralılar vardı. Suriye'de de aynı şeyleri yaşamıştım. Esed'e karşı gösteriler yaptığımız için asker bize ateş açıyordu, bir sürü şehit veriyorduk. Aynı şeyleri burada da yaşadık ama selalar bize o gece çok güç verdi.

Biz ümmetiz, bir devletiz, Türkiye-Suriye

yok, biz Müslüman'ız. Ben de Türkler gibi bu memlekete sahip çıkmak istedim. Çünkü aynı lokmayı, aynı suyu paylaştık, şimdi sırt çevirmek olmaz dedim. Bu bize farzdır. İslam'a sahip çıkmak bizim vazifemiz.

Annem babam Gaziantep'teler, yaşlılar.

Annem sabaha kadar uyumamış, dua etmiş. Sabah konuştuğumuzda meydana indiğimi söyleyince "Eğer sokağa çıkmayı saydın sana çok kızardım." dedi.

Ben 3 seneden beri buradayım. Darbe girişiminden önce çok fazla birlik yoktu Türkler arasında. Ama o akşamdan sonra meydanlarda parti bayrakları yerine sadece Türk Bayrağı vardı. Genci-yaşlısı, açığı-kapalısı herkes meydanda. Bu girişim bu milletin birliği ile atlatıldı elhamdulillah.

DARBE EĞİTİMDE BİZE NEYİ İŞARET EDİYOR?

Ayşe ÇOBAN

Öğretmen

Paralel devlet olarak nitelendirdiğimiz bu gayrimeşru, terörist yapının nasıl geliştiği herkesin malumudur. Devletin insan kaynağını alternatif eğitim kurumları üzerinden kurmuş ve standart hedefleri için kullanmışlardır. Dolayısıyla bu meselenin eğitimle doğrudan bağlantısı vardır. Devlet; sosyal devlet anlayışıyla değerleriyle bütünleşmiş, yetenekleri keşfedilmiş, yeteneği yönünde hedefi belirlenmiş ve bu hedef doğrultusunda hem psikolojik hem maddi anlamda desteklenmiş bireyler yetiştirmelidir. Bilhassa başarılı ve ihtiyaç sahibi çocuklar ideallerini gerçekleştirmek için devletin sunduğu imkânların azlığını

dan dolayı bu boşluğu doldurma sebebiyle bu art niyetli alternatif kurumlara geleceğini -meslek sahibi olmak adına- teslim etmiştir.

Devlet; kendi insan kaynağını oluşturacak projelerle bireylerin kendini gerçekleştirebilmesini sağlamalı, insanı doğru tanıma ve potansiyelini kullanma noktasında öncülük edilmelidir. Çok yönlü bir eğitimle öğrencinin psikolojik, sosyal ve bilişsel yönü doyurulmalı ve harici alternatif yapıların oluşmasına zemin oluşturacak ihtiyaçlar hasıl olmamalıdır. MEB kendi kontrol mekanizmasını istihbarat aşırılı-

ğına kaçmadan devlet şefkatiyle, sosyal devlet anlayışıyla oluşturmalıdır. Devletin bu kapsayıcı ve kuşatıcı yaklaşımının akabinde eğitimin bireysel boyutlarına geçilecek olursa, mekanik- ezbere dayalı sistem aşılarak körü körüne itaat eden insan yetiştirmek yerine; muhakeme gücü yüksek, farklılıkları dışlamayan, açık görüşlü, araştırmaya meraklı, dini din kisvesine bürünmüş olandan ayırt edebilecek düzeye erişmiş, entelektüel düzeyi yüksek öğrenciler yetiştirilmelidir. Değerleriyle bütünleşmiş başarılı kimliklerin oluşması ve vatana hizmet amacıyla yetişmesi ise eğitimde köklü bir yapılanmayı gerektirmektedir.

Ahmet Cantürk

Eğitimci

Milli Eğitim'in hem müfredat hem de eğitimci profili olarak halkın din algı kodlarına cephe alan bir duruş içinde olması, eğitim kurumları dışında bir mercinin din ve devlet ile ilgili telkinlerine açık bir zihin üretti. Bunun doğal sonucu olarak da bir "merdiven altı din eğitim ve din anlayışı" doğdu. Devletten gelen doğru yerine, güvenilir odaklardan gelen yanlış itimat edildi. Bugün müstakbel yeni bir sorun odağı olarak eğitimci vasfı olmayan ve müfredatı belirsiz merdiven altı kurumlar bunlar. Üstelik "bizimkiler" algısı nedeniyle denetimsiz ve korumalı.

Murat Arslan

Psikolojik Danışman/Eğitim Uzmanı

Bugün yapılan darbe girişimi ile maalesef ülkemizde darbenin travmasını yaşamayan bir nesil kalmadı. İnsanların yaşamış oldukları bu sıkıntılı süreç âdeta bir çimento etkisi yapıp, fikri ve düşüncesi ne olursa olsun insanlarımızı bir araya gelmesine neden olmuştur. Bu şerden çıkan hayır da bu olsa gerek. Önümüzdeki eğitim-öğretim yılı başladığında öğrencilerimizin yaşayacağı ikinci bir travma da belki de hiç tahmin etmedikleri öğretmenlerin paralel devlet yapılanması ile bağlantıları olması nedeniyle görevden alınmaları olacaktır. Bu süreçte belki de bir güven bunalımı yaşayanlar olacaktır. Bundan dolayı da bu durumun MEB tarafından iyi yönetilmesi gerekiyor. İşte burada biz eğitimcilere çok önemli görevler düşmektedir. Fikri ne olursa olsun ötekileştirmenin olmadığı bir dünyanın ne kadar önemli olduğunu, birbirimize ne kadar ihtiyacımız olduğu mesajını anlatmamız gerekiyor. Belki de bu darbe girişiminde yaşananları paylaşarak, ortak bir dil oluşturarak bu travmanın etkisini biraz olsun azaltabiliriz. Gençlerimize ülkemiz ve dünya mazlumları için ne kadar önemli olduklarını, bunun için en iyi şekilde kendilerini yetiştirmeleri gerektiğini anlatmamız gerekiyor.

Sinan Özyurt

Sultangazi İlçe Milli Eğitim Şube Müdürü

"Nesil çok bozuldu. Bu gençlerden adam olmaz." yakınmalarının büyüklere, anne babalara özellikle de eğitimcilere hiç yakışmadığını söyleyip duruyorduk. 15 Temmuz gecesi sokaklara dökülerek tankların, silahların karşısına dikilen gençlerin çoğu bu türden değerlendirmelere maruz kalanlardandı. Çok başarılı ve çok yetenekli değillerdi belki ama ülkenin geleceğine kasteden bir darbenin karşısına canları pahasına dikildiler. Sadece başarı ya da beceri üzerinden çocukları değerlendirmenin ne kadar yanlış olduğunu yalnızca bize değil bütün dünyaya gösterdiler. Bu gençler öyle bir şiir yazdılar ki dünyanın en iyi şairleri yanına yaklaşamaz. Bu gençler öyle bir tablo çizdiler ki dünyanın en iyi ressamı bir araya gelseler benzerini çizemezler. Demek ki neymiş, her şey "başarı"dan ibaret değilmiş. Önemli olan büyüklerin iyi olması, iyi örnek olması. Gençler ve

çocuklar büyükleri görerek yetişiyorlar. Değerler ancak yaşanarak yeni nesillere aktarılıyor.

Bizler eğitimciler olarak, büyükler olarak gençleri ve çocukları yargılamak yerine doğru yerde duralım ve doğru olanı yapmalıyız. Bozulmamış fitratlarının onları yanımıza getireceğini göreceğiz.

Doç. Dr. Cihad DEMİRLİ

İstanbul Ticaret Üniversitesi Öğretim Görevlisi

Bir toplumda, resmî ya da gayiresmî, değerler edinimi sağlıklı biçimde gerçekleştirilemiyorsa güne ve geleceğe dair büyük sıkıntıların tohumunu atıyorsunuz demektir. Darbe kalkışması bu bakımdan eğitim anlayışımızı patolojik bir yaklaşımla ele almayı gerekli kılmakta, bütünlük içinde fikren ve vicdanen manevi değerleri sağlamak bir nesli yetiştirmeye yönelik çabaların önemini ortaya koymaktadır. Eğitim, sağlık, adalet, güvenlik ve diğerleri, hangi sistemi kurgularsanız kurgulayın bunların insan marifetiyle hayat bulacağını ve ferdin niteliklerinin belirleyici olacağını hiçbir zaman göz ardı etmemek gerekmektedir.

Ali Çalışır

Öğretmen

Darbe bize neyi öğretti?

- Eyyamcı, cahil, umursamaz diye dudak büktüğümüz ve ihmal ettiğimiz bir kısım gençlerimizin ülkesine, milletine, inancına, bayrağına sahip çıkmak adına alçakça sıkılan kurşunlara göğsünü siper etmesi aslında küllendirilmiş ortak tarih şuurumuzun tekrar nasıl dirildiğini ve dirileceğini öğretti.
- Hangi kisveyle gelirse gelsin sorgulamayan, sorgulatmayan ve mankurtlaştıran, evet efendimci, militarist yapıların ileride hangi tehlikelere yol açacağını ve buna karşı "hangi önlemleri almalıyım"ı öğretti.
- Üç kelimelik düşünme olan sloganları meydanlarda korkusuzca haykıran gençlerimizin mutlaka gönül ve zihin dünyaları zenginleştirerek özelde Türkiye genelde İslam dünyasını sırtlayacak dava insanları olabileceğini öğretti.

#enfiyakalicümlem

f t i @sadesodadergi

